İLKOKUL

TÜRKÇE

DERS KİTABI

4

YAZARLAR

Hayriye KAFTAN AYAN

Ümit ARSLAN

Sevim KUL

Nihan YILMAZ

Program Geliştirme Uzmanı

Ayşen GÜLEN

Görsel Tasarım Uzmanı

Şule OĞUZHAN

Rabia DALGIÇ EKİCİ

Özge GÜZELOCAK

Çınar GÖDEKMERDAN

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

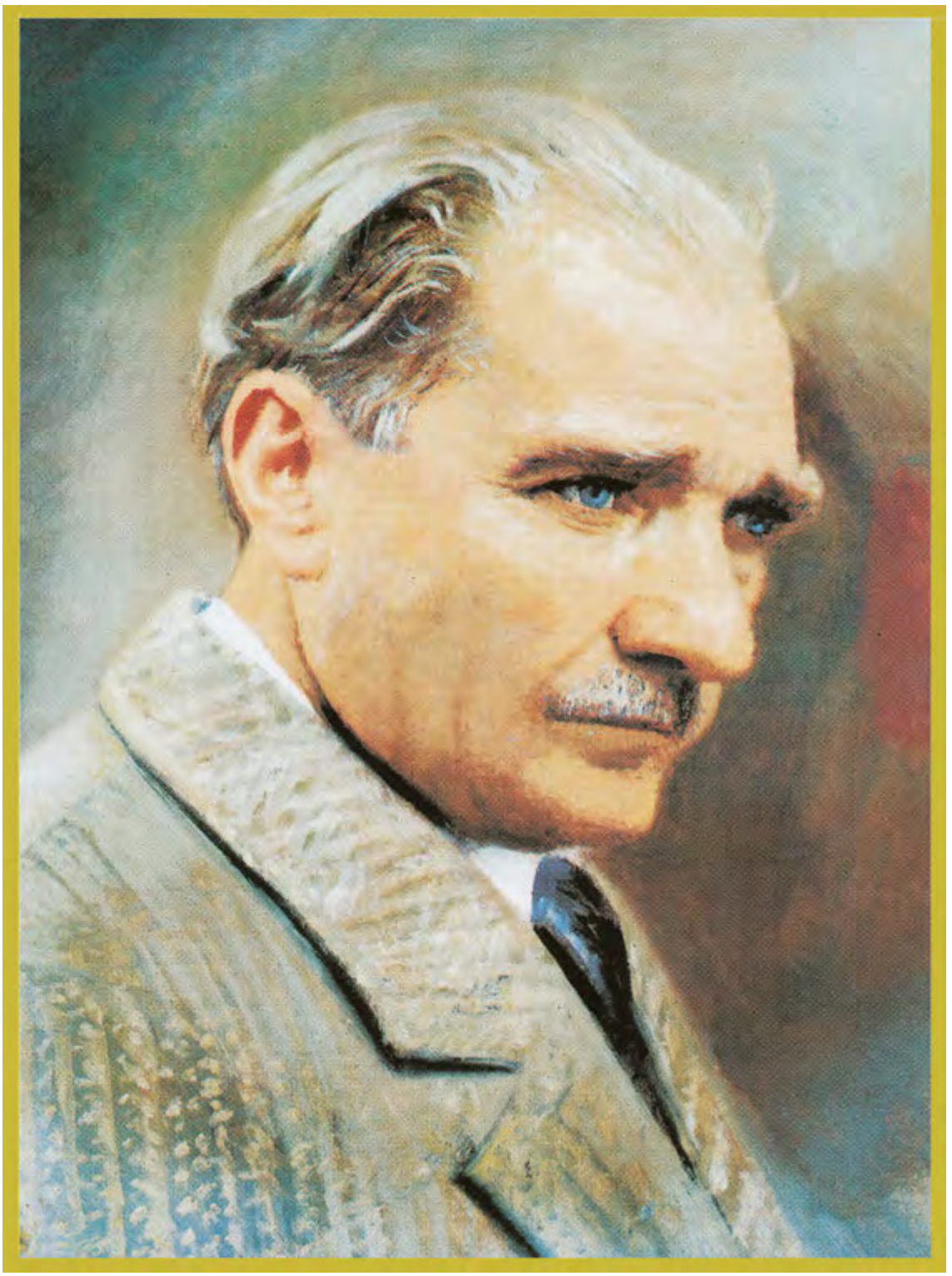

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

ORGANİZASYON ŞEMASI 8

1. TEMA OKUMA KÜLTÜRÜ

KİTABIN BÜYÜSÜ 12
ASIM'IN NESLİ KİTAP DOSTUDUR 18
KONUŞAN KİTAP 26
NANE İLE LİMON ÇİZGİ FİLM KÜTÜPHANE (Dinleme/İzleme Metni).....33
ÇOCUK KALBİ (Serbest Okuma Metni) 38

2. TEMA MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

ÇOK KİTAP OKURDU 44
ATATÜRK ARALARINDAYDI 48
EFELERİN EFESİ, HEY GİDİNİN EFESİ! 53
KÜÇÜK NEZAHAT (Dinleme/İzleme Metni) 60
VECİHİ HÜRKUŞ (Serbest Okuma Metni) 66

3. TEMA ERDEMLER

SEVGİ ÇUVALI 74
BEN ENGELLİ DEĞİLİM ANNE 81
SEVMEK MUTLULUKTUR.....86
AKILLI GÜVERCİN MATUKA (Dinleme/İzleme Metni) 92
KAŞAĞI (Serbest Okuma Metni) 96

4. TEMA BİLİM VE TEKNOLOJİ

KÜÇÜK MUCİTLER 104
İCAT NASIL YAPILIR? 109
ROBOTLARIN EFENDİSİ: CEZERİ 117
BİLİM İNSANI NASIL OLUNUR? (Dinleme/İzleme Metni) 124
İBNİ SİNA (Serbest Okuma Metni) 128

İÇİNDEKİLER

5. TEMA DOĞA VE EVREN

KAYBOLAN CENNET 138
DAĞDAKİ KAYNAK 146
EVİNİ ARAYAN ARDIÇ TOHUMU 152
AKDENİZ'LE RÖPORTAJ (Dinleme/İzleme Metni) 158
DENİZ ÇOK UZAK (Serbest Okuma Metni) 162

6. TEMA MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

HEP BÜYÜK EFSANESİ 168
KANLI KAVAK 175
BİR FİNCAN KAHVE 183
ŞİİR ŞİİR TÜRKİYE (Dinleme/İzleme Metni) 190
OĞUZ KAĞAN DESTANI (Serbest Okuma Metni) 194

7. TEMA SAĞLIK VE SPOR

GİZEMLİ CANLILAR 202
İLK GÜREŞÇİMİZ KOCA YUSUF VE BAŞARISININ SIRRI 210
ŞİFA NİYETİNE 214
BİR İLAÇ MASALI (Dinleme/İzleme Metni).....219
MEZGİT MEHMET (Serbest Okuma Metni) 225

8. TEMA SANAT

NEDİR BU SANAT? 232
EL SANATLARINI YAŞATALIM 238
BÜYÜLÜ KUTU 245
RESİMDEKİ KUŞLAR (Dinleme/İzleme Metni) 251
BAHAR NEŞESİ (Serbest Okuma Metni) 258
KAYNAKÇA.....262

ORGANİZASYON ŞEMASI

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI SEMBOLÜ: Öğrencilere ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla soruların sorulduğu bölümdür.

KONUŞMA SEMBOLÜ: Öğrencilerin konuşma stratejilerini uygulayarak sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katıldığı bölümdür.

OKUMA SEMBOLÜ: Öğrencilerin metinleri türün özelliklerine uygun biçimde, farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları, noktalama işaretleri, vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek sesli, sessiz, tahmin ederek ve soru sorarak okudukları, okuma stratejilerini uyguladıkları bölümdür.

GELECEK DERSE HAZIRLIK SEMBOLÜ: Öğrencilerin verilen konu hakkında araştırma yaptıkları bölümdür.

YAZMA SEMBOLÜ: Öğrencilerin öğrenilen dilbilgisi ve noktalama işaretlerini yazılarında kullandıkları, yazdıklarını düzenledikleri, paylaştıkları ve yazılarında yazma stratejilerini uyguladıkları bölümdür.

DİNLEME SEMBOLÜ: Öğrencilerin dinleme stratejilerini uyguladıkları, dikkatlerini yoğunlaştırdıkları bölümdür.

KİTABIN
BÜYÜSÜ
ASIM'IN NESLİ
KİTAP DOSTUDUR
KONUŞAN
KİTAP
NANE İLE LİMON
KÜTÜPHANE
ÇİZGİ FİLM
(Dinleme/İzleme Metni)
ÇOCUK KALBİ
(Serbest Okuma Metni)

1.
TEMA
OKUMA
KÜLTÜRÜ

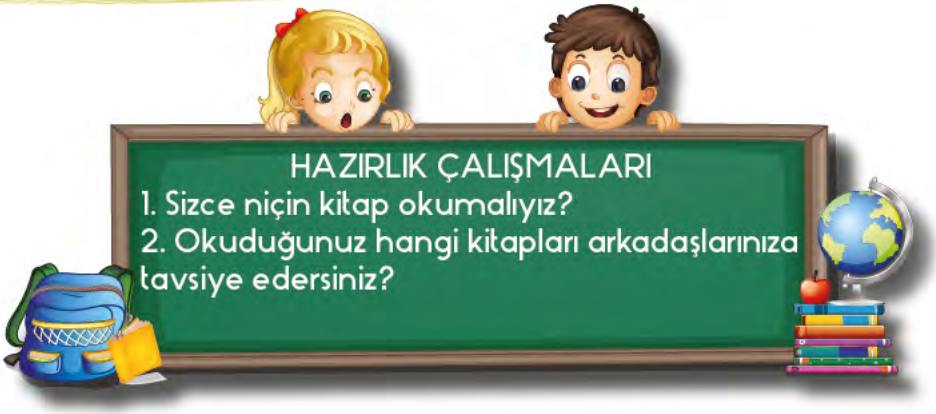

KİTABIN BÜYÜSÜ

Can sıkıntısı sobeleyemez kimseyi
İçine saklanınca bir kitabın
Çünkü bir kitabın içine bakmak
Hiç aklına gelmez sıkıntının.

İster bir şiire saklan, ister romana
Söylemez yerini, güven masala
Yedi cüceye karış, kaybol ormanda
Elinden tutmazsın bil yalnızlığın.

Bazen bir martısın mavi göklerde,
Bazen Küçük Prens uzak çöllerde.
Ne defineler bulursun arasan sen de
İçine düşünce inan kitabın.

Harfleri bırakmış Hansel Gretel
Takip et de hemen yanlarına gel
Kulede bekliyor seni Rapunzel
Ardına düş hadi sen de cadının.

"Açıl kitap açıl" dersen açılır
İçinden ne öyküler, sözler saçılır
Keloğlan ne güzel seni şaşırtır
Büyüsü tükenmez hiç okumanın.

Aysel K. EKİZ

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimelerden kendi sözlük defterinizi oluşturunuz.

define

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem :.....

kule

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem :.....

sıkıntı

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem :.....

- **Sözlük Defteri:** Öğrenilen yeni kelimelerin anlamlarıyla birlikte alfabetik sıraya göre yazıldığı defterdir. Siz de örneğe uygun olarak sözlük defteri oluşturunuz.

alfabe: Bir dildeki harflerin belirli bir sıraya dizilmiş bütününe alfabe denir.

harf: Bir dilin başlıca seslerini yazıda göstermeye yarayan işaret.

hece: Bir solukta çıkarılan ses veya ses birliği.

hikâye: Gerçek veya tasarlanmış olayları anlatan yazı türü.

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Şiire göre can sıkıntısı bizi nasıl bulamaz?

.....

2. Şiire göre yalnız kalmamak için ne yapılmalıdır?

.....

3. Şiirde hangi masal kahramanlarından söz edilmektedir?

.....

4. Şiire göre kitap okuyunca neler bulunur?

.....

3. ETKİNLİK: Şiirin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.

KONU	ANA DUYGU
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Sizi etkileyen bir kitabı arkadaşlarınıza tanıtınız.

5. ETKİNLİK: a. Noktanın (.) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Nokta (.)

1. Cümlenin sonuna gelir.	◯ 14.02.2017
2. Bazı kısaltmaların sonuna gelir.	◯ 10.30
3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için kullanılır.	◯ I. (birinci), II. Mehmet
4. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır.	◯ Kitap en iyi arkadaştır.
5. Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır.	◯ Dr. (doktor)

b. Siz de noktanın kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

6. ETKİNLİK: a. Cümlelerde koyu yazılan kelimelerin eş anlamlılarını bulup örnekteki gibi karşılarına yazınız.

Hiç **aklına** gelmez sıkıntının.	..... **us** .....
İçinden ne **öyküler**, **sözler** saçılır	.....
Bazen **Küçük** Prens **uzak** çöllerde.	.....
Can sıkıntısı sobeleyemez **kimse**yi	.....
Ardına **düş** hadi sen de cadının.	.....
Büyüsü **tükenmez** hiç okumanın	.....

b. Şiirde geçen eş sesli kelimeleri bulunuz. Bu kelimeleri farklı anlamlarıyla cümle içinde kullanınız.

Örnek: düş: Ardına düş hadi sen de cadının.
düş: Dün gece düşümde masal kahramanlarını gördüm.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK: **Kitapların ilk sayfalarında içindekiler bölümü bulunur. Bu bölümde kitabın içinde yer alan konu başlıkları yer alır. Böylece aranan konu kolaylıkla bulunabilir. Dijital kaynaklarda da içindekiler kısmı bulunur. Basılı ve dijital kaynaklardaki sözlükler alfabe sırasına göre hazırlanır. Günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesi sonucunda birçok kitabı, gazeteyi ve dergiyi dijital olarak da okumak mümkündür.**

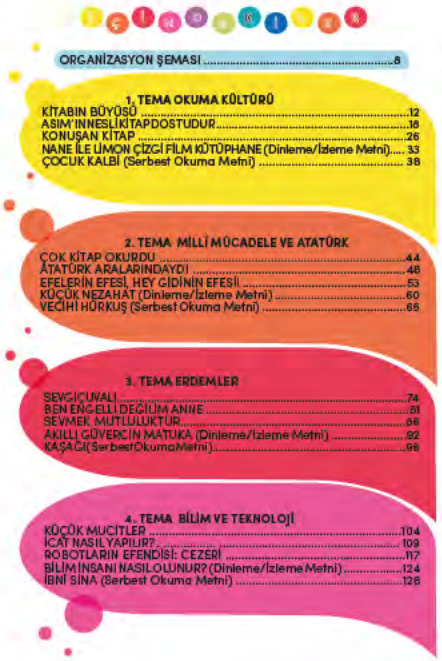

1. Basılı kaynaktaki " Çok Kitap Okurdu " metni hangi sayfadadır?

.....

2. Basılı kaynaktaki 86. sayfadaki metnin adı nedir?

.....

3. Dijital kaynaktaki " Kahkahacı Sınıf " metni hangi sayfadadır?

.....

4. Dijital kaynaktaki 7. sayfadaki metnin adı nedir?

.....

8. ETKİNLİK: **Örnekleri inceleyerek alfabemizdeki harfleri siz de kendi yazı stilinize göre yazınız.**

a b c ç d e f g ğ h ı i j k l m n o ö p r s ş t u ü v y z
A B C Ç D E F G Ğ H I İ J K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

A

a

B

b

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Millî şairimiz Mehmet Âkif Ersoy hakkında araştırma yapınız.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Okumanın faydaları nelerdir?
2. Kitap okuma alışkanlığımızı geliştirmek için neler yapabiliriz?

ASIM'IN NESLİ KİTAP DOSTUDUR

Yemek içmek bedenin, okumak da beynin gıdasıdır. Okumak beyne canlılık kazandıran en etkili egzersizdir. (...)

Sağlam düşünmek, sağlıklı karar vermek, selim bir kalbe sahip olmak için okumalıyız. Neyi, ne zaman, nasıl okuyacağımızı bilmeli, kitapla bağımızı yakın tutmalıyız. (...)

Her okuma bir amaca yöneliktir. Okumanın amacı beyni düşünceye sevk etmektir. Anlamadan okunan kitap okunmamış sayılır. (...)

İnsan anlayarak okumalıdır. Her metnin bir anlamı vardır. (...) Roman, hikâye, şiir, tiyatro gibi sanat metinlerinde kelimeler gerçek anlamlarının dışında daha çok yan ve mecaz anlamlarıyla kullanılır. Bu yüzden sanat metinlerini anlayarak okumak öğretici metinlerden daha zordur.

Ancak bu metinler, insanların iç dünyalarını daha iyi tanıtır bize. (...)

Okuyan insan dik durur, hakikati savunur. (...) Gerçekle yalanı ayırt eder. Okuyanı bilgisi, inancı ve aklı dışında kimse yönlendiremez. (...)

Âkif'in boşa geçirecek zamanı yoktu. O ya okurdu ya okuturdu; ya yürürdü ya da sizi de birlikte yürütürdü. (...)

Âkif için cehalet bir tür hastalıktı. Toplum ancak okuyarak cehaletten uzaklaşabilirdi. Bu yüzden Âkif, gençlerin sistemli okumasını ve kendilerini yetiştirmelerini isterdi. (...) Âkif, kalkınmanın cehaletin yenilmesiyle mümkün olacağına inanırdı. İlkokul sıralarından başlayarak ilme, fenne ve sanata adım atılmasını isterdi. (...)

Genç dostum Asım, güneş dünya için neyse kitap da senin için odur. Kitaplar geçmişin birikimini günümüze taşır. Kitaplar asla vefasızlık etmez. (...) Okumak soylu bir davranıştır, sana da yakışan budur. (...) Sadece gözünle değil beynini ve gönlünü işin içine katarak oku. İşte o zaman yarınımız dünden daha güzel olacak, buna imanım, sana güvenim tamdır. Kitapla bağını asla koparma...

Aziz ERDOĞAN
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

egzersiz
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

cehalet
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kalkınma
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

vefa
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

hakikat
Tahminim:.....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Beynin gıdası nedir?
.....
2. Okumanın amacı nedir?
.....
3. Roman, hikâye, şiir, tiyatro gibi sanat metinlerinin öğretici metinlerden farkı nedir?
.....
.....

3. ETKİNLİK: Yazarın "okumaya" bakış açısını değerlendirmeye yönelik soruları cevaplayınız.

1. Yazar, bu metni kime yönelik olarak yazıyor?

.....

2. Yazarın bu metni yazma amacı nedir?

.....

3. Metnin mesajı nedir?

.....

4. Bu metinde anlatılanların günlük yaşamınızla ilişkisi nedir?

.....

4. ETKİNLİK: Verilen bilgilere göre "Asım'ın Nesli Kitap Dostudur" metni ile "Kitabın Büyüsü" metnini tür bakımından karşılaştırınız.

Sanat değeri taşıyan, insanda güzel duygular uyandıran yazılara ***şiir*** denir. Şiirin her satırına ***dize (mısra)*** denir.

Toplumu bir konu üzerinde bilgilendirmeyi amaçlayan yazı türlerine ***bilgilendirici metin*** denir.

ASIM'IN NESLİ KİTAP DOSTUDUR	KİTABIN BÜYÜSÜ
Tür:.....	Tür:.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. ETKİNLİK: a. Kelimelerin eş anlamlılarını karşılarına yazınız.

KELİME	EŞ ANLAMI
anlam	.....
zor	.....
akıl	.....
hakikat	.....
amaç	.....
cehalet	.....
egzersiz	.....
zaman	.....
dünya	.....

b. Kelimeleri farklı anlamlılarıyla cümle içinde kullanınız.

yan	.....
yan	.....
yüz	.....
yüz	.....

6. ETKİNLİK: Nokta işaretini uygun yerlerde kullanınız.

- Dr Ahmet Bey çok kitap okur
- Kitaplık 5 katta bulunuyor
- Yarın 9 30 'da okuma etkinliği yapılacak
- 20 02 2019 tarihinde kütüphane açılacak

7. ETKİNLİK: Akıllı işaretleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

Akıllı işaretler televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bir programın ne tür bir zararlı içerik taşıdığını ve hangi yaş grubu için önerildiğini belirtmek için semboller kullanılır.

www.rtuk.gov.tr

1		◯	18 yaş ve üzeri için uygundur.
2		◯	13 yaş ve üzeri için uygundur.
3		◯	Olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar içerir.
4		◯	7 yaş ve üzeri için uygundur.
5		◯	Genel izleyici kitlesi için uygundur.
6		◯	Şiddet/korku içerir.

8. ETKİNLİK: Mehmet Âkif Ersoy hakkında öğrendiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

9. ETKİNLİK: Bir metni oluşturan ögeler tanıtılmıştır. Buna göre paragrafları ait olduğu bölümle eşleştiriniz.

Bir metin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur.

- Giriş bölümünde metindeki kahramanlar ve olayın geçtiği yer tanıtılır.
- Gelişme bölümünde, konu ile ilgili örnekler, görüşler verilir.
- Sonuç bölümü duyguların, düşüncelerin, görüşlerin, olayların toparlanıp bir sonuca bağlandığı bölümdür.

Giriş ve sonuç bölümleri kısa, gelişme bölümü ise daha ayrıntılıdır.

1. Öğlene doğru arkadaşlarımla kütüphanenin önünde toplandık. Hepsi çok heyecanlıydı. Özellikle Erkan hayatında ilk defa kütüphaneye geliyordu. Öncelikle kütüphaneye üye olduk. Daha sonra gruplara ayrılıp kaynakları aramaya başladık.

2. Sevgili Günlüğüm,
Bugün heyecanla uyandım. Arkadaşlarımla birlikte sunum ödevini yapmak için kütüphaneye gidecektik.

3. Günün sonunda araştırmamızı bitirip çıktığımızda hepimiz çok mutluyduk. Hem araştırmayı bitirme mutluluğu hem de kütüphanede çalışmanın mutluluğuna ulaştık. Bir gün daha bitti. Günlüğüm, yarın görüşmek üzere.

( ) Giriş

( ) Sonuç

( ) Gelişme

10. ETKİNLİK: Defterinize "Kitapsız büyüyen çocuk susuz yetişen ağaca benzer." atasözünü açıklayan bir yazı yazınız. Yazınıza uygun başlık koyunuz. Yazınızı yazarken aşağıdaki plandan faydalanınız.

Giriş Bölümü:	Kitap Nedir?
Gelişme Bölümü:	Kitap okumanın önemi nedir?
	Kitap okumak bizi nasıl geliştirir?
	Çocuk ve ağacın yetişmesi arasındaki benzerlikler nelerdir?
Sonuç Bölümü:	Yemek içmek bedenin, okumak da beynin gıdasıdır.

11. ETKİNLİK: Örneklerdeki farklı yazı stillerini inceleyiniz. Yansıma kelimeleri kendi yazı stilinize göre yazınız.

vızır vızır

şırıl şırıl

fokur fokur

tıkırtı

fısıltı

cızırtı

şıkır şıkır

GELECEK DERSE HAZIRLIK

İlk kütüphane hakkında araştırma yapınız.

KONUŞAN KİTAP

Burası bir kitabeviydi. Nasıl ki çocukların bir ailesi ve o ailenin yaşadığı bir ev varsa, kitapların da hep birlikte kaldığı evler vardı. İşte burası da bir kitabeviydi. Duvarları kütüphanelerle kaplanmıştı. Burada büyük olsun küçük olsun, yaşlı olsun, genç olsun, her yaştan, her konudan kitaplar yer alıyordu. Bir kitabevinin kütüphaneden farkı; kütüphanede kitaplar devamlı kalırken, kitabevinden bir gün satın alınıp gitmeleriydi.

Ciltli, yaşlı kitaplar saygı gereği üst raflarda oturuyorlardı. Çoğunlukla sessizce düşünen bilge insanlar gibiydiler. Zaman zaman içlerinden bazıları çocuk kitaplarına doğru eğilir:

"Çocuklar! biraz yavaş!" şeklinde uyarılarda bulunurlardı. Çünkü çocuk kitapları tıpkı çocuklar gibi gürültülü gürültülü ve kıpır kıpırdılar. Her an sokağa kaçmak isteyen yaramaz çocuklar gibiydiler. Belki de hepsi günün birinde bir çocuk tarafından alınmak istiyorlardı, haklı olarak.

İçlerinde eskiden yazılmış, silik yüzlü olanları da vardı, yeni doğmuş, kapağı pırıl pırıl, sayfaları resimli olanları da...

Bazıları ise sadece resimden ibaretti sanki. Çok Süslüydü. Hele bir tanesi vardı. Ona baktığında sinema seyrediyormuş gibi olurdun. İnsanın gözünü alıyordu, renkleriyle... Kitaplar arasında ona "Süslü" deniliyordu.

Süslü biraz yüksekten bakarak, aşağı raftaki başka bir çocuk kitabına bir şeyler söylüyordu:

"Ne kadar renksizsin, bir tane bile resim yok üstünde... (...) Hangi çocuğun dikkatini çekeceksin bu halde?"

Küçük kitap bir an düşündü. Şöyle bir sayfalarını gezindi. Gerçekten içinde ne prensesin etrafına toplanmış cüceler vardı, ne de cadılar. Yeşil çimenler ve çiçekler de yoktu cümlelerinin etrafında. Kuzular da zıplamıyordu. Ağaçlar yoktu. Sadece cümleleri vardı. Renksiz ve resimsiz oluşuna içlendi. Kendini eksik hissetti. Fakat oturup üstüne resim çizemezdi ya... (...)

Birden Süslü'ye dönerek bağırdı:

"Bu benim elimde olan bir şey değil! Evet, renksiz ve resimsiz olabilirim. Ama anlam doluyum tamam mı?!"

Evet, ciltli ve kalın kitaplara göre küçük boylu ve zayıftı. Yaprakları diğer bir çok kitabın yapraklarından daha azdı. Ama bütün kitaplardan ayrı bir özelliğe sahipti. (...)

"Ben!" dedi heyecanla, biraz sesi titriyordu. **"Konuşabiliyorum. Beni kalbiyle duyacak bir çocuk arıyorum! Anlatacaklarımla büyüyecek bir çocuk!"**

O renksiz ve resimsiz bir kitaptı. Evet ama konuşan bir kitap! Onun konuşmalarını duyacak bir çocuk çıkardı bir gün nasılsa... Üç kulaklı bir çocuk olmalıydı bu. İki kulağı herkes gibi yanaklarının bitiminde olmalıydı. Üçüncü kulağı ise kalbinde...Vücudu tam ortadan ikiye ayıracak şekilde yukarıdan aşağıya bir çizgi çek! Kaburga kafesinin içinde bir kuş olacak. Tam sol yanında. Üstte! Evet, tam burada!

Bazen iki kulak duymak için yeterli olmuyordu. Bir çocuk, eğer isterse onu kalbiyle duyabilirdi. İşte bunu bekliyordu. Kendi kendine mırıldandı. **"Renksiz görünsem de çok renkli bir kişiliğim var. Resimlerimi de beni okuyan çocuk hayalleriyle çizecek. Özgürce!.."**

Onu duyacak olan çocuğa içindekilerin hepsini vermeyi bekliyordu.

Ayşe ŞENER YURTSEVEN
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

bilge

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

cilt

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

ibaret

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Kitabevinin kütüphaneden farkı nedir?

.....

2. Ciltli kitaplar kitabevinde nerede durmaktadır?

.....

3. Küçük kitabı diğer kitaplardan ayıran özelliği nedir?

.....

3. ETKİNLİK: Metinle ilgili iki soru yazıp cevaplayınız.

Soru: .....

Cevap: .....

Soru: .....

Cevap: .....

4. ETKİNLİK: **Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.**

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....

5. ETKİNLİK: **Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.**

.....

6. ETKİNLİK: **Verilen bilgilere göre "Konuşan Kitap" metni ile "Asım'ın Nesli Kitap Dostudur" metnini tür bakımından karşılaştırınız.**

KONUŞAN KİTAP	ASIM'IN NESLİ KİTAP DOSTUDUR
Tür:	Tür: .....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

7. ETKİNLİK: **"Konuşan Kitap" metninden gerçek ve hayal ürünü ifadeler bulup örnekteki gibi yazınız.**

Örnek: Burası bir kitabeviydi. **(gerçek)**

Küçük kitap bir an düşündü. **(hayal)**

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: **Bir girişimcilik örneği verilmiştir. Siz bir kütüphane memuru olsaydınız görevli olduğunuz bölgedeki okuma alışkanlığını artırmak için neler yapardınız?**

Yıl 1943. Genç Mustafa'nın tayini kütüphaneci olarak Ürgüp Tahsin Ağa Kütüphanesi'ne çıkar. (...) Kütüphanede heyecanla okurları bekler, gelen giden olmaz. Bürokratları ikna eder ve bir eşek alır. (...) Kitapları eşeğe yükler ve köy köy gezmeye başlar. Zamanla insanlar kütüphaneye de gelmeye başlar. (...) Okuma yazma oranının düşüklüğünü görünce okuma yazma kursları vermeye başlar. Halıcılık kursları başlatır, bölgede halıcılığı canlandırır. (...) Aslında girişimcilik nedir, biliyor musunuz? Bulunduğunuz yere yenilik katmanızdır. Mutlaka adım atmalısınız.

Türkiye Çocuk Dergisi

9. ETKİNLİK: **a. Virgülün (,) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.**

Virgül (,)

1. Sıralanan eş görevli kelime ve kelime grupları arasında yer alır. ( ) Anneler, babalar, çocuklar, herkes oradaydı.
2. Art arda gelen, birbiri ile bağlantılı cümleleri ayırmak için konur. ( ) Kütüphaneye gittim, beğendiğim kitabı aldım.
3. Cümlelerde anlam karışıklığını gidermek için kullanılır. ( ) Küçük, okula gitti.

b. Siz de virgülün kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....

10. ETKİNLİK: Grafikte, kütüphaneye hafta içinde gelen öğrenci sayıları gösterilmiştir. Soruları grafiğe göre cevaplayınız.

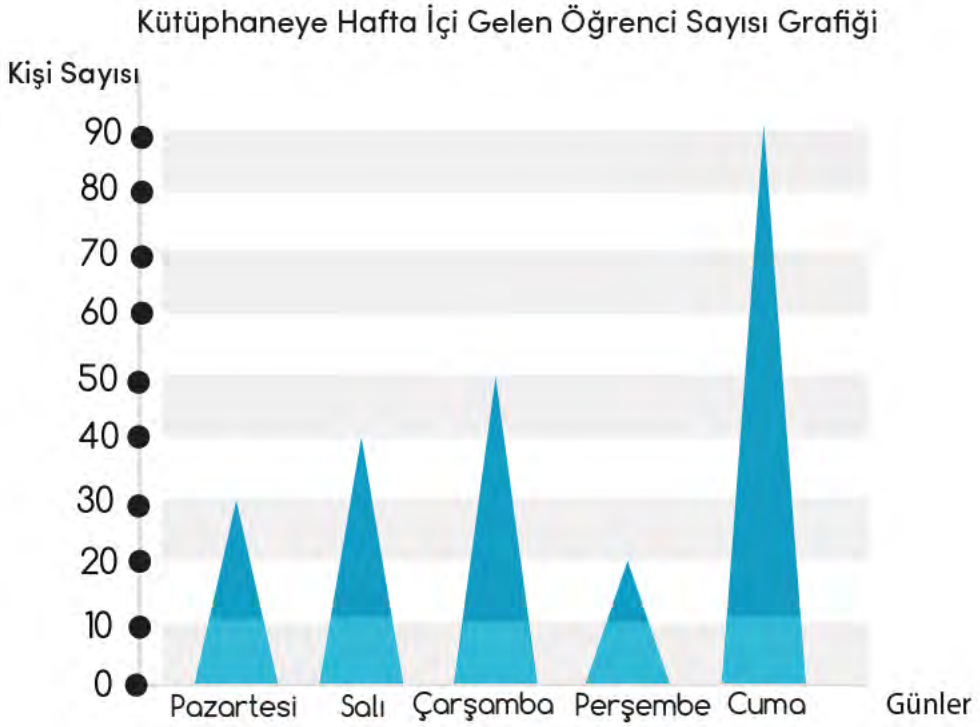

1. Hangi gün kütüphaneye, diğer günlerden daha fazla öğrenci gelmiştir?

.....

2. Hangi gün kütüphaneye, diğer günlerden daha az öğrenci gelmiştir?

.....

3. Pazartesi günü kütüphaneye kaç kişi gelmiştir?

.....

4. Salı ve cuma günleri kütüphaneye toplam kaç kişi gelmiştir?

.....

11. ETKİNLİK: **Örneklerdeki farklı yazı stillerini inceleyiniz. İkilemeleri kendi yazı stilinize göre yazınız.**

uzak yakın, büyük küçük, aşağı yukarı, az çok, uzun kısa, ince ince

uzak yakın

büyük küçük

aşağı yukarı

az çok

uzun kısa

ince ince

1. ETKİNLİK: Görsellerden hareketle izleyeceğiniz metnin konusunu tahmin ediniz.

NANE İLE LİMON KÜTÜPHANE (Dinleme/İzleme Metni)

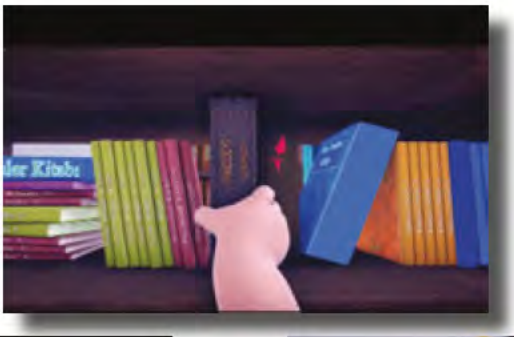

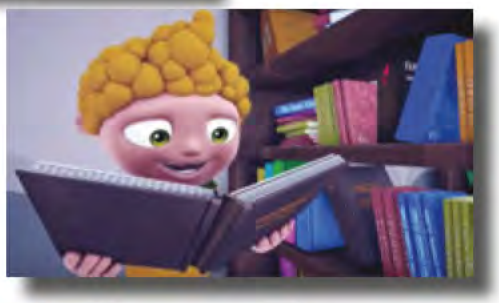

2. ETKİNLİK: Metni izlerken karakterlerin beden dillerine de dikkat ederek sözlü olmayan mesajları bulup örnekteki gibi yazınız.

Örnek: Limon'un elini çenesine götürmesi hareketinden onun düşündüğünü anlıyoruz.

.....

.....

.....

.....

3. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

müthiş
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

gizem
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

manyetik
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

emek
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

4. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Limon, yolda kiminle karşılaşır?

.....

2. Turp Abi, ödevlerini yapabilmeleri için Limon ile Biber'e hangi kitabı önerdi?

.....

3. Limon ile Biber, kütüphane görevlisinden nasıl bir uyarı alıyorlar?

.....

4. Limon ile Biber, hangi konu ile ilgili araştırma yapmışlardır?

.....

5. Limon ile Biber, kütüphanede aradıkları kitabı niçin hemen bulamadılar?

.....

.....

6. Limon ile Biber, Turp Abi'nin söylediği kitabın içinde hangi notu buldular?

.....

7. Bilgiye en iyi nasıl ulaşılır?

.....

.....

5. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: İzlediğiniz çizgi filmle ilgili görüş ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla yazarak paylaşınız.

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK: Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.

.....

8. ETKİNLİK: "Çok gezen mi bilir çok okuyan mı?" konusunu gruplar oluşturarak tartışınız. Tartışma sırasında düşüncelerinizi uygun şekilde ifade etmeye ve farklı bakış açılarına hoşgörüyle yaklaşmaya özen gösteriniz. Tartışma sonunda grupların bakış açılarını yazınız.

1. GRUP ÇOK GEZEN BİLİR	2. GRUP ÇOK OKUYAN BİLİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

9. ETKİNLİK: Kütüphanede uyulması gereken kuralları araştırarak yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

10.ETKİNLİK: **Örneklerdeki farklı yazı stillerini inceleyiniz. Eşya isimlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.**

dolap, sıra, masa, pano, kitaplık, bilgisayar, tahta

dolap

sıra

masa

pano

kitaplık

bilgisayar

tahta

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Kurtuluş Savaşı'nda Millî Mücadele' ye katkı sağlamış kadın kahramanlarımız hakkında araştırma yapınız.

SERBEST OKUMA METNİ

(Çocuk Kalbi adlı kitapta Enrico adındaki bir öğrencinin hayatından kesitler, çocuklara özgü samimi bir dille anlatılır. Metin, Enrico'nun Stardi'nin kitaplığını ziyaret ettiği bölümden alınmıştır.)

STARDİ'NİN KİTAPLARI

Stardiler bizim okulun karşısındaki evde oturuyorlar. Bugün okuldan çıkışta onlara gittim, kitaplarını çok görmek istiyordum. Ailesinin fazla parası yok, çocukcağız istediği gibi kitap alamıyor. Ama ders kitaplarını ve kendisine hediye edilen kitapları çok temiz tutuyor, iyi saklıyor, üzerlerine titriyor. Annesinin, babasının verdiği cep harçlığını tutumlu harcıyor, artakalanlarla kitap alıyor.

Böylece, küçük bir kitaplık kurmuş. Babası da oğlunun kitabı çok sevdiğini görünce, ona ceviz bir kitaplık almış. Kitaplarını da onun en sevdiği renklerde ciltletmiş. Öykü, gezi, şiir kitapları. Resimli kitaplar da var. Stardi kitapları renklerine göre çok güzel bir sırayla dizmiş. Uzaktan bakınca öyle güzel görünüyor ki!

Stardi bütün kitaplarını numaralamış, deftere yazmış. Hangisini ararsa çabucak buluyor. Kitaplarının yanından ayrılmıyor, onları birer canlı varlıkmış gibi seviyor. Tozlarını alıyor, okurken yapraklarını özenle açıyor, yıpranmamaları için dikkat ediyor. Hepsi yepyeni.

Bilmem neden, bu çocuğa öbür arkadaşlarımdan daha başka bir duygu var içimde. Bunu babama söyledim. "Kişiliği olan bir çocuk" dedi. "Sen de ona karşı bundan dolayı ilgi duyuyorsun."

Bilmem ki dedim. "Bir saat yanında kaldım. Otuz kırk kelime ya konuştu ya konuşmadı. Bir kez olsun gülmedi. Öyleyken, yine de onunla geçirdiğim bu bir saatten büyük bir zevk aldım. Kendisiyle sık sık görüşmek istiyorum.

Babam gülümsedi:

— Aferin, oğlum. Bakıyorum insanların dış görünüşlerinin içindeki gizli değerleri anlamasını biliyorsun. Kitapları sevenlerin, kitap okuyanların içinde ayrı bir dünya oluşur. Bunlar değerlerine değer katan kimselerdir. Bunu anlayanlar onlara karşı saygı duyarlar. Sen de bu arkadaşının değerini çok iyi anlamışsın, ona saygı duyuyorsun.

Edmondo De AMİCİS

(Kısaltılmıştır.)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

.....

"Okumak tutkulu bir eylemdir. Bir öyküyü yalnızca kafanızla değil, aynı zamanda tüm bedeninizle, hislerinizle ve ruhunuzla okursanız, tıpkı dans ederken ya da müzik dinlerken olduğu gibi, işte o zaman okuduğunuz öykü sizinle bağ kurar. Söz sanatı, okuyucuyu kelimelerle anlatabileceğimizden öteye götürebilir. Keşke bir öykü okuduğumuzda bir mesaj aramak yerine, "İşte yeni bir dünyaya açılan kapı: Orada ne bulacağım? diye düşünsek." (...)

Yazma becerisini geliştirmek isteyen birinin masasında sözlükler olmalı. Sözcükleri etkin kullanmak yazıyı zenginleştirir. Ayrıca aynı anlama gelen birden fazla sözcük olabilir. Sözlük kullanarak bu sözcükler arasındaki küçük farklar öğrenilebilir ve yazıda anlamı tam verecek en uygun sözcük seçilebilir. Gitmek kelimesini başka nasıl ifade edebilirsiniz?

Uzaklaşmak, ayrılmak... Başka?

Tuğba CAN

(1, 2, 3, 4, 5 ve 6. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Okumak nedir?

.....

.....

2. Öykü sizinle ne zaman bağ kurar?

.....

.....

3. Öyküyü nasıl okumalıyız?

.....

.....

4. Metinle ilgili iki soru yazıp cevaplayınız.

Soru:.....

Cevap:.....

Soru:.....

Cevap: .....

5. Metne uygun başlıklar belirleyiniz.

.....

6. Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU: .....

ANA FİKİR: .....

7. a. Noktayı uygun yerlerde kullanınız.

Koşu yarışında 1 geldim

11 03 2009 tarihinde Denizli'de doğdum

Prof Dr Gazi Yaşargil epilepsi ve beyin tümörünü kendi bulduğu yöntemlerle tedavi etmiştir

Dersimiz 08 50'de başlıyor

b. Virgülü uygun yerlerde kullanınız.

Kitapçı adamı çağırdı.

Kütüphanelerde kurslar yarışmalar etkinlikler de düzenlenir.

Sınıfa masa sıra dolap getirildi.

8. Sembollerin anlamlarını yazınız.

.....

.....

.....

9. Sesteş (eş sesli) kelimeleri farklı anlamlarıyla birer cümlede kullanınız.

bağ .....
.....

dik .....
.....

ek .....
.....

10. Paragrafları ait olduğu bölümle eşleştiriniz.

1 Herkesin ilgi duyduğu bir meslek vardır. Benimki de yazarlık.

2 İlerde iyi bir yazar olmak için çok okumam gerektiğini biliyorum. Bunun için kütüphaneye üye oldum. Kütüphaneden ilgi duyduğum konularla ilgili kitaplara ulaşabiliyorum. Yazma becerimi geliştirmek için ise günlük tutuyorum.

3 Sözün kısası yazarlık hayalimi gerçekleştirmek için ilk adımları atıyorum.

( ) Gelişme

( ) Giriş

( ) Sonuç

11. "Konuşan Kitap" metni ile aşağıdaki metni tür bakımından karşılaştırınız.

KİTAPLAR

Her kitap
Yeni bir arkadaş bana
İster masal
İster öykü
Hepsi başka bir dünya

İçinde bilgiler
Renk renk resimler
Her gün okumalı
Bilge olmalı

Eylül ADA UÇAK/Oğuz UÇAK

KONUŞAN KİTAP	KİTAPLAR
Tür:	Tür: .....

12. Cümlelerde yer alan gerçek ifadelerin başına "G", hayal ürünü ifadelerin başına "H" yazınız.

( ) Can sıkıntısı sobeleyemez kimseyi,
İçine saklanınca bir kitabın.

( ) O renksiz ve resimsiz bir kitaptı.

( ) İyi şiirler duygularımıza hitap eder.

( ) Kitaplarda not aldığınız kısımlar size ışık tutar.

( ) Okuduğunuz öykü sizinle bağ kurar.

( ) Aynı anlama gelen birden fazla sözcük olabilir.

13. Kelimelerden hangisinin eş anlamlısı <u>yoktur</u>?

a. ozan **b.** öykü **c.** dize **d.** kitap

14. Grafik bir okulda düzenlenen müzik kurslarının ders saatlerini gösteriyor. Buna göre en fazla tercih edilen iki kurs hangileridir?

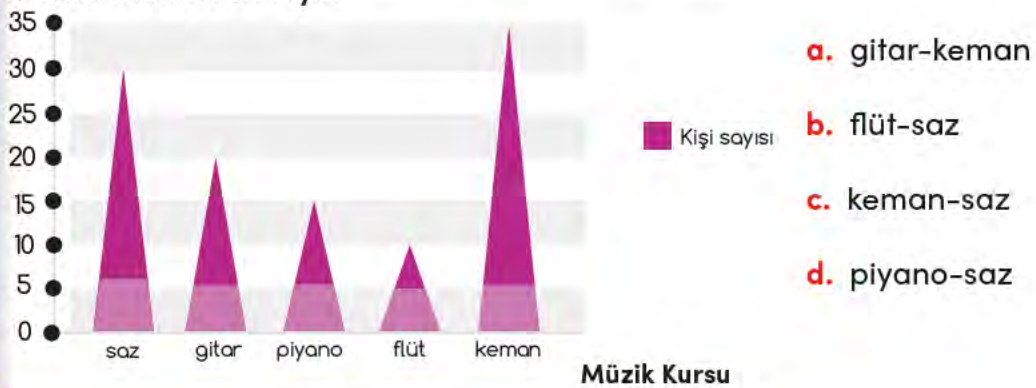

a. gitar-keman

b. flüt-saz

c. keman-saz

d. piyano-saz

ÇOK KİTAP OKURDU
ATATÜRK ARALARINDAYDI
EFELERİN EFESİ, HEY GİDİNİN EFESİ!..
KÜÇÜK NEZAHAT
(Dinleme/İzleme Metni)
VECİHİ HÜRKUŞ
(Serbest Okuma Metni)

2.
TEMA
MİLLÎ MÜCADELE
VE
ATATÜRK

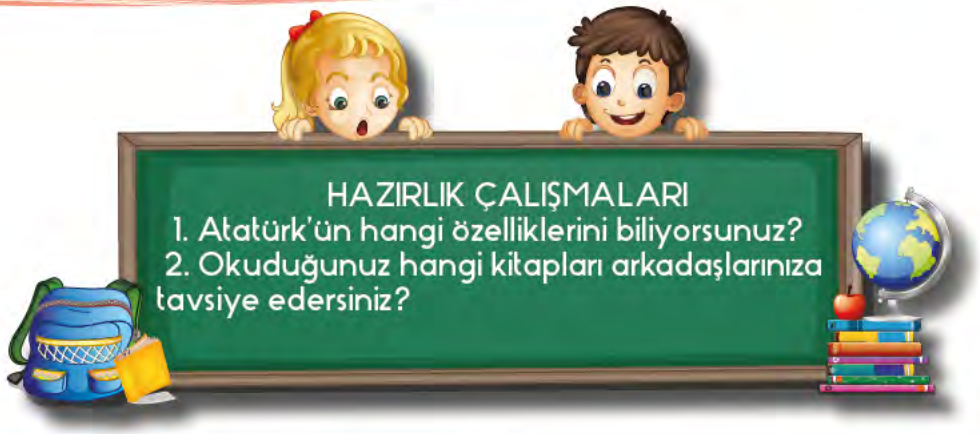

ÇOK KİTAP OKURDU

Atatürk'ün kitaplara karşı ilgisini gösteren en önemli kaynak onun özel kitaplığıdır. Bu kitaplıkta askerlikten tarihe, dil biliminden uygarlıklara, sosyolojiden psikolojiye, felsefeden ekonomiye kadar birçok kitap bulunmaktadır. Atatürk bu kitapları dikkatli okumuş, ilgisini çeken noktalara işaretler koymuş ve notlar almıştır. Bu kitaplardan 3123 adedi Anıtkabir Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesinde sergilenmektedir. Sevgili çocuklar, ATATÜRK başarısının kaynağını ve kitap sevgisini şu şekilde dile getirmiştir:

"Çocukluğumda elime geçen iki kuruştan birini eğer kitaplara vermeseydim, bugün yapabildiğim işlerin hiçbirini yapamazdım."

K. Mehmet TEKE

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

uygarlık

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

sosyoloji

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

müze

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Atatürk'ün başarısının kaynağı nedir?

.....

2. Atatürk, kitapları nasıl okurdu?

.....

3. Atatürk'ün kitapları nerede sergilenmektedir?

.....

4. Atatürk, hangi sözüyle kitaba verdiği önemi belirtiyor?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metnin görselleri sizde hangi duyguları uyandırıyor?

.....

.....

5 . ETKİNLİK: Atatürk'ün vatanı için yaptıklarını anlatınız.

6 . ETKİNLİK: a. Soru işaretinin (?) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Soru işareti (?)

1. Soru bildiren cümle ya da sözlerin sonuna konur. ◯ (Doğum yeri: ?)
◯ Nutuk'u okudun mu?
2. Bilinmeyen yer, tarih vb. durumlar için kullanılır. ◯ Nasrettin Hoca (?-1254)

b. Siz de numaralı yerlere soru işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....

2. .....

7. ETKİNLİK: Cümlede koyu yazılan kelimelerin zıt anlamlılarını örnekteki gibi bulup karşılarına yazınız.

Erken gidersek **önden** yer kapabilirmişiz. Hem evimizle istasyon arası çok **uzakmış**. Bizim küçücük adımlarımızla ancak bir saatte varabilirmişiz. Eğer biz **giderken** "Yorulduk baba, oturalım şuraya" dersek , daha da **geç** gidermişiz. Onun için sabahleyin çayımızı içip **kara** zeytinimizi yedikten **sonra** hemen yola çıkmalıymışız.

İçimde bir korku, bir kuşku...Ya göremezsem Atatürk'ü.

Muzaffer İZGÜ

Örnek: erken — geç

.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

8. ETKİNLİK: Örneklerdeki farklı yazı stillerini inceleyiniz. Şehir isimlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.

Ankara

İzmir

Samsun

Sivas

Erzurum

Amasya

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Atatürk'ün akla ve bilime verdiği önemi anlatan sözlerini bulunuz.

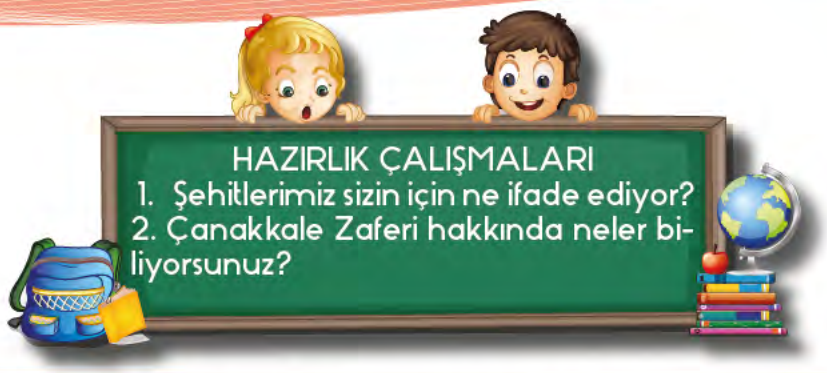

ATATÜRK ARALARINDAYDI

(...)

Çanakkale'de gördüm onları

Mermerler üzerine yazılmıştı adları

Er Süleyman:

Yaş 17

Memleketi Adapazarı.

Bırakıp yaşanacak yıllarını

Sahiplenmişti vatanın toprağını.

Başçavuş Salih:

Yaş 20

Saldırganlara "Dur!" demek için

Ta, Mardin'den gelmişti.

Çavuş Üzeyir:

Yaş 19

Memleketi İnebolu.

"Vatan sağ olsun!" diyordu

Gözlerinde pişmanlık yoktu

Yüzbaşı Mahmut:

Yaş 29

Urfalı'ydı.

Gözleri ateş püskürüyordu

"Kimseye vermem, bir avuç toprağımı!"

Binbaşı Süleyman:

Yaş 32 Memleketi Ağrı

Eliyle gösteriyordu Conkbayırı'nı.

Gülerek anlatıyordu

Şehit düştüğü yeri

Şakalar yapıyordu

Mustafa Kemal Paşa aralarındaydı.

Türkan GEDİK BENGİ

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

anıt

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

memleket

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Şair, Çanakkale'de neler görmüştür?

.....

2. Er Süleyman nereli ve kaç yaşındadır?

.....

3. Yüzbaşı Mahmut ne demiştir?

.....

4. Binbaşı Süleyman nereyi gösteriyor?

.....

3. ETKİNLİK: Şiirin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.

KONU	ANA DUYGU
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: a. Büyük harfin kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

1. İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar. ( ) Merkür, Neptün...
2. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar. ( ) Safahat, TSE Öncü Çocuk Dergisi..
3. Kitap, dergi adlarının her kelimesi büyük harfle başlar. ( ) Çocuk merakla sordu: Akşam erken gelecek misin?

b. Siz de büyük harfin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....

5. ETKİNLİK: Atatürk'ün "Bugünün küçükleri, yarının büyükleridir." sözünü açıklayınız.

6. ETKİNLİK: Şiirle ilgili düşüncelerinizi ifade ediniz.

.....

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK:

a. Kelimelerin zıt anlamlılarını yazınız.

düşman .....

özgür .....

yüksek .....

cesur .....

sönmek .....

b. Kelimelerin eş anlamlılarını yazınız.

sebep .....

görev .....

yetenek .....

yöntem .....

lider .....

8. ETKİNLİK: Defterinize Atatürk ile ilgili duygularınızı ifade eden bir şiir yazınız. Yazdıklarınızı sınıf içinde okuyabilir, okul ve sınıf panosunda sergileyebilirsiniz.

9. ETKİNLİK: Örnekleri inceleyerek kavramları siz de kendi yazı stilinize göre yazınız.

Cumhuriyet

Atatürk

Halk

Devlet

Bayrak

EFELERİN EFESİ, HEY GİDİNİN EFESİ!..

Yunanlılar, saldırılarını Meclis'in açılış hazırlıkları sırasında da sürdürmüşler, İzmir' den sonra Aydın ve Nazilli'yi de işgal etmişlerdi. (...)

O günlerde, korkusuz bir efe çıktı ortaya. Adı Ali' ydi, ama Yörük Ali Efe diyorlardı ona.

Ali Efe, ilk hedef olarak, Nazilli'deki bir düşman karakolunu basmayı koydu kafasına. Arkadaşlarını hızla örgütlediği gibi harekete geçti. Öyle bir bastılar ki karakolu, içindeki bütün cephane, silah, erzak ne varsa hepsini ele geçirmekle kalmayıp, askerleri de tutsak aldılar.

Yunanlı komutanlar, bu beklenmedik baskın karşısında paniğe kapıldılar. Baskından kurtulup kaçabilenlerse tası tarağı topladıkları gibi Nazilli'yi terk etmek zorunda kaldılar. Yörük Ali Efe ile arkadaşlarının gösterdiği kahramanlık her yerde duyuldu. Dillere destan oldu. Onun hakkında türküler yakıldı. O türkülerden birinde şöyle deniyordu:

"Şu Dalama'nın çeşmesi — Efelerin seçmesi
Ne hoş olur içmesi — Hey gidinin efesi
Yörük Ali'yi sorarsan — Efelerin Efesi."

(...) Artık bütün Anadolu ayaktaydı. Ayaklanmamış hiçbir yer kalmamıştı. Memleketin her köşesi umut ve inanç doluydu.

Bir halkın canını dişine takarak varını yoğunu ortaya koyarak ölümüne girdiği özgür ve bağımsız yaşama kararlılığıydı bu. Aynı zamanda tarihinde bir kez dahi tutsak yaşamamış bir milletin onur mücadelesi...

İşte bu şanlı mücadelenin şiirini yazmaya gelmişti sıra. Şiir, aynı zamanda İstiklâl Marşımız olacaktı.

Bu amaçla bir yarışma açtı Türkiye Büyük Millet Meclisi. Yarışmayı Mehmet Âkif Ersoy kazandı. Şiiri şöyle başlıyordu:

"Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl."

Bu dizeler, halkımızın ruhunda yeni ateşler yaktı. Taptaze bir millî inanç ve özgüven yarattı. Anadolu halkı her geçen gün biraz daha birleşiyor, tek yürek tek yumruk oluyor, o yumruk düşmanın tepesine inmek için sabırsızlanıyordu:

"Ya istiklâl ya ölüm!"

Sevinç KOÇAK/Salim KOÇAK
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

efe

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

direniş

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

meclis

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

cephane

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

erzak

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: **Metni ana hatlarıyla anlatınız.**

3. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Yunanlılar hangi şehirleri işgal ettiler?

.....

2. İşgal karşısında halk ne yaptı?

.....

3. Ali Efe ve arkadaşları işgale karşı ne yaptılar?

.....

4. Bu şanlı mücadelenin şiiri nedir?

.....

4. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	

5. ETKİNLİK:. Sizin bir öğrenci olarak vatanınıza karşı sorumluluklarınız nelerdir? Anlatınız.

6. ETKİNLİK: Cümlelerde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Sabah olduğunda Mustafa Kemal'i alacak olan araba geldi( ) Mustafa Kemal ve Makbule uzun uzun birbirine baktılar( ) Mustafa Kemal "Niçin konuşmuyorsun Makbule( )" dedi( ) Makbule gözlerindeki yaşları silerek abisine "Ağabeyciğim( ) ne konuşayım( )"

7. ETKİNLİK: Cümlelerde koyu yazılmış deyimleri örnekteki gibi metne kattığı anlamıyla yazınız.

Örnek: Yunanlı komutanlar, bu beklenmedik baskın karşısında **paniğe kapıldılar.**

Yunanlı komutanlar, bu beklenmedik baskın karşısında korktular.

Yörük Ali Efe ile arkadaşlarının gösterdiği kahramanlık dillere **destan oldu.**

.....

Onun hakkında **türküler yakıldı.**

.....

Arkadaşlarını hızla örgütlediği gibi **harekete geçti.**

.....

Bir halkın **canını dişine takarak varını yoğunu ortaya koyarak** ölümüne girdiği özgür ve bağımsız yaşama kararlılığıydı bu.

.....

.....

Baskından kurtulup kaçabilenlerse **tası tarağı topladıkları** gibi Nazilli'yi terk etmek zorunda kaldılar.

.....

.....

8. ETKİNLİK: **Soruları görsele göre cevaplayınız.**

Kurtuluş Savaşı'nda Kağnı Çeken Kadınlar (1920) İbrahim Çallı

1. Kurtuluş Savaşı'na kimler katılmıştır?

.....

.....

2. Görseldeki insanlar ne yapmaktadır?

.....

3. Görseldeki insanlar hangi koşullarda yol alıyorlar?

.....

9. ETKİNLİK: **İstiklâl Marşımızı tekrar tekrar okuyunuz. Sonra da ezbere okumayı deneyiniz.**

10. ETKİNLİK: Örneklerdeki farklı yazı stillerini inceleyiniz. Kelimeleri kendi yazı stilinize göre yazınız. Yazınızı görsellerle zenginleştirebilirsiniz.

Vatan

İstiklâl

Millet

Bağımsızlık

Kahraman

Meclis

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Millî Mücadele'ye katkı sağlamış kahraman Türk kadınlarından biri hakkında bilgi edininiz.

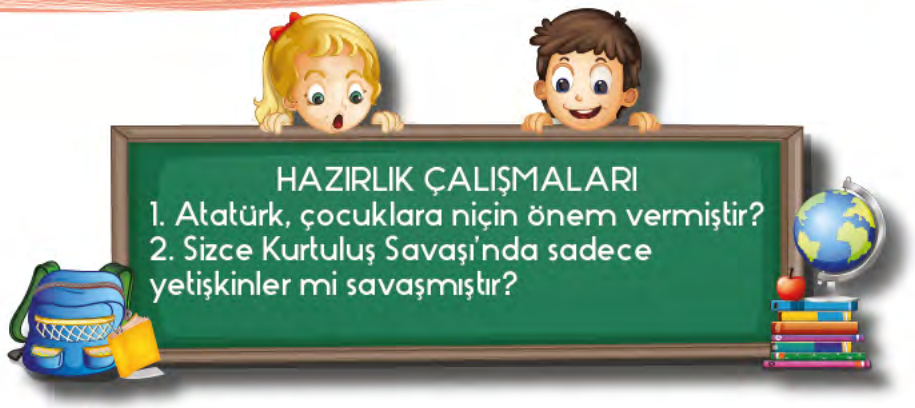

1. ETKİNLİK: **Metni dinlerken önemli bilgileri not alınız.**

.....

.....

.....

KÜÇÜK NEZAHAT (Dinleme/İzleme Metni)

2. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

birlik

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

cephe

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

postal

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

maskot

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

rütbe

Tahminim:.....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

onbaşı

Tahminim:.....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

3. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Küçük Nezahat kimdir?

.....

2. Küçük Nezahat, cephede neler yapmaktadır?

.....

.....

3. Küçük Nezahat'ın babasının birliği hangi görevleri yapmaktadır?

.....

4. Askerler, savaş sırasında zor durumda kaldıklarında Küçük Nezahat onlara nasıl moral veriyor?

.....

.....

5. Mustafa Kemal Paşa, cepheye geldiğinde niçin şaşırıyor?

.....

6. Küçük Nezahat, Mustafa Kemal Paşa'nın sorusuna ne cevap veriyor?

.....

.....

4. ETKİNLİK: Dinlediklerinizle ilgili görüşlerinizi yazarak arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....

.....

.....

5. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: Sunum öncesi yapılacak planlama tablosunu doldurunuz. Bu planlamaya göre sunumunuzu yapınız.

Sunumun konusu	Kahraman Türk Kadını
Kahramanın yaşadığı dönem	
Kahramanın ön plana çıkan özellikleri	
Sunumun mesajı	
Sunumun yapılacağı kişiler	
Sunumun süresi	
Sunum için yararlanılacak kaynaklar	
Sunum için kullanılacak araçlar (akıllı tahta, projeksiyon, fotoğraflar vb.)	

7. ETKİNLİK: Görselleri yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: Atatürk'ün sözlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.

Cumhuriyet, erdem ve ahlaka dayanan bir yönetimdir.

Cumhuriyet, düşüncesi hür, anlayışı hür, vicdanı hür nesiller ister.

Ey yükselen yeni nesil! İstikbâl sizindir. Cumhuriyet'i biz kurduk, onu devam ettirecek sizlersiniz.

SERBEST OKUMA METNİ

VECİHİ HÜRKUŞ

Benim adım Vecihi. Benim hikâyemi öğrenmek ister misin? İstanbul'da doğdum. (...) Okul çağına geldiğimde annem ve kardeşlerimle Üsküdar semtine taşındık. İlkokulu burada okudum. Sonra sanata olan ilgimden dolayı Tophane Sanat Okuluna geçtim.

(...) Bu sırada ülkemiz için zor günler başlamıştı. Çünkü ülkemiz savaşa girmişti. Ülkem için bir şeyler yapmalıydım. Bu yüzden bir komutan olan eniştemin yanında Balkan Savaşı'na katıldım. (...) Balkan Savaşı'nda gördüğüm tayyareler çok ilgimi çekti. (...) Ve sonunda Yeşilköy Tayyare Mektebine girdim. Burada ilk uçuşumu yaptım. (...) Sonunda okulumu bitirip usta bir pilot oldum. Şimdi bu yeteneğimi, işgal altında olan vatanımızı korumak için kullanmalıydım. Devletim beni Kafkas Cephesi'nde görevlendirdi. Burada Rus uçaklarıyla mücadele ettim. (...) Uçak düşüren ilk Türk pilotu ben olmuştum. Adım tarihe geçti. (...) Bu sırada düşmanlar İstanbul'u işgal etmişti. Uçağımla İstanbul hava savunmasına katıldım. (...) Düşmanları vatanımızdan kovmaya çalışırken uçaklarımızın yetersiz olduğunu fark ettim. Hemen teknik olarak daha üstün bir avcı uçağı tasarladım. Artık göklerde daha güçlü olacaktık.

Düşmanı yurdumuzdan çıkarma mücadelemiz başarıyla sonuçlanıyordu. Ordumuz, düşmanı Ege Denizi'ne doğru kovalıyordu. Uçağımla İzmir Seydiköy Havaalanına indim ve buraya bayrağımızı diktim. Artık İzmir'de hiç düşman kalmamıştı. Sonunda Lozan Antlaşması imzalandı ve savaş bitti. Meclis, başarılarımdan dolayı bana üç tane takdirname ve kırmızı şeritli istiklal madalyası verdi. Üç kez takdirname verilen tek kişi bendim.

Savaştan dolayı geri kalmış ülkemizi geliştirmek ve insanları eğitmek en büyük amacımız olmalıydı. Bunun için Seydiköy'de açılan Tayyare Okulunda öğretmenliğe başladım. Burada pilotlar makinistler yetiştiriyordum. (...) Kendi uçaklarımızı kendimiz yapmalıydık. Bu hayalimi gerçekleştirmek için çok çalıştım ve sonunda ilk uçağımızı yaptım. Bu uçağa Vecihi-6 adını verdim.

(...) Ankara'ya gidip yeni kurulan Türk Tayyare Cemiyeti'ne katıldım. Burada önce ikinci uçağımız olan Ceyhan'ı yaptım. Daha sonra Avrupa'ya giderek oradaki uçakları inceledim. Birçok yeni bilgi öğrenip ülkemize geri döndüm. (...)

Daha sonra Atatürk'ün emriyle, Türk Kuşu adında bir okul açıldı. Ulu önder Atatürk, bu okulu açma fikri ilk aklına geldiğinde çevresindekilere şöyle der:

– Vecihi'yi bulun ve bu okulun başına getirin. Onun bilgilerinden faydalanın!

(...) Bu habere çok sevindim. Türk Kuşu Okulunda yapılmak istenenler, benim hayallerimle aynıydı. Türk Kuşu'nda başöğretmen oldum. Yetiştirdiğim birçok genç, usta pilotlar oldu ve yurt dışında ülkemizi başarıyla temsil ettiler.

Türk havacılığına katkı sağlaması amacıyla bilgi ve tecrübemi bir kitap haline getirdim. (...) Hayatım boyunca gözlerim, kalbim mavi göklerde oldu. Yeteneklerimi ve başarılarımı hep güzel ülkemizi geliştirmek, daha ileri götürmek, insanları bilgilendirmek için kullandım. Bir asır sonra siz çocuklar, benim hayatımı anlatan bu kitabı okuyorsanız bunu başarmışım demektir.

Suat TURGUT
(Kısaltılmıştır.)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

ATATÜRK'ÜN METOTLU ÇALIŞMASI

Atatürk, metotlu ve disiplinli çalışırdı. Bir işe karar verince önce konuyu arkadaşları ile tartışır, fikirlerini alırdı. Sonunda en iyi ve etkili olanı seçer, uygulardı. Hiçbir zaman boş sözler söylemez ve söyletmezdi. Gerçekçiydi. (...) Akşam yemeklerden sonra başlayan sohbetleri sabaha kadar sürerdi. Bu sohbetlerde din, dil, yurt ve dünya sorunları, tarih ve bilimsel konular konuşulur ve tartışılırdı.

Masa başı toplantılarında başkalarının fikirlerini öğrenme, kendi düşüncelerini de yayma fırsatı bulurdu.

Atatürk, bilimi ve akılcılığı her şeyin üstünde tutardı. Bütün çalışmalarını

bir plan ve program dahilinde yürütürdü. Neyin yapılıp, yapılmayacağını iyice düşünür, karar verdiğini de mutlaka yapardı. (...)

Niyazi TAN
(Kısaltılmıştır.)

(1, 2, 3, 4 ve 5. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Atatürk, nasıl çalışırdı?

.....

.....

2. Atatürk, bir işe karar vermeden önce ne yapardı?

.....

.....

3. Atatürk, arkadaşlarıyla hangi konularda sohbet eder ve tartışırdı?

.....

.....

4. Atatürk, neleri her şeyin üstünde tutardı?

.....

.....

5. **"Atatürk' ün Metotlu Çalışması" adlı metnin konusunu ve ana fikrini belirleyerek yazınız.**

KONU	ANA FIKIR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. **Verilen kelimelerin eş anlamlılarını yazınız.**

KELİME	EŞ ANLAMI
metot	
dilek	
öğretmen	
ihtiyaç	

7. **Verilen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.**

1. başvurmak	○	Zor bir işi başarmak
2. hakkından gelmek	○	Bir kimsenin gücenikliğini uygun sözlerle gidermek
3. paniğe kapılmak	○	Bir işin yapılmasını bir kimseden istemek
4. dillere destan olmak	○	Aşırı ölçüde korkup ne yapacağını bilememek
5. gönül yapmak	○	Dilden dile dolaşmak

8. Yazım ve noktalama işaretleri açısından doğru olan cümlelerin başına (D), yanlış olan cümlelerin başına (Y) yazınız.

	Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK 1881'de doğdu.
	Atatürk'ün okuduğu kitaplar Anıtkabir Atatürk ve kurtuluş savaşı müzesi'nde sergilenmektedir.
	Uzaya Türk adını Atatürk kapsülüyle yazdınız mı?
	Yunanlılar izmirden sonra aydın ve nazilliyi de işgal etmişlerdi.
	Sabırsızlıkla sordum: Atatürk'ü ne zaman anlatacaksın?

9. Cümlelerde zıt anlamı olan kelimelerin altını çiziniz. Zıt anlamlılarını verilen boşluklara yazınız.

1. Savaş çıkacağını söylediler.	
2. Kısa zaman önce sokaklardan askerler geçmeye başladı.	
3. Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!	
4. Dün güzel bir tören yaptık.	

10. Cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

a. "Ev alma komşu al" der atalarımız.

b. Kırmızı eteğimi, al gömleğimi giydim.

c. Az veren candan çok veren maldan verir.

d. İşbölümü yaparsak bu işi kolayca bitirebiliriz.

SEVGİ
ÇUVALI
BEN ENGELLİ
DEĞİLİM ANNE
SEVMEK
MUTLULUKTUR
AKILLI GÜVERCİN
MATUKA
(Dinleme/İzleme Metni)
KAŞAĞI
(Serbest Okuma Metni)

3.
TEMA
ERDEMLER

SEVGİ ÇUVALI

Sevgi, bütün dünyanın ortak dili. Eğer bu dili biliyorsanız herkesle anlaşabilirsiniz. Barış Manço'nun dediği gibi "İnsanların öğrenmesi gereken ilk dil tatlı dildir."İşte bu "tatlı dil" aslında "sevgi dili"dir. Aşağıda okuyacağınız öykü de bu anlamda kaleme alınmıştır:

İki kardeş babalarının ölümüyle daha da yakınlaştılar. Büyük küçüğü kollamaya; küçük de büyüğe saygıda kusur etmemeye dikkat ediyordu.

Baba vefat etmeden önce iki oğluna mahsulü ikiye bölmüş ve adaletli olmalarını sıkı sıkıya tembih etmişti.

İki kardeş gerçekten birbirlerini çok seviyordu.

Âdet olduğu üzere her hasat sonunda ürünü ve kârı ikiye bölüyorlardı. Bu âdet kardeşlerden büyüğü evlenene kadar devam etti.

Büyük kardeş zamanla evlenmiş ve çocuğu olmuştu. Sorumlulukları artmıştı.

Hasat zamanı yine ürün ve kâr ikiye bölünüyordu. Aralarında en küçük bir problem yaşanmamıştı.

Ta ki o güne kadar...

Bekâr olan kardeş böyle bir bölüşümün adaletli olmayacağını düşünüyordu. Kendisi bekârdı ama abisinin bakmak zorunda olduğu eşi ve çocukları vardı. Ama bunu ona belli etmek istemiyordu. Bu yüzden geceleri kendi ambarındaki mahsullerden çuval çuval alıp abisinin ambarına götürüyordu.

Bu arada büyük kardeş de kendi kendine "Mahsulü ve kârı iki eşit parçaya bölüşmemiz hiç adaletli değil. O evlenmek üzere olan bir genç. Onun şu anda daha fazla paraya ihtiyacı var." diye düşünüyordu. O da geceleri kendi ambarından çuval çuval mahsulleri küçük kardeşinin ambarına götürüyordu.

Bu karşılıklı gidiş gelişler yıllarca devam etti. Ama hiçbirinin diğerinden haberi yoktu. Onlar da bir anlam veremiyordu bu duruma. Çünkü ürünlerinde bir eksilme olmuyordu. Aksine artıyordu.

Ama bir gece... İki kardeş sırtında buğday çuvalı birbirlerinin ambarına götürüyorlardı. İki ambarın orta yerinde karşılaştılar. İkisinin de sırtlarında kocaman çuvallar vardı. Olan biten anlaşılmıştı. Gözyaşları içerisinde birbirlerine sarıldılar.

Mutluluğu ve sevgiyi bundan daha iyi anlatacak öykü olabilir mi?

Mutluluk, adım atmaktır. İlk tebessümü etmektir. İlk taşı koymaktır.

Mutluluk, buğday çuvalını sırtlanmaktadır.

Turgay YALANIZ

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

mahsul

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem :.....

adalet

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem :.....

tembih

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem :.....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Barış Manço'ya göre öğrenilmesi gereken ilk dil nedir?

.....

.....

2. İki kardeş babalarının ölümünden sonra birbirlerine nasıl davrandılar?

.....

.....

3. Babaları vefat etmeden önce oğullarına neyi tembih etmiştir?

.....

.....

4. İki kardeş mahsullerinin azalmama sebebini nasıl anladılar?

.....

.....

3. ETKİNLİK: İki kardeşin kişisel özelliklerini karşılaştırınız.

KÜÇÜK KARDEŞ	BÜYÜK KARDEŞ
•	• .....
•	• .....
•	• .....

4. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. ETKİNLİK: Örnekleri inceleyerek siz de metinde mecaz anlamda kullanılan kelimeleri bulunuz.

Örnek: "Kardeşi ise **tamircidir**." cümlesinde tamirci kelimesi gerçek anlamda kullanılmıştır.

"Kendisi onardığı için değil de tesadüfen çalışmış gibi hava takınır." cümlesinde **hava** kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır.

.....

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK: Görseller metnin hangi bölümüyle ilişkilidir?

.....

.....

7. ETKİNLİK: a. Üç nokta işaretinin (...) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Üç Nokta (...)

1. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

2. Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

3. Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır.

( ) — Kimsin?
— Muammer...

( ) Kiracılarla ev sahiplerini anlaştırır. (...) Neden barışmaları gerektiğini öyle güzel anlatır ki, şaşarsınız.

( ) Hayat dostlarla güzel, neşeli...

b. Siz de üç nokta işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....

2. .....

3. .....

8. ETKİNLİK: Çevrenizde yardımseverlikle yapılmış bir işi anlatınız.

9. ETKİNLİK: Karşılaştırma, neden-sonuç, benzetme gibi çıkarım cümleleri verilmiştir. Çıkarımlarla ilgili soruları cevaplayınız.

1. "Kadir Bey, tüm zamanların en başarılı, en usta tamircisidir." cümlesinde Kadir Bey kiminle ve hangi özelliği ile karşılaştırılmaktadır?

.....

2. "Tıpkı çamaşır makineleri gibi arada insan ilişkilerini de tamir etmek gerekir." cümlesinde insan ilişkilerini tamir etmek neye benzetilmiştir?

.....

3. "Kadir Bey herkese olumlu baktığından, herkesin de kendisiyle ilgili olumlu düşündüğünü sanır." cümlesinde Kadir Bey'in herkesin hakkında olumlu düşünmesinin nedeni nedir?

.....

10. ETKİNLİK: Hikâye unsurlarını kullanarak defterinize bir hikâye yazınız. Yazınızda olayları oluş sırasına uygun yazmaya dikkat ediniz. Yazdıklarınızın içeriğine uygun bir başlık belirleyiniz. Yazılarınızda kelimeleri gerçek ve mecaz anlamlarıyla kullanınız.

Olay: Ayşe teyzenin ayağını kırması, yalnız yaşayan Ayşe teyzeye komşularının yardım etmesi

Konu: Komşu Ayşe teyzenin hasta olması

Kişiler: Anne, baba, çocuk, abla, Ayşe teyze

Yer: Mahalle

Zaman: Kış mevsimi

11. ETKİNLİK: Atasözlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.

İyilik eden iyilik bulur.
Ağaç yaprağıyla gürler.
Baca eğri de olsa duman doğru çıkar.
Bin bilsen de bir bilene danış.
İyi dost kara günde belli olur.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Resmi kurumların ve sosyal yardım kuruluşlarının engelliler için yaptığı çalışmaları araştırınız.

BEN ENGELLİ DEĞİLİM ANNE

Sizin ayaklarınız var yorgun,
Benim koltuk değneklerim var,
Ayaklarınızla yarışacak kadar güçlü.

Sizin gözleriniz var gökyüzünü gören,
Benim yüreğim var,
Gökkuşağı renklerini bilen.

Sizin elleriniz var.
Resimler çizen, şiirler yazan.
Benim umutlarım var,
Bütün dünyayı kucaklayan.

Ben engelli değilim anne.
Sen de engelli annesi değilsin.
Bunu bil ve sakın üzülme.

Ülkü DUYSAK

1. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

gökkuşağı

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

engel

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

yürek

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: **Soruları metne göre cevaplayınız.**

1. Çocuk, koltuk değneklerini nasıl görüyor?

.....

2. Çocuğun umutları nasıldır?

.....

3. Çocuk, annesine ne söylüyor?

.....

3. ETKİNLİK: **Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.**

.....

4. ETKİNLİK: Soruları yazarın bakış açısına göre cevaplayınız.

1. Şairin bu metni yazma amacı nedir?

.....

2. Şiiri okuduktan sonra düşüncelerinizde ne gibi değişiklikler oldu?

.....

3. Şiirde anlatılanların günlük yaşamınızla ilişkisi nedir?

.....

5. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.

KONU	ANA DUYGU
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: a. Metinde çocuk başka çocuklarla hangi fiziksel özelliklerini karşılaştırıyor?

.....

b. Dizeleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.

1	Sizin ayaklarınız var yorgun / benim koltuk değneklerim var.	◯	Benzetme
2	Mutluluk bir yağmura benzer / döküldür gönüllerden.	◯	Karşılaştırma

7. ETKİNLİK: **Engelli insanlar günlük hayatta ne gibi sorunlar yaşıyorlar? Bu sorunlara çözüm öneriniz nelerdir?**

8. ETKİNLİK: **Engellilerle ilgili yapılan sosyal çalışmalarla ilgili haberleri araştırınız. Arkadaşlarınızla paylaşınız.**

10. Sınıf öğrencisi, 3D yazıcısıyla hayvanlara protez bacak yaptı. Lise öğrencisi CAS projesi kapsamında engelli hayvanlar için protez bacak üretiyor. 3D yazıcı aracılığıyla bir protez üreten Kerem TOPALİSMAİLOĞLU, klasik proteze göre daha az maliyetli ve hareketli olan bu ürünle engelli hayvanların hayatını iyileştirmeyi amaçlıyor.

Basından

9. ETKİNLİK: Fablı kendi yazı stilinize göre yazınız.

TAMAH

Ağzında kemik, geçerken sudan,
Bir köpek kendi aksini görür.
Başkası sanır karşıda duran,
Köpeğin tamah[1], gözünü bürür.
"Ne güzel bak, der, ondaki kemik,
Şüphesiz benim, daha çok çevik."
Ağzını açıp o, hücum eder,
Kemiği fakat ağzından gider.
Tamaha düşen ne olur bakın,
Açgözlü, haris[2] olmayın sakın!

Ezop Masalları

Çeviren: Duhter Bayraktar Uçman

1. tamah: Açgözlülük.

2. haris: Açgözlü, hırslı.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

"Dostluk" ile ilgili söylenmiş atasözlerimizi araştırınız.

SEVMEK MUTLULUKTUR

İnsanı seveceksin,
Gönlünle göreceksin,
İçinde doğan kin, hınç
Uzun zaman süremez.
Kötülükler silemez
İnan insanlığını
Sevgiyle bağlılığı...
Herkesi iyilikle,
Dürüstlük ve sevgiyle,
İnanca götürürsün...
Nefreti süpürürsün...
Atarsın bir çırpıda.
Olmasa da o anda
Geçecektir zamanla
Bunu iyi bil, anla!
Sana kötülük eden,
Bir gün gelir ki senden
Gördüğü dostluk için
Üzülür için için!
"Neden yaptım bunu ben?
Geçinip gitmek varken.
Arkadaşım, dostumdu,
Niye kırdım ben onu?"
Diye sorar kendine.
İşte o zaman seven,
Mutlu olur yeniden...

Nevin OKTAR

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz..

hınç

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kin

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

dürüstlük

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bağlılık

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. İlk iki mısrada şair bize ne yapmamızı öğütlüyor?

.....

.....

2. Şairin "Herkesi iyilikle,/Dürüstlük ve sevgiyle,/İnanca götürürsün.../Nefreti süpürürsün..." sözlerinden ne anlıyorsunuz?

.....

.....

3. Şair, dostluk konusunda nasıl bir bakış açısına sahiptir?

.....

3. ETKİNLİK: **Metinde gerçek ve mecaz anlamda kullanılan kelimeleri bulunuz.**

.....

.....

4. ETKİNLİK: **Görseller sizde hangi duyguları uyandırıyor?**

.....

.....

5. ETKİNLİK: **Cümlelerde koyu yazılmış deyimi metne kattığı anlamıyla yazınız.**

Neden yaptım bunu ben?

Geçinip gitmek varken.

.....

6. ETKİNLİK: **a. Ünlem işaretinin (!) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.**

Ünlem İşareti (!)

1. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.
2. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur.
3. Alay ve küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılır.

( ) Adam, akıllı (!) olduğunu söylüyor.

( ) Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!

( ) Üzülür için için!

b. Siz de ünlem işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

- .....
- .....
- .....

7. ETKİNLİK: Kartpostal örneğini inceleyerek siz de sevdiğiniz birine kartpostal hazırlayınız.

Malzemeler:

* Karton * Yapıştırıcı * Makas

22.12.2018

Sevgili Arkadaşım Ece,

Sevdiklerinle birlikte barış ve sevgi dolu bir yıl geçirmen dileğiyle.

Mutlu Yıllar...

Ayşe ÇINAR

Erdem Sokak Sevgi Mah. No: 35

Kat: 1 D. 6

Bornova/ İZMİR

8. ETKİNLİK: a. Fıkrayı okuyunuz.

SEN DE HAKLISIN

Nasrettin Hoca'nın komşularından ikisi birbirleriyle dargınmış. Hoca karısı ile evde otururken bu komşularından biri gelmiş. Dargın olduğu adam hakkında bir sürü söz etmiş. Haksızlıklarını sayıp dökmüş.

Sözleri bitince Hoca'ya dönmüş:

— Haklı değil miyim, diye sormuş.

Hoca:

— Haklısın, demiş.

Sonra öteki komşusu da gelip anlatmış ve:

— Haklı değil miyim Hoca Efendi, diye sormuş.

Hoca bu komşusuna da:

— Haklısın, demiş.

Hoca'nın bu davranışına karısının canı çok sıkılmış.

Komşuları gittikten sonra Hoca'ya:

— Ona da haklısın dedin, buna da... İkisi de haklı olamaz ki!

Sözlerini doğru bulmadım Hoca Efendi, diye çıkışmış.

Hoca, gayet pişkince:

— Sen de haklısın hatun, demiş.

b. Nasrettin Hoca'nın yerinde olsaydınız siz nasıl cevap verirdiniz?

.....

.....

c. İki arkadaşınız arasında yaşanan bir problemi belirleyip hangi şapkanın belirttiği ifadelere göre çözebileceğinizi açıklayınız.

Tarafsız şapkadır ve net bilgileri içerir.

İyimser, şapkasıdır.

Duygusal tepkilerini açıklar.

Yaratıcılık şapkasıdır.

Kötümser, tedbir şapkasıdır.

Kontrol şapkasıdır. Sonuçları toparlar. Artık karar verilir.

9. ETKİNLİK: Mevlânâ'nın sözlerini kendi yazı stilinize göre yazınız. Yazınızı görsellerle zenginleştirebilirsiniz.

- Sevgiden acılar tatlılaşır, sevgiden bakırlar altın kesilir.
- *Sevgiden tortulu, bulanık sular, arı duru bir hale gelir.*
- Sevgiden dertler şifa bulur.
- Dost senin gözündür. Ey avcı! Onu çer çöpten temiz tut.
- *Akıl akılla iki kat olur; ışık çoğalıp yol belli olur.*
- ***Özü ve görüşü güzel olan kişilerin sözünü dinlemek erdemliliktir.***
- Dostlarla, iyilerle buluşmak huzur ve güven sağlar, canlılık ve dirlik kazandırır.

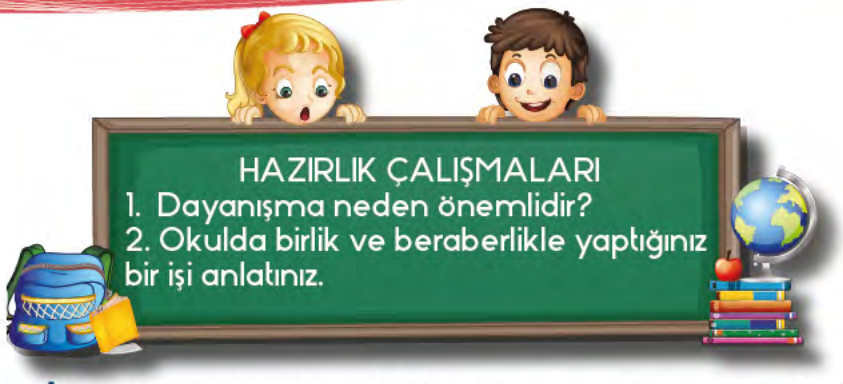

1. ETKİNLİK: **Görselden hareketle dinleyeceğiniz metnin konusunu tahmin ediniz.**

.....

2. ETKİNLİK: **Metni dinlerken hoşunuza giden cümleleri not alınız.**

.....

.....

AKILLI GÜVERCİN MATUKA (Dinleme/İzleme Metni)

3. ETKİNLİK: **Metni dinleme sırasında sorulan soruları cevaplayınız.**

1. soruya verdiğim cevap

.....

2. soruya verdiğim cevap

.....

3. soruya verdiğim cevap

.....

4. soruya verdiğim cevap

.....

4. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

umut

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

teşvik

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

gayret

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

5. ETKİNLİK: **Metni ana hatlarıyla anlatınız.**

6. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Matuka'nın yaşadığı orman nasıl bir yerdi?

.....

2. Avcı, kuşları yakalamak için neler yaptı?

.....

3. Matuka'nın avcının elinden kurtulmak için çözüm önerisi nedir?

.....

7. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....

8. ETKİNLİK: Güvercinlerin davranışlarını tutarlı buluyor musunuz? Açıklayınız.

.....

9. ETKİNLİK: Birlikte hareket etmek bize neler kazandırır? Sınıfça konuşunuz.

10. ETKİNLİK: Cümlelerde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Eyvah( ) Orman yanıyor( )

Ormanda kuşlar( ) ağaçlar( ) sincaplar( )

Dur yolcu( )

11. ETKİNLİK: **Barış Manço'nun mısralarını kendi yazı stilinize göre yazınız. Yazınızı görsellerle zenginleştirebilirsiniz.**

Yaz dostum! Yoksul görsen besle kaymak bal ile
Yaz dostum! Garipleri giydir ipek şal ile
Yaz dostum! Öksüz görsen sar kanadın, kolunu
Yaz dostum! Kimse göçmez bu dünyadan mal ile
Yaz tahtaya bir daha/Tut defteri kitabı
Sarı Çizmeli Mehmet Ağa/Bir gün öder hesabı

GELECEK DERSE HAZIRLIK

"Bilim insanı neler yapar?" araştırınız. Türk bilim insanlarından birini tanıtan bir sunum hazırlayınız.

SERBEST OKUMA METNİ

KAŞAĞI

(...) Annem, İstanbul'a gittiği için benden bir yaş küçük olan kardeşim Hasan'la artık Dadaruh'un yanından hiç ayrılmıyorduk. Bu, babamın seyisi, yaşlı bir adamdı. (...)

At, ahır işlerinde yalnız tımarı beceremiyordum. Boyum atın karnına bile varmıyordu. Oysa en keyifli, en eğlenceli şey buydu. (...) Ben bir gün yalnız başıma kaldım. İçimde bir tımar etmek hırsı uyandı. (...) Yatağın altında, yeşil tahtadan bir sandık duruyordu. Onu açtım. Az daha sevincimden haykıracaktım. Annemin bir hafta önce İstanbul'dan gönderdiği armağanlar içinden çıkan fakfon kaşağı, pırıl pırıl parlıyordu. Hemen kaptım. Tosun'un yanına koştum. Karnına sürtmek istedim. Rahat durmuyordu.

— Sanırım acıtıyor, dedim.

Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, çok sivriydi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca yeniden denedim. Gene atların hiçbiri durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim. (...) İstanbul'dan gelen, üstelik Dadaruh'un kullanmaya kıyamadığı bu güzel kaşağıyı ezdim, parçaladım. Sonra yalağın içine attım.

Babam, her sabah dışarıya giderken bir kere ahıra uğrar, öteye beriye bakardı. Ben o gün gene ahırda yalnızdım. (...) Babam çeşmeye bakarken yalağın içinde kırılmış kaşağıyı gördü, Dadaruh' a haykırdı:

— Gel buraya!

(...) Dadaruh şaşırdı kırılmış kaşağı ortaya çıkınca babam bunu kimin yaptığını sordu.

Dadaruh:

— Bilmiyorum, dedi.

Babamın gözleri bana döndü, daha bir şey sormadan,

— Hasan, dedim.

— Hasan mı?

— Evet, dün Dadaruh uyurken odaya girdi. Sandıktan aldı. Sonra yalağın taşında ezdi.

— Niye Dadaruh'a haber vermedin?

— Uyuyordu.

— Çağır şunu bakayım.

(...) Hasan'ı çağırdım. Zavallının bir şeyden haberi yoktu. Koşarak arkamdan geldi. Babam pek sertti. (...) Hasan'a dedi ki:

— Eğer yalan söylersen seni döverim!

— Söylemem.

— Pekâlâ, bu kaşağıyı niye kırdın? (...)

— Ben kırmadım, dedi.

— Yalan söyleme, diyorum.

— Ben kırmadım.

— Doğru söyle, darılmayacağım. Yalan çok kötüdür, dedi. Hasan inkârda direndi. Babam öfkelendi. (...)

— Götür bunu eve, sakın bunu bir daha buraya sokma. Hep Pervin'le otursun, diye haykırdı.

(...) Hasan evde hapsedilmişti. Annem geldikten sonra da bağışlanmadı. (...) Bir gün birdenbire hastalandı. (...) Doktor geldi. "Kuşpalazı" dedi. (...) Babam yatağın başucundan hiç ayrılmıyordu.

Dadaruh çok durgundu. Pervin hüngür hüngür ağlıyordu.

— Niye ağlıyorsun, diye sordum.

— Kardeşin hasta.

— İyi olacak.

— İyi olmayacak.

— Ya ne olacak?

— Kardeşin ölecek, dedi.

— Ölecek mi?

Ben de ağlamaya başladım. (...) O gece hiç uyuyamadım. Dalar dalmaz, Hasan'ın hayali gözümün önüne geliyor "İftiracı! İftiracı!" diye karşımda ağlıyordu.

Pervin'i uyandırdım.

— Ben Hasan'ın yanına gideceğim, dedim.

— Niçin?

— Babama bir şey söyleyeceğim.

— Ne söyleyeceksin?

— Kaşağıyı ben kırmıştım, onu söyleyeceğim.

— Hangi kaşağıyı?

— Geçen yılki. Hani babamın Hasan'a darıldığı...

Sözümü tamamlayamadım. (...) Ağlaya ağlaya Pervin'e anlattım. Şimdi babama söylersem Hasan da duyacak belki beni bağışlayacaktı.

— Yarın söylersin, dedi.

— Hayır, şimdi gideceğim.

— Şimdi baban uyuyor, yarın sabah söylersin. Hasan da uyuyor. Onu öpersin, ağlarsın, seni bağışlar.

— Pekâlâ!

— Haydi şimdi uyu!

Sabaha kadar gene gözlerimi kapayamadım. Hava henüz ağarırken Pervin'i uyandırdım. (...) Ben içimdeki zehirden vicdan azabını boşaltmak için acele ediyordum. Yazık ki, zavallı suçsuz kardeşim, o gece ölmüştü. (...)

Ömer Seyfettin
(Kısaltılmıştır.)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

FATİH'İN İSTANBUL RÜYASI

Meraklı halk, sultanı görmek için toplanmıştı. Genç kızlar şehrin Fatih'ine çiçek vermek için birbirleriyle yarışıyorlardı. Fatih'in aksakallı, yaşlı biri olacağını zanneden kızlardan kimi çiçekleri aksakallı Akşemsettin Hazretleri'ne kimi de yaşlı başlı Molla Gürani Hazretlerine sunuyorlardı. Gencecik bir delikanlının Sultan Fatih olacağını düşünemiyorlardı.

Akşemsettin Hazretleri, atını durdurup, kır at üzerindeki genç Sultan Fatih'i gösterdi:

— Padişah ben değilim. O, dedi.

Fatih Sultan Mehmet ise hocalarını göstererek:

— Çiçekleri onlara veriniz. Padişah benim ama onlar da benim hocalarımdır... Çiçeklere onlar layıktır, dedi.

Talip ARIŞAHİN

(1, 2 ve 3. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Şehir halkı niçin Akşemşettin'i padişah sanıyor?

.....

.....

2. Fatih Sultan Mehmet neden çiçeklerin Akşemsettin'e verilmesini istiyor?

.....

.....

3. Metnin ana fikrini belirleyiniz.

.....

.....

4. Fatih'in ve Akşemsettin Hazretleri'nin fiziksel ve kişilik özelliklerini karşılaştırınız.

FATİH	AKŞEMSETTİN HAZRETLERİ
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. Metnin hikâye unsurlarını belirleyiniz.

Olay: ..... **Konu:** .....

....

Yer: ..... **Kişiler:** .....

Zaman: ....

6. Cümlelerde koyu yazılan kelimelerin gerçek anlamda mı yoksa mecaz anlamda mı kullanıldığını yazınız.

Kadir Bey'in bunu bir türlü fark etmemiş olması onu **deliye** döndürür. ( )

Çünkü ıhlamurun **kokusunu** alıyorum. ( )

Asıl engelli kim acaba? Beden engelliler mi; yoksa **yürek** engelliler mi? ( )

Pekâlâ, bu kaşağıyı niye **kırdın**? ( )

Bu sözlerin ardından oda arkadaşları gibi pişmanlık ateşiyle **yandı.** ( )

7. Cümlelerde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretleri koyunuz.

Arkadaşlar( ) Bu defa olsun sözümü dinleyin( )

Oraya 8 saatte ( ) gitmişler( )

O yıl köyde kuraklık olmuştu( ) ( ) Muhtar sonbahara doğru bir çözüm buldu( )

Yaşasın( ) yarın bayram( )

8. Cümlelerin anlam özelliklerini yazınız.

		Neden-Sonuç	Karşılaştırma	Benzetme
1	Fatih'i tanımadığı için çiçeği başkasına verdi.			
2	Emin olduğum tek şey, senin benden daha iyi gördüğündür.			
3	Fakat bu güvercinler, diğerlerinden biraz farklıydı.			
4	Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım.			

9. Cümlelerde koyu yazılmış deyimi metne kattığı anlamıyla yazınız.

Lafı ağzında geveleyip duruyordu.

.....

Bu aralar **iğne ipliğe döndü.**

.....

10. Cümlelerin hangisinde kullanılan deyimin açıklaması yoktur?

a. Konuştukça hayatıyla ilgili sırları açıklıyor, kendini ele veriyordu.

b. 35 yıllık işinden artık iyice sıkılmıştı, yaka silkiyordu.

c. Geçen sene çalıştığım yerdeki Çaycı Bekir, adama günahını vermezdi.

d. Her şeyin üstesinden gelebilecek akla ve uyanıklığa sahipti, cin gibi bir çocuktu.

KÜÇÜK MUCİTLER
İCAT NASIL YAPILIR?
ROBOTLARIN EFENDİSİ: CEZERİ
BİLİM İNSANI NASIL OLUNUR?
(Dinleme/İzleme Metni)
İBNİ SİNA
(Serbest Okuma Metni)

4.
TEMA
BİLİM
VE
TEKNOLOJİ

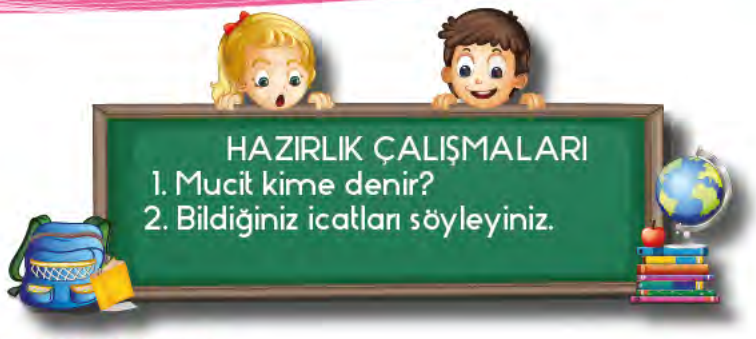

KÜÇÜK MUCİTLER

"Dünyanın en güçlü
Silgisini yapacağım" dedi Ali.
Silip temizleyecek onunla
Bütün kötülükleri.
Elif, çiçekleri hayvanları
Ve insanları sevmeyenlere
Sevgi ilacını bulacak.
Herkes birbirini kucaklayacak.
Gökyüzündeki tozu kiri
Temizlemek için Gökçe
Süpürge yapacak büyükçe.
"Kalemler" diyor Yiğit
Sadece barışı yazacak
Barış rengi kalemler.
Küçük bir tohumla
Açlığı yok edecek Özlem
Onu da insanların kalbine ekecek.
Daha neler neler
"Hiç vazgeçmeyin", dedi öğretmen
"Yaşamı yeniden bulun küçük mucitler"

Aysel K. EKİZ

1. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

tohum

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem : .....

mucit

Tahminim : .....
Anlamı : .....
Cümlem : .....

yaşam

Tahminim: .....
Anlamı : .....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: **Soruları metne göre cevaplayınız.**

1. Ali, ne yapmak istiyor?

.....

2. Elif, sevgi ilacını hangi amaçla yapmak istiyor?

.....

3. Yiğit'in yapmak istediği icat nedir?

.....

4. Öğretmen, çocuklara neyi öğütlüyor?

.....

3. ETKİNLİK: **Metnin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.**

KONU	ANA DUYGU
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: **a. Kısa çizgi işaretinin (-) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.**

Kısa Çizgi (-)

1. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur. ◯ Aydın-İzmir yolu

2. Birbiriyle ilişkili sözcükler arasında kullanılır. ◯ mu-cit-ler

3. Heceleri göstermek için kullanılır. ◯ Arkadaşlarınızla mesajlaşmayın, yüz yüze görüşün.

b. Siz de kısa çizgi işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....

5. ETKİNLİK: **"Teknoloji yararlı mıdır zararlı mıdır?" konusunu gruplar oluşturarak tartışınız. Tartışma sırasında düşüncelerinizi uygun şekilde ifade etmeye, farklı bakış açılarına hoşgörüyle yaklaşmaya ve dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kelimelerin Türkçelerini kullanmaya özen gösteriniz. Tartışma sonunda grupların bakış açılarını yazınız.**

1. GRUP TEKNOLOJİ YARARLIDIR	2. GRUP TEKNOLOJİ ZARARLIDIR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: **E-postada iletilen mesajı noktalı yere yazınız.**

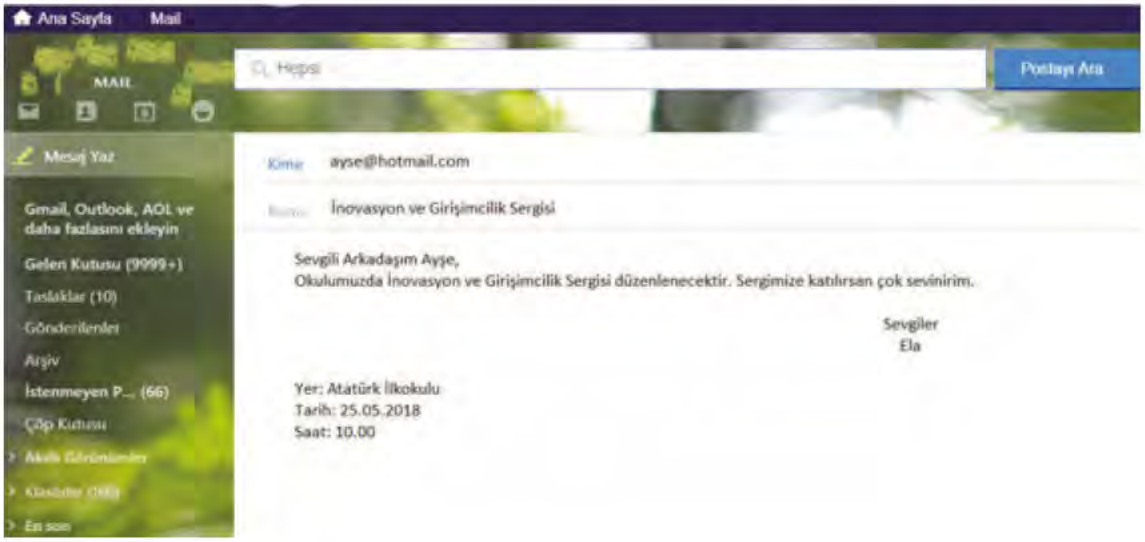

.....

7. ETKİNLİK: **Teknolojik terimlerin Türkçe karşılıklarını kullanarak defterinize bilgilendirici bir metin yazınız. Yazınızın içeriğine uygun bir başlık belirleyiniz. Yazınızı çizim ve görsellerle zenginleştirebilirsiniz.**

mouse: fare
computer: bilgisayar
modem: çevirge
joy-stick: kumanda kolu
printer: yazıcı
scanner: tarayıcı
navigasyon: yolbul
adaptör: uyarlayıcı

8. ETKİNLİK: **Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.**

BİLİM

Neden?
Niçin?
Deyince,
Yaklaşırım doğrulara.

Analiz,
Sentez,
Deney,
Ulaşırım kavramlara.

Bilim benim rehberim
Sorunları çözerim.

Şevket TERZİ

GELECEK DERSE HAZIRLIK
Türk bilim insanlarımızdan birini araştırınız.

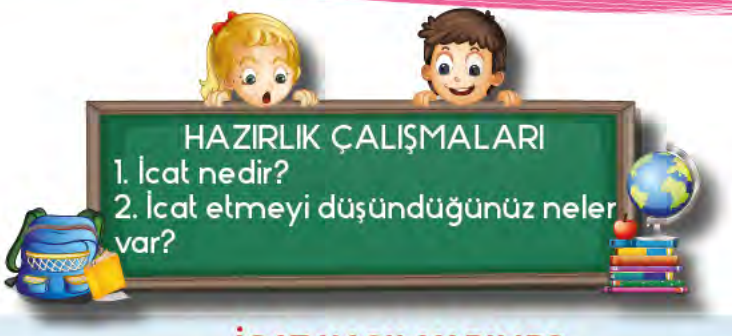

İCAT NASIL YAPILIR?

Bu sabah mutfağa gittim, babam tavada yumurta pişirirken bir yandan da tost makinesinde ekmek kızartıyordu. Annemi ise yatak odasında ütü yaparken buldum. Ocak, tava, tost makinesi, ütü, ütü masası, kaşık, çatal, kalem, kâğıt... Çevremizde gördüğümüz her şey aslında bir ihtiyacı karşılamak için, biri ya da birileri tarafından icat edilmiş nesneler. Örneğin biri, limon, portakal gibi meyveleri elle sıkmanın zorluğunu düşünüp narenciye sıkacağını icat etmiş. Bir başkası ise uzaktakilerle haberleşmek için telefonu. Bir şey icat etmek çok da zor değil. Yeter ki istekli ve sabırlı ol. Şimdi sana bir icat yapabilmen için gerekli olan şeyleri adım adım anlatacağım. Sonrasında sen de tıpkı benim gibi bir mucit olabilirsin.

İcat yapmak için gerekli olan en önemli şey bir sorununun olması. Evet evet, yanlış duymadın, bir sorunun olmazsa yeni bir şey üretemezsin. Çevrene bir bak bakalım, senin hayatını zorlaştıran, sana engel olan neler var, bunlar için nasıl çözümler bulabilirsin? Biliyor musun, bütün mucitler icatlarını bu şekilde yapmışlar. Örneğin, başarılı bilim insanı Canan Dağdeviren dedesini kalp yetmezliğinden kaybettikten sonra onun gibi hastalar için neler yapabileceğini düşünmüş ve giyilebilir kalp pilini icat etmiş.

Artık bir sorunun olduğuna göre en zor işi hallettin demektir. Şimdi sıra bu sorunu nasıl çözebileceğini düşünmekte. Bunu yaparken çevrende gördüğün birbiriyle alakasız

nesnelerden yardım alabilirsin.(...) Ben de bir şemsiyeyi ters döndürerek onu bir yaprak toplayıcısına çevirmiştim ya da bisikletimi yürüyen bir bandoya! (...)

İcadın hakkında düşünürken doğadan ilham almayı unutma. Bunun için keşif yürüyüşleri yapabilir ya da ansiklopedi ve kitaplardan hayvan ve bitkileri derinlemesine araştırabilirsin. Biliyor musun, uçakların kanatları, uçan hayvanların kanatlarından ilham alınarak yapılmış. Biz de bu sayede tıpkı kuşlar gibi uçabiliyoruz. (...) Güneş panelleri de ayçiçeklerinden esinlenilerek icat edilmiş. (...)

Bir mucidin defteri ve kalemi olmadan olmaz. Bunları kullanarak düşünmeye başla ve beyin fırtınası yap. Nasıl bir şey icat edebilirsin? Hayal et, yaz, çiz... Ama hemen öyle ilk bulduğun icadı yapmaya çabalama. Bu icadın ne gibi aksayan yönleri olabileceğini düşün. Daha ucuz ve pratik nasıl yapılacağını bulmaya çalış. Aksayan kısımları ne şekilde düzeltebileceğini keşfet.

Şimdi sıra, icadını yapmakta. Ama öyle hemen ilk denemede olacak sanma. Elbette zorlanacak, pek çok hata yapacaksın. Yeter ki nerede hata yaptığını bul, bir sonraki denemede ise o hatayı yapmamaya gayret et. (...) Ampulün mucidi olan Edison onu icat etmek için 1000 farklı deneme yapmış. Her deneyde bir önceki hatasını düzelterek sabırla çalışmış ve sonunda amacına ulaşmış.

Nihayet icadın hazır! Bir sağına soluna bak bakayım, eksiği, gediği var mı diye.

Baktın mı? Yok mu? Yoksa tam da istediğin gibi sorununa çare oldu mu? İşte bu harika! Bunu sen düşündün, sen tasarladın, sen yaptın! Demek ki sen de benim gibi bir usta oldun. Şimdi icadınla gurur duyabilirsin. Ta ki yeni bir sorun edinene kadar!

Gökçe ÖZDER
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

nesne

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

icat

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bilim

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

ilham

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: **Soruları metne göre cevaplayınız.**

1. İcat yapmak için gerekli olan en önemli şey nedir?

.....

2. İcat yaparken nelerden ilham alınabilir?

.....

3. İcat yaparken hata yapıldığında ne yapılmalıdır?

.....

.....

3. ETKİNLİK: Metinle ilgili iki soru yazıp cevaplayınız.

Soru:.....

Cevap:.....

Soru:.....

Cevap: .....

4. ETKİNLİK: Metni ana hatlarıyla anlatınız.

5. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: Metindeki terim anlamlı kelimeleri bularak cümle içinde kullanınız.

Örnek: Kalp pili (Tıp terimi)

.....

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK: a. Örneği inceleyerek "ki" bağlacını kuralına uygun cümlelerde kullanınız.

Örnek: Yeter ki istekli ve sabırlı ol.

.....

.....

.....

.....

b. Örneği inceleyerek "de" bağlacını kuralına uygun cümlelerde kullanınız.

Örnek: Biz de bu sayede tıpkı kuşlar gibi uçabiliyoruz.

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: Çevrenizdeki hangi soruna çözüm bulmak için nasıl bir icat yapardınız? Anlatınız. Konuşmalarınızda yeni öğrendiğiniz kelimeleri kullanmaya özen gösteriniz.

9. ETKİNLİK: **Bir aletin kullanım kılavuzunu inceleyiniz. Siz de bir alet tasarlayınız ve bu aletin kullanım aşamalarını anlatan bir broşür hazırlayınız. Buna göre boşlukları doldurunuz.**

KULLANMA KILAVUZU

CİHAZIN TANITIMI

CİHAZIN BÖLÜMLERİ

.....

.....

.....

ÖNEMLİ GÜVENLİK UYARILARI

.....

.....

.....

BAKIM ONARIM VE KULLANIMDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK: Cümleleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.

1 neden-sonuç

2 örneklendirme

3 benzetme

( ) Örneğin, başarılı bilim insanı Canan Dağdeviren dedesini kalp yetmezliğinden kaybettikten sonra onun gibi hastalar için neler yapabileceğini düşünmüş ve giyilebilir kalp pilini icat etmiş.

( ) Sonrasında sen de tıpkı benim gibi bir mucit olabilirsin.

( ) Biz de bu sayede tıpkı kuşlar gibi uçabiliyoruz.

( ) Örneğin biri; limon, portakal gibi meyveleri elle sıkmanın zorluğunu düşünüp narenciye sıkacağını icat etmiş.

( ) Çevremizde gördüğümüz her şey aslında bir ihtiyacı karşılamak için biri ya da birileri tarafından icat edilmiş nesneler.

11. ETKİNLİK: Sözleri kendi yazı stilinize göre yazınız.

- Biz uygarlıktan, ilimden ve fenden kuvvet alıyor ve ona göre yürüyoruz. (M. Kemal ATATÜRK)
- İlim öğrenilen değil yaşanandır, yaşanmayan ilim geçmeyen para gibidir. (İmam Şafii)
- İlim Çin'de bile olsa gidiniz. (Hz. Muhammed)

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Cezeri hakkında yazılı kaynaklardan (dergi, kitap vb.) araştırma yapınız. Görsellerle destekleyerek bir sunum hazırlayınız. Yararlandığınız kaynakları derse getiriniz.

ROBOTLARIN EFENDİSİ: CEZERİ

Günümüzde kullandığımız tabletlerin, bilgisayarların, robotların, motorların, saatlerin, kilitlerin ve daha nice aletin mucidinin 800 küsur yıl önce yaşamış bir Müslüman bilim adamı, Cizreli Cezeri olduğunu duymuş muydunuz? Evet, hayatımızı kolaylaştıran pek çok mekanik ve teknolojik aletin ilk örneklerini Cezeri icat etmişti.

Yüzlerce yıl önce, henüz elektriğin olmadığı bir dönemde icatlar yapan Cezeri, keskin zekâsı ile suyun, rüzgârın ve hayvanların gücünden de istifade ederek mekanik parçalarla çalışan makineler yapmıştı.

Artuklu Devleti'nin sarayında başmühendis olarak çalışan Cezeri, yaptığı bir robotu sultana gönderdi. Robotu gören sultan hayretler içinde kaldı. Çünkü bu robot kendi kendine hareket ediyordu. Gördükleri hoşuna giden sultan Cezeri'den bütün icatlarını yazmasını ve kitap haline getirmesini istedi. Sultanın isteği üzerine beş yüzden fazla icadını yazan Cezeri, **aynı zamanda** icatlarını çizimlerle de anlatmıştı.

Müslümanlar için zamanın takibi çok önemliydi. **Çünkü** her namazın bir saati vardı. **Bunun için** Cezeri bir saat tasarlamıştı. İçi suyla dolan kâse tamamen dolduğunda kendisine bağlı olan ipi çekiyordu. İp her çekildiğinde ufak toplar ejderhanın ağzına düşüyor ve sistem çalışmaya başlıyordu. Saatin çalışması için sabah ve akşam iki kez kurulması gerekiyordu.

Eskiden suların yüksek yerlere çıkarılması çok zordu. **Bu nedenle** Cezeri, su kaldırma makinesi icat etmişti. Bir at ya da eşek, dişlileri döndürüyor, dişlilerin hareket ettirdiği kovalar sırayla suya girip çıkıyordu. Dolan kovalar yukarı çıktığında içindeki suyu boşaltıp tekrar aşağı iniyordu.

Cezeri, icat ettiği bu makinesinde suyun gücünden istifade ederek suyun pompalanmasını sağlamıştı. Su gücüyle dönen çarklar pistonları hareket ettiriyor ve su, yükseklere ya da uzaklara pompalanıyordu. (...)

Kemal GÜR
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

tablet

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

mekanik

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

istifade

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

piston

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Cezeri kimdir?

.....

2. Cezeri, elektriğin olmadığı dönemde icatlarını nelerin gücünden faydalanarak yapmıştır?

.....

3. Sultan, Cezeri'nin icatlarını görünce ondan ne yapmasını istemiştir?

.....

4. Cezeri' nin icat ettiği su kaldırma makinesi nasıl çalışıyor?

.....

.....

3. ETKİNLİK: Metinle ilgili iki soru yazıp cevaplayınız.

Soru:.....

Cevap:.....

Soru:.....

Cevap: .....

4. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. ETKİNLİK: Metni koyu yazılı kelimeleri dikkate alarak tekrar okuyunuz. Bu kelimeler, anlatılanların daha iyi anlaşılmasını sağlamış mı? Açıklayınız. Bu ifadelerden ikisini birer cümlede kullanınız.

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK: **Metinden terim anlamlı kelimeler bularak cümle içinde kullanınız. Örnek: tablet**

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK: **a. Kesme işaretinin (') kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.**

Kesme İşareti (')

1	Özel adlara getirilen ekleri ayırmak için konur.	◯	29 Ekim 1923'te, 2'nci kat
2	Kısaltmalara gelen ekleri ayırmak için konur.	◯	Cezeri'yi tüm dünya tanıdı.
3	Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur.	◯	TBMM'nin, TDK'nin, km'lik

b. Siz de kesme işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....

8. ETKİNLİK: **Yazılı bilgi kaynaklarını (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) doğruluk, güvenirlik, tarafsızlık, güncellik ve kapsam gibi içerik ölçütlerine göre değerlendirebiliriz. Buna göre Cezeri hakkında araştırma yaparken faydalandığınız kaynağın güvenilirliğini aşağıdaki sorular ışığında değerlendiriniz.**

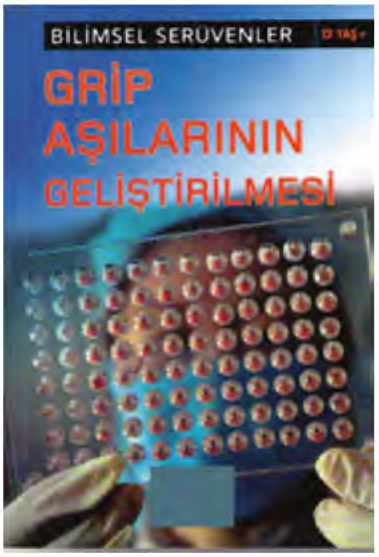

1. Cezeri hakkında araştırma yaparken hangi yazılı kaynaklara başvurdunuz?

.....

2. Bulduğunuz bilgileri arkadaşlarınızın bulduklarıyla karşılaştırınız. Bulduğunuz bilgiler aynı mı?

.....

3. Faydalandığınız kaynakta kullanılan kaynaklar listesi var mı? Yani yazar, hangi bilgiyi nerden aldığını belirtmiş mi?

.....

4. Faydalandığınız kaynak güncel mi?

.....

5. Faydalandığınız kaynak sizin yaş düzeyinize uygun mu?

.....

9. ETKİNLİK: Cezeri hakkında yaptığınız araştırmayı arkadaşlarınıza sununuz.

10. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

BİLGİSAYAR

Her evde bilgisayar var
Ödev yapmak ne kolay,
Klavyede tuşları
Yazıcı bilgileri yazar.
Güzel güzel bilgi ediniriz,
Yanlış yazarsak kolayca sileriz.
Resimler yapar, oyunlar oynarız,
Bilgisayarı çok severiz.

(...)

Mahmut ÖZKOCA

1. ETKİNLİK: **Metni dinlerken hoşunuza giden cümleleri not alınız.**

.....

.....

BİLİM İNSANI NASIL OLUNUR? (Dinleme/İzleme Metni)

2. ETKİNLİK: **Dinlediğiniz metni ana hatlarıyla anlatınız.**

3. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

muhabir

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

röportaj

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

deneyim

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

fırsat

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

4. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Gazete muhabiri, bilim insanına ne sormuş?

.....

2. Bilim insanı, çocukken buzdolabından neyi almak istemiş?

.....

3. Süt şişesinin kırılması olayında annesi nasıl bir tepki vermiş?

.....

4. Dökülen sütü temizleme işini kimler yapmış?

.....

5. Küçük çocuk, süt şişesi taşımayı nasıl öğrenmiş?

.....

5. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.

.....

7. ETKİNLİK: Metinde işaret edilen problem nedir? Siz bu probleme nasıl bir çözüm önerirsiniz?

Sorun: .....

Çözüm: .....

8. ETKİNLİK: Yaptığınız hatalardan hangi dersleri aldınız? Bu davranış sizde ne gibi değişiklikler oluşturdu? Arkadaşlarınızla paylaşınız.

9. ETKİNLİK: Metinde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

TELESKOPLAR

Bulutsuz bir gecede Ay( )ın yüzünde lekeler görürsünüz. Ay( )ın neden böyle göründüğünü araştırmak isterseniz ne yaparsınız( ) Bilim insanları farklı alanlarda çalışmalar yürütürler( ) Bir biyologsanız tohumları( ) bitkileri( ) hücreleri( ) böcekleri laboratuvarınızda toplar ve onları incelersiniz( ) Bir jeologsanız taş örnekleri toplar( ) kimyasal yapılarını araştırırsınız( ) Mühendisseniz geliştirmek istediğiniz aletin parçalarını bir araya getirir ve yeni makineler elde edersiniz( ) Ancak bir gökbilimciyseniz Dünya( )dan kilometrelerce uzaklıktaki gökyüzü hakkında çalışırsınız( ) Bu çalışmaları yürütebilmenizin tek yolu( ) uzaktaki cisimleri yakından görebilmenizi sağlayacak bir araç bulmaktır( )

Araştırmacı Çocuk Dergisi

10. ETKİNLİK: Soruları web sitesine göre cevaplayınız.

1. Bu web sitesinin hedef kitlesi kimlerdir?

.....

.....

2. Bu web sitesinin hazırlanma amacı nedir?

.....

.....

11. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız. Şiirinizi görsellerle zenginleştirebilirsiniz.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

Bilim, bilgi pınarım
Teknolojiyle varım
Çağı yakalayarak
İnsanlığa sunarım

Teknikle çalışalım
Zamanla yarışalım
İstençle ve coşkuyla
Zirvede buluşalım

Muhsin DURUCAN

SERBEST OKUMA METNİ

İBNİ SİNA

Çocuk yetiştirme ve yaşlıların bakımında dikkat edilmesi gerekenleri belirtir.
Ne güzel yazıyorsunuz. Ben de büyüyünce sizin gibi bir bilim insanı olmak istiyorum.

İkinci bölüm, basit ilaçlar ve bu ilaçları bulurken yaptığı deneyler hakkındadır.
Hocamız karın ağrısı için yeni bir ilaç daha bulmuş.
Gördüm. Karnı ağrıyanlar buna çok sevinecek.

Üçüncü bölümde organlara bağlı hastalıkları ayrıntılı olarak anlatır.
Organlarımız, rahatsızlandıkları zaman ağrı oluşturarak bize haber verirler. Eğer onların ne demek istediklerini anlarsan çok çabuk çözüm bulursun.

Dördüncü bölümde de belli bir organa bağlı olmayan genel hastalıklar ve saç, cilt, tırnak bakımı gibi konulardan söz edilir.
Hocam kitabınızda güzellik konusundan da söz etmişsiniz. Bu kitap harika bir kaynak eser olacak.

Beşinci bölümünde ise 650'ye yakın ilacın nasıl yapılacağı ayrıntılı olarak tarif edilir.
Onu çoktan yaptık. Buyurunuz, sabah akşam sürünüz, 10 güne hiçbir şeyiniz kalmaz
Siz ilaçlar icat ediyormuşsunuz. Benim de elimde bir yara çıktı, onun için de bir ilaç üretir misin? Hangi doktora gittiysem bana bir çare bulamadı.

On yıl boyunca aynı kitabı yazmak için uğraşmanıza şaşırdım. Ben de kitap yazmak istiyorum ama hemen bitsin istiyorum.
İbni Sina bu eseri, 10 yılı aşkın bir sürede yazmıştır. Elbette yazmaya başlamadan önce yaptığı araştırmaları da sayarsak bu süre çok daha uzundur.
Eğer unutulmayacak bir kitap yazmak istiyorsan onun için uzunca bir zaman araştırma, inceleme yapmaya ve bilgi biriktirmeye ihtiyacın var yavrucuğum.

O zamanlar matbaa olmadığı için İbni Sina bu kitabı tamamen eliyle yazmış ve kitap yine el yazısıyla çoğaltılmıştır.
Kitap sonunda bitti. Şimdi ben bunun bir kopyasını yazayım ki bir yedeği olsun. Üzerine su dökülür, yanar, kitap kurdu yer; sonra bu değerli bilgileri kaybederiz.

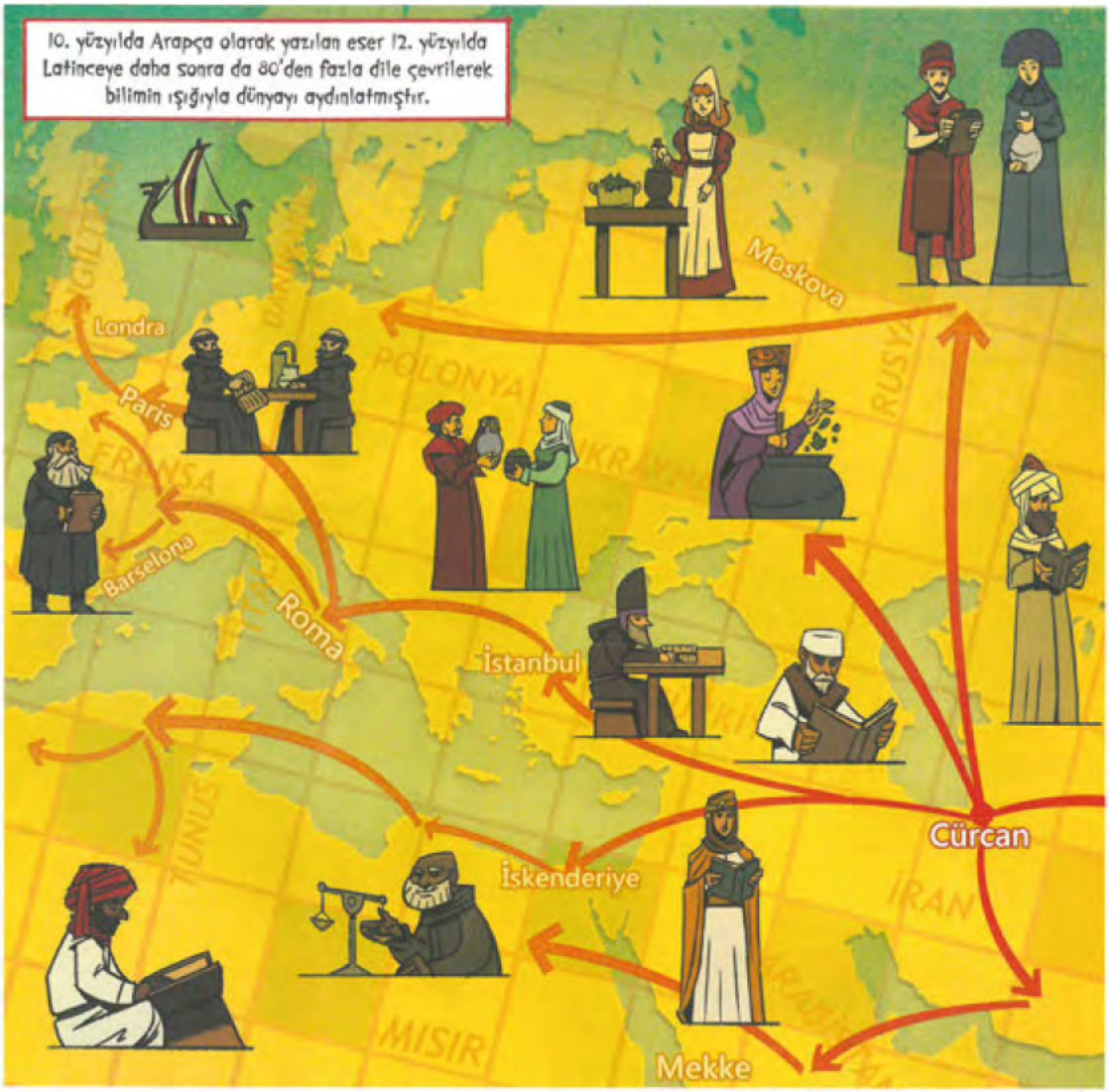

Yazan: Nefise ATÇAKARLAR
Çizen: Volkan YENEN/Okan YENEN

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

KAR TANESİ ADAM

Wilson Alwyn Bentley(Vilsın Alvin Bentli), küçük bir çocukken kar tanelerini seyretmeyi çok severdi. Kar yağdığında pencerenin önünden ayrılmaz saatlerce onların yere düşmesini incelerdi. Yine karlı bir günde pencerenin önünde oturmuş kar yağışını seyrediyordu. Bir kar tanesi geldi ve cama kondu. O anda Wilson, kar tanesinin ne kadar ilginç olduğunu sezdi.

Sonra her kar yağdığında fotoğraf makinesini alıp kar tanelerini fotoğrafladı. Yaşı ilerlese de bu meraktan vazgeçmeyen Wilson Bentley, çektiği binlerce kar tanesini incelediğinde hiçbirinin diğerine benzemediğini tespit etti. Böylece kar tanelerinin ilginç şekillere sahip olduğunu ve birbirine benzemediğini keşfeden adam olarak tarihe geçti. Bu nedenle "Kar Tanesi Adam" diye anılmaya başlandı.

Ayşe ŞAHİN

(1, 2, 3 ve 4. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Wilson A. Bentley, çocukken ne yapmayı severmiş?

.....

.....

2. Wilson A. Bentley, kar tanelerini nasıl incelermiş?

.....

.....

3. Wilson A. Bentley, merakı sayesinde neyi keşfetmiş?

.....

4. Wilson A. Bentley, niçin "Kar Tanesi Adam" diye anılmaya başlanmış?

.....

5. Deyimlerin anlamlarını metinde geçtiği cümlelerden hareketle yazınız.

tarihe geçmek: .....

tespit etmek: .....

6. Cümlelerde "de" ve "ki" nin yazımını inceleyiniz. Doğru yazılanların başına "D" yanlış yazılanların başına "Y" yazınız.

( ) Hatta belki kar tanelerinin fotoğraflarınıda çekebilir.

( ) Onların da kar tanelerinin bu sırrını bilmelerini sağlayabilirsiniz.

( ) Okulda ki çalışmaların da kar tanesi resimlerini kullanırdı.

( ) Haydi, siz de deneyin!

( ) Ümit ediyorumki sizde kar tanelerini inceleyebilirsiniz.

( ) İyi ki kar yağdı.

7. Cümleleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.

1 neden-sonuç 2 benzetme 3 örneklendirme

( ) Çok çalıştığı için bilim insanı oldu.

( ) Öğrenciler bir bilim insanı gibi deney yaptılar.

( ) Bilim insanları doğadaki her şeyi incelerler: kayalar, ağaçlar, hayvanlar...

( ) Araştırma yaptığından o konuda bilgili.

( ) Matematik de müzik, resim ve heykel gibi bir sanattır.

8. Dilimize yabancı dillerden alınmış kelimelerin Türkçe karşılıklarını yazarak cümlelerde kullanınız.

animasyon: .....

Cümlem: .....

e-mail: .....

Cümlem: .....

online: .....

Cümlem: .....

laptop: .....

Cümlem: .....

disk: .....

Cümlem: .....

9. Terim anlamlı kelimeleri ilgili olduğu alanla eşleştiriniz.

1	dekor	◯	matematik
2	cümle	◯	müzik
3	kesir	◯	tiyatro
4	nota	◯	dil bilgisi
5	harita	◯	coğrafya

10. Cümlelerde yay ayraç içlerine uygun ( ) noktalama işaretlerini koyunuz.

TÜBİTAK( )ın çıkardığı dergiyi aldım( )

Yağmur( )un bulduğu kelime mu( )cit diye heceleniyor( )

17 Mayıs 2019( )da sınıfça Bilim Fuarı( )na gideceğiz( )

İzmir( )Ankara arasını yedi saatte gidiyor.

11. Cümlelerden hangisinde terim anlamlı kelime vardır?

a. İnternet, dünyadaki tüm bilgisayarları birbirine bağlayan bir ağdır.

b. Kar tüm yolları kapatmıştı.

c. Hayal et, yaz, çiz.

d. Bu nedenle "Kar Tanesi Adam" diye anılmaya başlandı.

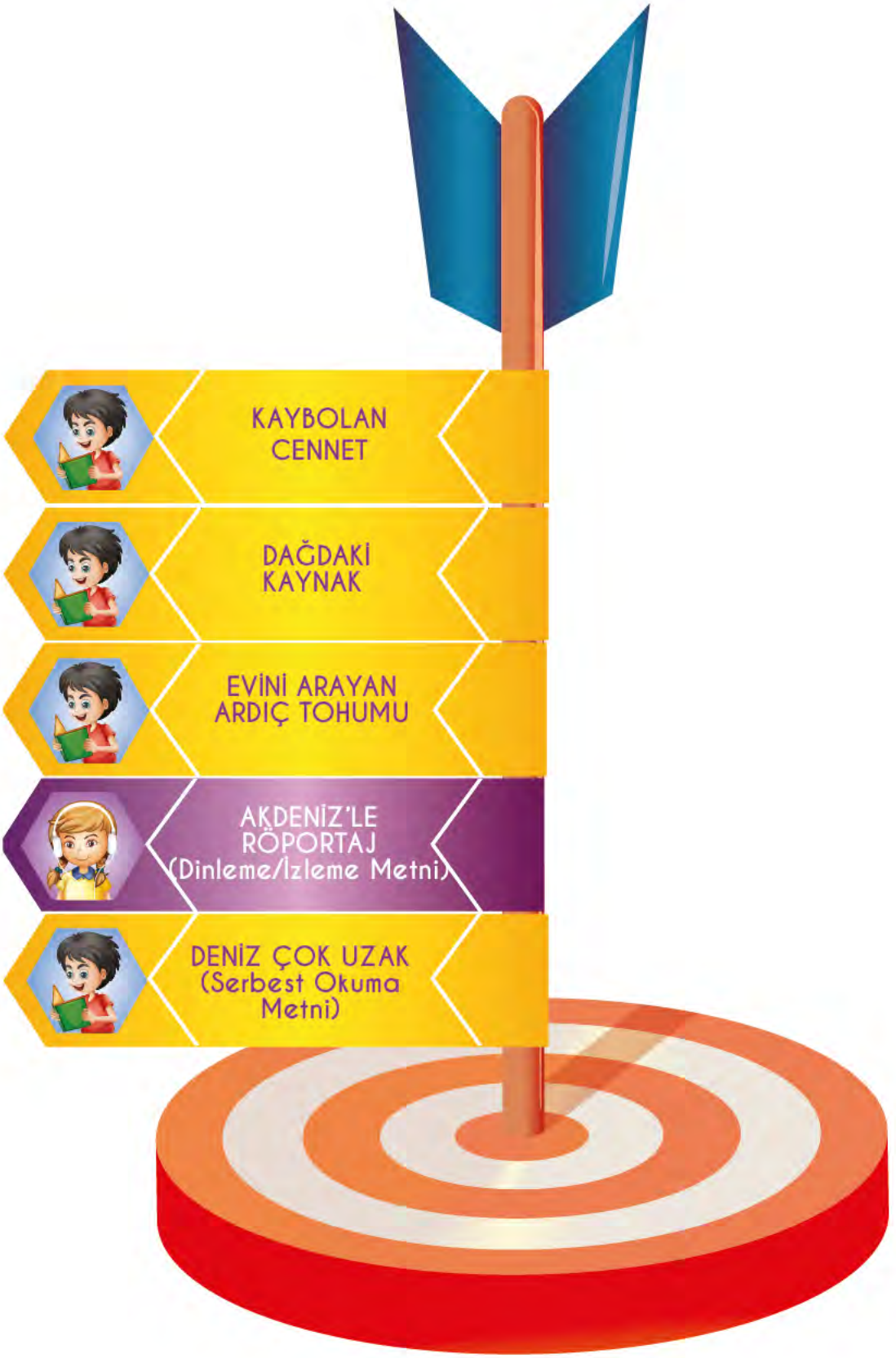
KAYBOLAN CENNET
DAĞDAKİ KAYNAK
EVİNİ ARAYAN ARDIÇ TOHUMU
AKDENİZ'LE RÖPORTAJ (Dinleme/İzleme Metni)
DENİZ ÇOK UZAK (Serbest Okuma Metni)

5.
TEMA
DOĞA
VE
EVREN

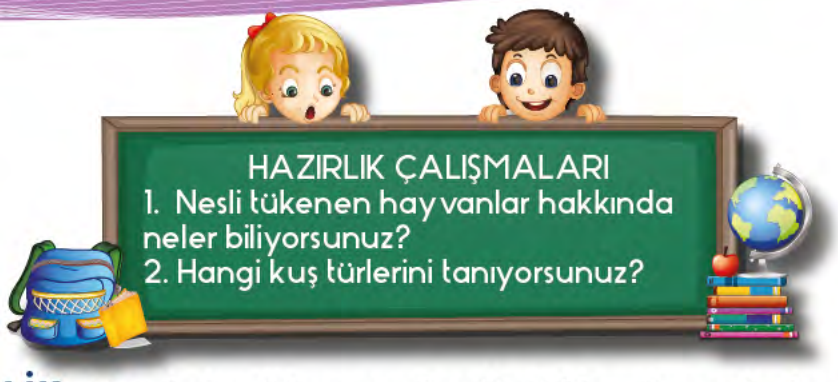

1. ETKİNLİK: Metnin başlığını ve görsellerini inceleyerek okuyacağınız metnin konusunu tahmin ediniz.

.....

KAYBOLAN CENNET

"Yok olan güzelliklerden, nesli tükenen kuşlardan ve hayvanlardan bahsedeceğim bugün sizlere çocuklar." dedi Bilge Dede. Ülkemizin her yerinde hayvanların yaşamasına müsait, kuşların özellikle göçmen kuşların konaklamasına müsait, eşi benzeri olmayan yerler var, bunu biliyorsunuz değil mi arkadaşlar? (...)

Kuşlarla ilgili, yıllar önce araştırma yapan yazar ve bilim adamlarımızdan biri de Salih Acar'dır. 1971 yılında yaptığı bir gezi ile ülkemiz ve bütün dünya için önemli olan bir yeri keşfetmiştir.

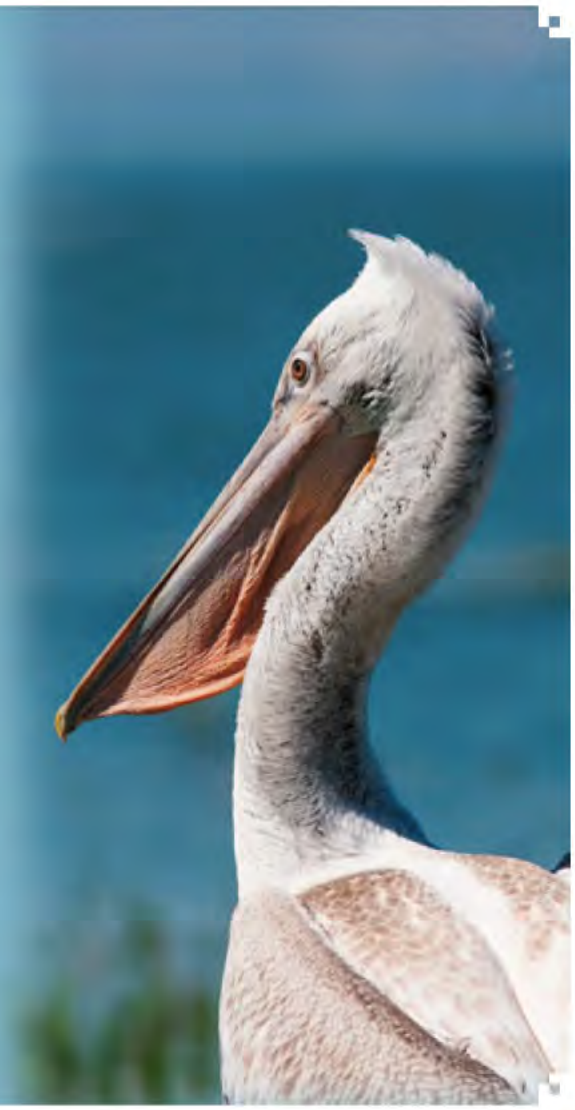

Salih Acar, bakın şöyle anlatıyor gördüklerini:

"Küçük motorun içinde dört kişiydik: Ben, eşim, rehberimiz, bir de ihtiyar motorcu. Kapalı bir havada Sığırcı köyü kıyısından hareket etmiş, Manyas Gölü'nün güneyine doğru yol alıyorduk. Domuz Burnu önlerine geldiğimizde birden hava kararadı. Aynı anda göl sularının bir okyanus gibi kabarmaya başladığını gördük. Küçük teknemiz fındık kabuğuna dönmüştü. Dalgaların üzerinde bir o tarafa bir bu tarafa sallanıyordu. (...)

Söğütlükte ilerledikçe şaşkınlığımız artıyordu. Sanki dünyanın bütün kuşları bizi karşılamaya gelmişti. Gökyüzü çeşitli balıkçıllar, karabataklar ile bulut bulut olmuştu. Hepsinden önemlisi, siyah gözleri üzerine ışık vurdukça rengârenk parlayan ibişlere (Çeltik kargası) rastlamış olmamızdı. **Çünkü** eski Mısır'da mukaddes sayılan ibişleri ilk defa görüyor ve yuvalarının yerini keşfediyorduk. (...)

Motorumuz söğütlüğün içinde sessizce ilerliyor, arada sırada bir dala takılarak duruyordu. Biz de yuvalarından dikkatle çıkardığımız yavru balıkçılların ayaklarına 'Türkiye' markasını takıyorduk. (...) Söğütlüğün dibine gelip de adaya çıkınca, kendimizi balta girmemiş bir ormanın içinde bulduk. (...) İçerilere doğru ilerliyorduk. Bir ara alçakta kurulmuş bir balıkçı kuşu yuvası gördük. **Oysa** anneleri yanlarında olduğundan, yuvalarını markalamak mümkün olmadı. Hiç olmazsa fotoğraflarını çekmemiz gerekiyordu. Makinemizi hazırladığım sırada ayaklarıma bir

şeyin süründüğünü hissettim, **meğer** bir yılan yuvasına basmışım. Yılanlar ağacın dibine yuvalanmış, ağacın dallarına ise balıkçı kuşu yuva kurmuştu. **Belki** de anne, yılanları gördüğü için yavrularını kanadının altına almıştı.

İşte, Manyas Gölü'ndeki Kuşcenneti Milli Parkı'ndan sonra, şimdiye kadar hiç kimsenin haberdar olmadığı kabadayısı kuş yuvalarını böyle keşfettik."

Ülkemizin görülmeye değer, cennet köşelerinden biriydi bu Kuş Cenneti Millî Parkı. Ya şimdi arkadaşlar ya şimdi? İnanılmaz bir şekilde yok olan, geliştirilmeyen, suları kirlenen ve azalan; kuşları kalmayan adeta yok edilen bir yer haline geldi. Bu umursamazlık devam ederse, insanlar kendi topraklarına sahip çıkmazlarsa her yer bozkıra dönecek.

Unutmayalım ki biz, dünyayı çocuklarımızdan emanet aldık.

Mehmet DAĞISTANLI
(Kısaltılmıştır.)

2. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

nesil

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

müsait

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

mukaddes

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

âlem

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bozkır

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

3. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Bilge Dede, çocuklara nelerden bahsediyor?

.....

.....

2. Salih Acar ve ekibi, hangi kuş yuvalarını keşfediyorlar?

.....

.....

3. Salih Acar ve ekibi, kuşları bulunca ne yapıyorlar?

.....

.....

4. İnsanlar, topraklarına sahip çıkmazlarsa ne olur?

.....

.....

4. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. ETKİNLİK: Metni koyu yazılı kelimeleri dikkate alarak tekrar okuyunuz. Bu kelimeler, anlatılanların daha iyi anlaşılmasını sağlamış mı? Açıklayınız. Bu kelimeleri ikisini birer cümlede kullanınız.

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK: Metinde geçen bir neden-sonuç cümlesi yazınız.

Neden-Sonuç: .....

.....

7. ETKİNLİK: Metindeki görseller dünyamız ve kuşlarla ilgili neler düşündürüyor?

.....

.....

8. ETKİNLİK: Metinde Dünyamızla ilgili sorunları tespit ederek bunlara farklı çözüm yolları öneriniz.

Sorun: .....

.....

Çözüm: .....

.....

.....

9. ETKİNLİK: Çevre kirliliğinin yol açtığı zararları sınıfça konuşunuz.

10. ETKİNLİK: a. İki nokta işaretinin (:) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

İki nokta (:)

1. Kendisinden sonra örnek verilecek cümlenin sonunda kullanılır.

2. Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra kullanılır.

3. Genel ağ adreslerinde kullanılır.

4. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

- Astronot cevap verdi: —Burası büyüleyici.
- Bu bölgede iki bitki türü daha çok görülür: böğürtlen ve yabanmersini.
- 56 : 8=7
- http://tdk.org.tr

b. Siz de iki nokta işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

11. ETKİNLİK: Görselle ilgili soruları cevaplayınız.

1. Görseldeki çocuk yangını görünce ne yapmıştır?

.....

2. Görselde yangına karşı ne tür güvenlik tedbirleri alınmıştır?

.....

3. Görseldeki logoların anlamlarını yazınız.

.....

12. ETKİNLİK: **Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız. Şiirinizi görsellerle zenginleştirebilirsiniz.**

DENİZİN BÜYÜSÜ-2

Bulunmaz sanırdım
Gökyüzünden büyüğü
Güvercinden özgürü...

Olmaz sanırdım
Ağaçlardan güzeli
Çiçeklerden renklisi...

Oysa denizin altında
Gökkuşağından da büyülü
En renkli masalların öyküsü...

Aytül AKAL/Mavisel YENER

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Doğal güzelliğiyle tanınan bir şehrimizi araştırınız.

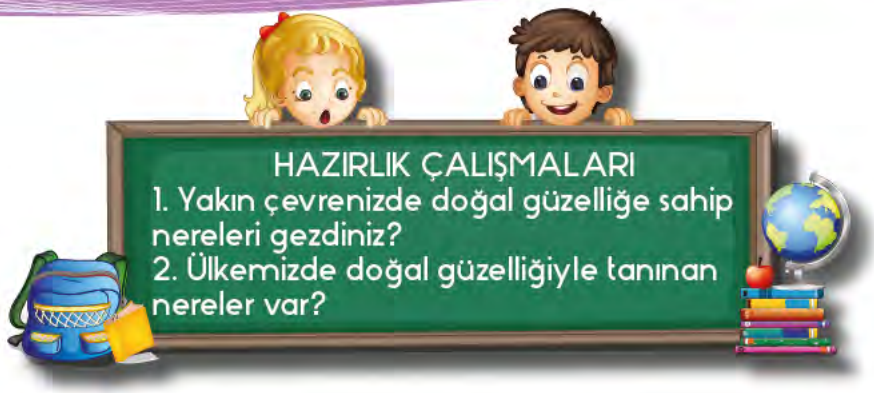

DAĞDAKİ KAYNAK

(Aydın ve Erkmen şehirde yaşayan iki arkadaştır. Mahalleden arkadaşları Hüsam'ın köyünü merak ederler. Yaz tatillerini orada geçirmeyi ve doğayı keşfetmek isterler. Böylece Hüsam'ın köyüne giderler. Orada doğayı ve hayvanları yakından tanırlar. Doğa maceralarından birinde bir kaynak bulurlar. Metin kaynak suyunu buldukları bölümden alınmıştır.)

— Şu derede böğürtlenler var, dedi Hüsam. Gelin böğürtlen yiyelim.

Akarsuyun kıyısına indiler. (...) Karadut gibi iri iriydiler. Güzel kokulu, mayhoş bir tatları vardı. Avuç avuç toplayıp yediler. Ağızları, dudakları mor renge boyandı. Birbirlerine bakıp gülüyorlardı.

— Gelin, acı suyla yıkayalım. Şurada acı su var.

— Acı su ne?

— Bayağı acı, yerden kaynar. Ama acı olduğu için içilmez. Kendi kendine akar gider.

— Acı su... diye söylendi Erkmen. Biberli mi?

— Öyle bir şey.

Aydın da merak etmişti.

— Su nasıl acı olur?

Hüsam güldü:

— Acı değil de işte öyle bir şey. Bizim köylüler "acı su" derler. (...)

Acı suyun başına geldiler. Kayalık bir tepenin altından dupduru sular köpürerek kaynıyordu. Orada ufak bir göl olmuştu. (...)

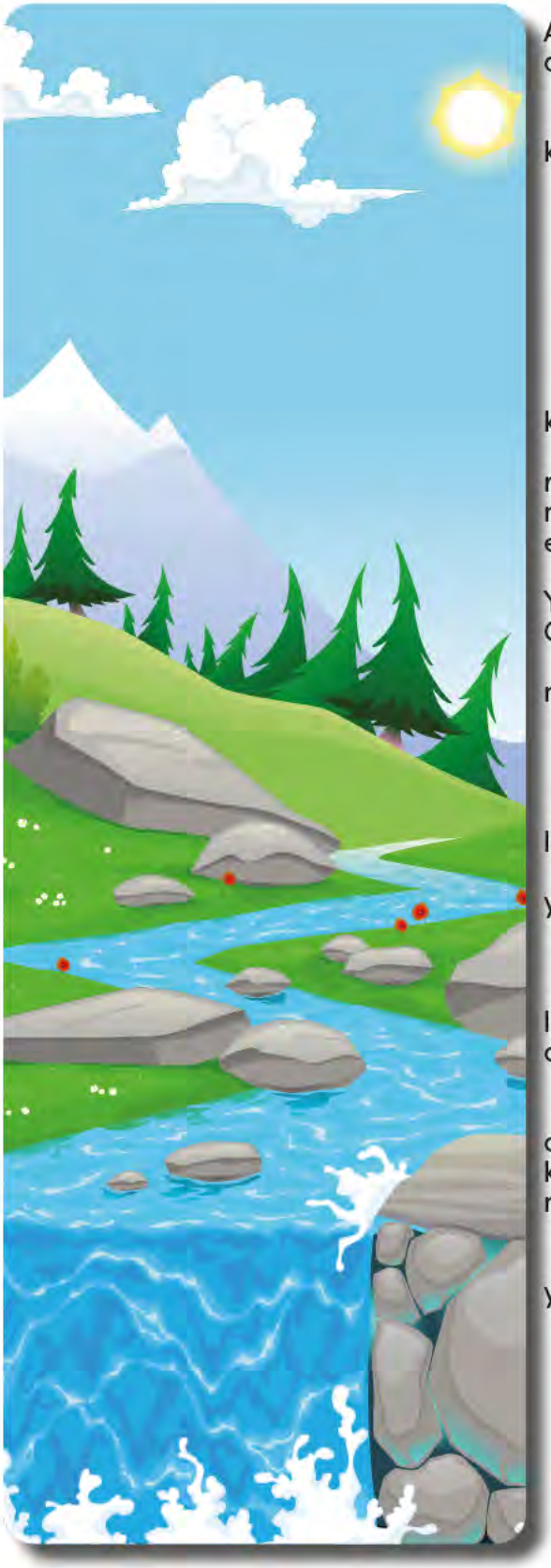

Acı su kendi kendine kaynayıp kendi kendine akıp gidiyordu.

Aydın'la Erkmen eğilip içine baktılar.

— Peki niye köpükleniyor böyle, hava kabarcıkları çıkıyor?

— Kim bilir, acılığından herhalde.

— Bu kadar duru su nasıl acı olur?

— İç de gör.

Eğilip içtiler. İkisi de yüzünü buruşturdu.

— Allah Allah, bir tuhaf...

— Tadı maden suyu gibi.

— He, maden suyu olmasın bu? (...)

Ne yaparız? diye sordu Aydın. Düşünüp kaldılar.

— Buldum... Giderken bir şişe götürürüz. Babam Ankara'da bunu incelettirir. Eğer maden suyu ise köy zengin oldu gitti. Şişesi elli kuruş...

— Doğru. Büyük bir iş bu, götürelim. Yalnız, kapalı bir şişe ile götürmek gerekir. Gazı uçar sonra.

— Kapalı bir şişe bulamaz mıyız, sıkı mantarlı şöyle?

— Buluruz. Dükkânda vardır. (...)

Hüsam sordu:

— Maden suyu ne?

— İyi su, insana yararlı. Sindirimi kolaylaştırır. (...)

Heyecanlanmışlardı. Yararlı bir buluş yapan insanların kıvancı içindeydiler. (...)

— Önce bilsek, burası kimin acaba

Hüsam cevap verdi:

— Kimin olacak, köyün hayvanları yayılır; köyün ortak malı. Belki orman idaresinindir. İyi bilmiyorum. (...)

Aydın ellerini birbirine sürttü.

— Babam gelirken dediydi ki: " Dikkatli olun, her gördüğünüz şeyi anlamaya çalışın, köylülere yararlı bir şeyler yapın. " Eğer bu maden suyu ise tam iş yapmış olacağız.

— Hee, bu köy bizi unutmaz gayri. (...)

Aydın'la Erkmen arkalarına bakarak yürüdüler.

— Sahi bu maden suyu mu acaba?

— Olabilir, niye olmasın?

Talip APAYDIN
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

mayhoş

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kaynak

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

gayri

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Hüsam ve arkadaşları nerede geziniyorlarmış?

.....

2. Çocuklar, birlikte ne bulmuşlardır?

.....

3. Babası, Aydın'a köye giderken ne öğütlemiştir?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: a. Konuşma çizgisi (—) işaretinin kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Konuşma çizgisi (—)

1. Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır Buna konuşma çizgisi de denir.
2. Oyunlarda uzun çizgi konuşanın adından sonra da konabilir.

( ) — Bu kadar duru su nasıl acı olur?
— İç de gör.

( ) Halenur — (Bağırarak) Aradığımız çiçeği buldum.

UYARI: Konuşmalar tırnak içinde verildiğinde uzun çizgi kullanılmaz.

Örnek: "Peki burası neresi?"

b. Siz de konuşma çizgisi işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....

2. .....

5. ETKİNLİK: "Kayalık bir tepenin altından dupduru sular köpürerek kaynıyordu." cümlesinde koyu yazılmış pekiştirmeli kelimedir. Siz de pekiştirmeli kelimeye örnekler veriniz.

6. ETKİNLİK: Doğayla ilgili yapılan sosyal projelerin doğaya katkısı üzerine sınıfça konuşunuz.

7. ETKİNLİK: Broşüre göre soruları cevaplayınız.

1. Broşür kimler için hazırlanmıştır?

.....

.....

2. Broşür hangi amaçla hazırlanmıştır?

.....

.....

8. ETKİNLİK: Bir okulda düzenlenen "Geri Dönüşüm Kampanyası" sonuçları tabloda verilmiştir. Soruları tabloya göre cevaplayınız.

Geri Dönüşüm Kampanyası Tablosu

SINIFLAR	PİL	KÂĞIT	MAVİ KAPAK
4-A	700 kg	950 kg	800 adet
4-B	850 kg	1000 kg	780 adet
4-C	565 kg	870 kg	1250 adet
4-D	987 kg	789 kg	978 adet

1. 4-D sınıfı kaç kilogram kâğıt toplamıştır?

.....

2. En az pil toplayan sınıf hangisidir?

.....

3. 4-A ve 4-B sınıfı toplam kaç mavi kapak toplamışlardır?

.....

4. Geri dönüşüm kampanyasına en fazla desteği hangi sınıf vermiştir?

.....

9. ETKİNLİK: Hikâye unsurlarını kullanarak defterinize bir hikâye yazınız. Yazınızda olayları oluş sırasına uygun yazmaya dikkat ediniz. Yazdıklarınızın içeriğine uygun bir başlık belirleyiniz. Yazdıklarınızı dil bilgisi ve anlatım bozukluğu yönünden kontrol ediniz.

Olay: Havaların serinlemesiyle kuşların sıcak memlekete gitme hazırlıkları ve yolda yaşadıkları ilginç olaylar.

Konu: Kuşların göç etmesi

Kişiler: Anne kuş, Baba kuş ve yavruları.

Yer: Orman

Zaman: Sonbahar

10. ETKİNLİK: Tekerlemeyi kendi yazı stilinize göre yazınız.

Eveleme develeme
Deve kuşu kovalama
Helkede bülbül
Bülbül kuşu nereye gitti
Dağa gitti
Dağdan ne zaman gelir

Yazın gelir
Yazılalım
Bir sıraya dizilelim
İnci boncuk
Sen dur sen çık

Hasan Latif SARIYÜCE

1. ETKİNLİK: Metnin başlığını ve görsellerini inceleyerek okuyacağınız metnin konusunu tahmin ediniz.

.....

EVİNİ ARAYAN ARDIÇ TOHUMU

Merhaba. Ben ardıç ağacı tohumu. Biz ardıçların doğumu diğer ağaçlardan biraz farklı. Bizimle aynı adı taşıyan ardıç kuşunun ağacımızın tohumlarımızı yemesi, onu midesinde öğütmesi ve tekrar toprağa geri bırakması sonucu filizleniyor ve çoğalıyoruz.

Ben de şu anda ardıç kuşunun midesindeyim. Onun beni nereye bırakacağını çok merak ediyorum. Acaba köklerimi salacağım ailemi kuracağım yer, evim neresi olacak? (...)

Ardıç kuşu görevini yapmış, artık bundan sonraki yolculuğum için beni toprak anamın güvenli kollarına bırakmıştı. Deniz kenarında bir yerdeydim. (...) Etrafıma bakmak için kafamı şöyle bir kaldırdığımda daha önce hiç görmediğim yabancı ağaçlarla karşılaştım. (...) Önce şöyle süzdüler beni. Pek mi küçük gelmiştim gözlerine? (...)

Heyecanla hemen yanımdaki upuzun boylu, hayli geniş, yayvan yemyeşil yapraklara sahip, iri ve koyu renk gövdeli ağaca "Merhaba" dedim. (...) Adını sordum Çınarmış. Soyu çok eskilere, Osmanlı dönemine dayanıyormuş. "Dedelerim çok uzun süre yaşarlar benim. Eğer iyi bakılırsa 600-700 yıl yaşayan akrabalarım bile var. Her türlü toprakta varlığımızı

sürdürebilir, çok zor şartlarda dahi yaşayabiliriz." dedi.

"Peki burası neresi?" diye sordum."

Şu an bulunduğumuz yer İstanbul'un Çengelköy semti." (...) diye cevap verdi.

Merakım artmıştı. "Kaç yaşındasın? Gövden ne kadar kalın, ne zamandır buradasın? diye art arda sıralayıverdim sorularımı.

"Yaşım sekiz yüz. Bulunduğumuz yerin adı Çınaraltı. Burada köklerimi salarken senin gibi birçok ağaçla karşılaştım."

Çok şaşırmıştım. Benim gibi küçücük bir ardıç tohumu için ne kadar da uzun zamandı 800 yıl. Benim akrabalarımın boyu 3 ile 15 metre arasında değişirken, bu ulu çınar 30-35 metre uzayabiliyordu. Etrafımızdaki 4-5 katlı binalardan bile daha uzundu. "Peki buraya neden senin adını vermişler?" diye sordum.

"Buraya alışmaya çalışırken baktım ki burada yaşayanlar da zamanla bana alıştı. (...) Kuşaklar boyunca bu küçük deniz kıyısından balığa çıkan balıkçılarla arkadaşlık ettik. Beni o kadar seviyorlar ki 'Çınaraltı' diyorlar bu nedenle buraya. Eski dostlar sık sık gölgemde serinlerken, ilk gelenler şaşkınlığını gizleyemiyor beni görünce..."

Çok etkilenmiştim. (...) Yaşlı çınar ağacına, "Senin gibi hikâyelerini dinleyeceğim başka ağaçlar ile de tanışmak istiyorum." dedim yerimde duramayarak.

O da gülümseyerek "Elbette" dedi. "İstanbul pek çok farklı ağaç türüne ev sahipliği yapıyor. (...) Ama evini bulmak için daha uzun bir yolun var bence. Bu yolculuk sırasında geriye dönmek zor olabilir. Bana kuşlarla haber gönderebilirsin. Nereye yerleştiğini bilmek hoşuma gider." dedi göz kırparak. Kuşlarla haber yollayabilme fikri çok hoşuma gitmişti. Çınar ağacının koca gövdesine sarılıp yanından ayrılırken onu özleyeceğimi hissettim.

Servet YANARDAĞ
(Kısaltılmıştır.)

2. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

filiz

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kök

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

yayvan

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

3. ETKİNLİK: **Metnin hikâye unsurlarını belirleyiniz.**

YER	ZAMAN
.....	.....
.....	.....
.....	.....

KİŞİ/VARLIK KADROSU	OLAY
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Ardıç tohumu nasıl çoğalmaktadır?

.....

2. Ardıç kuşu, ardıç tohumunu nereye bırakmıştır?

.....

3. Çınar ağacı kaç yaşındadır?

.....

4. Çınar ağacının bulunduğu yere neden Çınaraltı adı verilmiştir?

.....

5. ETKİNLİK: Metinde geçen ardıç ağacı ile ulu çınarın fiziksel özelliklerini karşılaştırınız.

ARDIÇ AĞACI	ULU ÇINAR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.

.....

7. ETKİNLİK: Metindeki görseller ağaçların hangi özelliklerini yansıtıyor?

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: Siz bir ağaç olsaydınız size nasıl davranılmasını isterdiniz? Konuşmalarınızda yeni öğrendiğiniz kelimeleri anlamlarına uygun kullanmaya özen gösteriniz.

9. ETKİNLİK: a. Sayıların yazımı ile ilgili kuralları örnekleriyle eşleştiriniz.

1. Sayılar metin içerisinde genellikle harflerle yazılır.
2. Saatler ve dakikalar metin içinde rakamla da yazıyla da yazılabilir.
3. Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır.
4. Romen rakamları tarihi olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında , kitap ve dergi ciltlerinde kullanılır.

( ) III. Selim, XX. yüzyıl, I. Cilt

( ) iki yüz, üç yüz altmış beş

( ) Bin yıldan beri sürüyor.

( ) Kampa 17.30'da varacağız.

b. Siz de sayıların yazımı ile ilgili cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

10. ETKİNLİK: Sembolleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

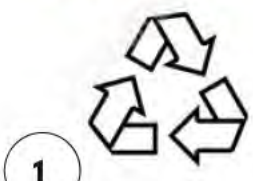

1

3

2

4

( ) Dönüştürülebilir malzemedir.

( ) Ürün geri dönüştürülmüş maddeden elde edilmiştir.

( ) Ürün geri dönüşüm kutularına atılmalıdır.

( ) Alevlenebilir ürün içermektedir.

11. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

BEN RESSAM OLURSAM ANNE

Ben ressam olursam anne
Dünyayı güzelliğe
İnsanları sevgiye
Bahçe, ovaları
Yeşile
Bolluğa
Boyarım
Ben ille de böyle ressam olurum anne.

Zeynel BEKSAÇ

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Türkiye'deki su kaynaklarını araştırınız.

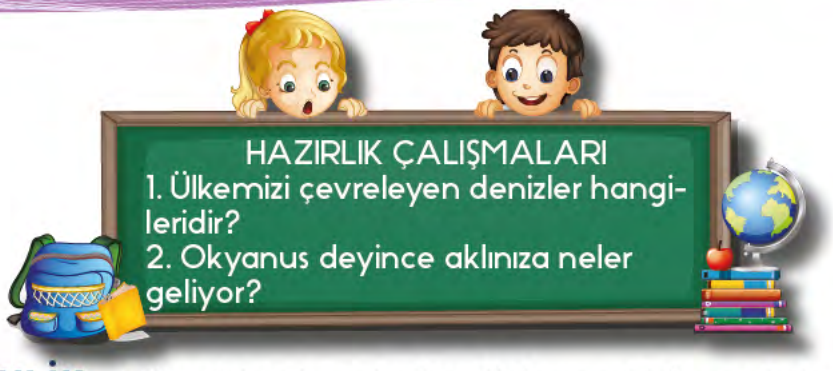

1. ETKİNLİK: **Görselden hareketle dinleyeceğiniz metnin konusunu tahmin ediniz.**

.....

2. ETKİNLİK: **Metni dinlerken önemli bilgileri not alınız.**

.....

.....

.....

AKDENİZ'LE RÖPORTAJ (Dinleme/İzleme Metni)

3. ETKİNLİK: **Metni dinleme sırasında sorulan soruları cevaplayınız.**

1. soruya verdiğim cevap

.....

2. soruya verdiğim cevap

.....

3. soruya verdiğim cevap

.....

4. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

hobi

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

gelgit

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

aziz

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

okyanus

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

5. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Akdeniz'in hobisi ve fobisi nedir?

.....

2. Akdeniz'in suyu neden tuzludur?

.....

3. Akdeniz'in suları nerelere kadar uzanır?

.....

4. Sizce Akdeniz'e niçin Akdeniz adı verilmiştir?

.....

6. ETKİNLİK: Dinlediğiniz metni sınıfta canlandırınız.

7. ETKİNLİK: Akdeniz'in konuşmalarını tutarlı buluyor musunuz?

8. ETKİNLİK: "ki" bağlacının yazımında yanlışlık olan cümlelerin doğrusunu yazınız.

1. Eh tabiki, dedi. Göğsü kabardı.

.....

2. Tarih şahittir ki hiçbir tsunamiye adım karışmadı.

.....

3. Durmaz tabi ki.

.....

4. İnanki bir balığına "kışt" bile demedim.

.....

9. ETKİNLİK: "Denizlerin kirlenmesi, canlıları nasıl etkiler?" Sınıfça konuşunuz.

10. ETKİNLİK: Metinden yararlanarak defterinize hayali ögeler içeren kısa bir metin yazınız.

11. ETKİNLİK: Harita sembollerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

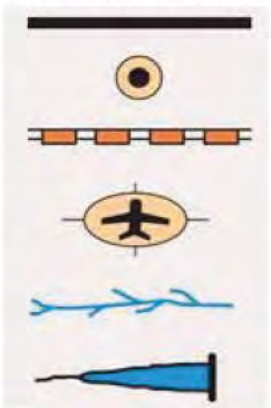

1 ◯ Havaalanı
2 ◯ Baraj ve baraj gölü
3 ◯ Kent merkezi
4 ◯ Demir yolu
5 ◯ Akarsu
6 ◯ Asfalt yol

12. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Efsane nedir? Bölgenize ait bir efsaneyi araştırıp dosya kağıdına yazınız.

SERBEST OKUMA METNİ

DENİZ ÇOK UZAK

Her gün aynı köprüden geçiyorum.
Altından sessiz bir ırmak akıyor.
Ne güzel akıyor diyorum babama,
Ne olur biraz dursak?

Irmağa girsem,ıslatsam her yanımı,
Kumlarla oynasam.
Ayaklarıma değse küçük balıklar.
Islatsam elbiselerimi
Kızar mı annem?

Deniz çok uzakmış bize,
Hiç görmedim denizi.
Irmaklar denizlere akıyormuş,
Kocaman oluyormuş deniz.

Sevgili Yeşilırmak,
Kavuşunca denize,
Benden selam söyle olur mu?
Senden çok uzaklarda,
Seni çok seven bir çocuk var de,
Öp benim yerime olur mu?

Mustafa UÇURUM

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

RENKLER IŞIKTA GİZLİ

(...) Rengârenk bir dünyada yaşıyoruz. Peki, renklerin nasıl oluştuğunu biliyor musunuz?

Farklı dalga boylarını farklı renkler olarak algılarız. Çevremizdeki cisimlerin farklı renklerde görünmelerinin nedeni belirli dalga boylarındaki ışığı yaymaları ya da yansıtmaları. Örneğin; bir yaprak yeşil ışığı yansıttığı ve diğer renklerdeki ışığı emdiği için bize yeşil görünür.

Bazı hayvanların morötesi ışınımı da görebildiğini biliyor muydunuz?

Yırtıcı bir kuş olan kerkenez, küçük kemiricilerin idrar kalıntılarının yansıttığı morötesi ışınımı görebilir. Böylece onların geçtiği yolları bulabilir.

Hiçbir şey ışıktan hızlı gidemez.

Işık o kadar hızlıdır ki güneş ile dünya arasındaki 150 milyon kilometreyi yalnızca sekiz saniyede kat eder. Gökkuşağı güneş ışığının yağmur damlacıklarından geçerken renklerine ayrışması ile oluşur. Yani her bir yağmur damlası bir prizma işlevi görür.

Alp AKOĞLU
(Kısaltılmıştır.)

(1, 2, 3, 4 ve 5. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Renkler nasıl oluşur?

.....

2. Hangi hayvan morötesi ışınımı görebilir?

.....

3. Işık, dünya ile güneş arasındaki mesafeyi ne kadar sürede alır?

.....

4. a. Metinde geçen bir örneklendirme cümlesi yazınız.

.....

b. Metinde geçen bir neden-sonuç cümlesi yazınız.

.....

5. Metinde geçen altı çizili kelimeleri anlamına uygun birer cümlede kullanınız.

.....

.....

6. Verilen cümlelerde noktalama işaretlerinin kullanımı doğru ise (D) yanlış ise (Y) koyunuz.

( ) En çok gezmek istediğim yerler şunlardır. sahil, orman...

( ) Bugün, Anadolu'da kavak kelimesiyle türetilmiş yer isimleri: Aynalıkavak, Kavaklar, Uzun Kavak ...

( ) Bana kendini tanıtır mısın?

— Memnuniyetle efendim, dedi. Başladı tanıtmaya.

— Adım, soyadım, Akdeniz.

7. a. Sayıları harflerle yazınız.

09.05: ..... 475: .....

14 gün: ..... 3. sınıf: .....

b. Sayıları romen rakamlarıyla yazınız.

İkinci cilt: ..... Yirminci yüzyıl: .....

8. Cümlelerdeki boşluklara yay ayraç içindeki kelimeleri pekiştirmeli kelime olarak yazınız.

Bu ışık..... (mavi)

Gökyüzü ..... (parlak)

Başaklar .....parlıyordu. (sarı)

9. Paragrafa en uygun başlık hangisi olabilir?

İnsanoğlu, bu dünyanın kendi evi olduğunun farkında değil hala. Ormanları, denizleri, havayı, suyu, her şeyi kirletiyorlar. Doğal olan ne varsa yok ediyorlar. Bir gün gelecek ellerinde hiçbir şey kalmayacak. O zaman ne yapacaklar bakalım?

a. Su kirliliği b. Hava kirliliği c. Ormanların yok edilmesi d. Çevre kirliliği

10. Hikâye haritasında hangi hikâye unsuru yanlış belirtilmiştir?

KAHRAMAN	ZAMAN	YER	OLAY
Efe	Yaz mevsimi	Sabah	Efe'nin denize gitmesi

a. kahraman b. yer c. zaman d. olay

11. Cümlelerin hangisinde "ki" bağlacı doğru yazılmıştır?

a. Işık öyle çokki etrafımı göremiyorum.

b. Gökkuşağı rengarenktiki şaşkına döndük.

c. Irmaklarki denize akar.

d. Güneş öyle bir yıldızdır ki...

HEP BÜYÜK EFSANESİ
KANLI KAVAK
BİR FİNCAN KAHVE
ŞİİR ŞİİR TÜRKİYE
(Dinleme/İzleme Metni)
OĞUZ KAĞAN DESTANI
(Serbest Okuma Metni)

6.
TEMA
MİLLÎ
KÜLTÜRÜMÜZ

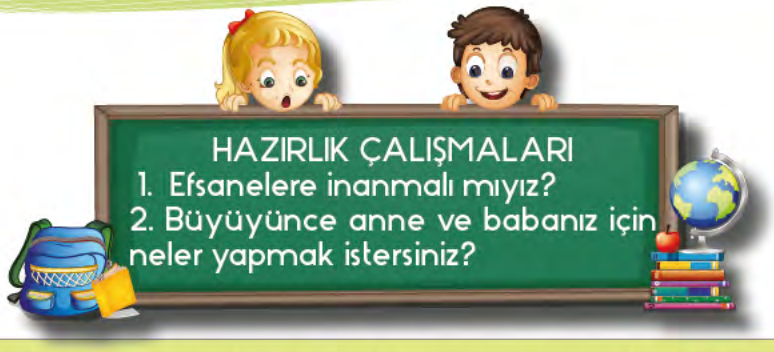

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI
1. Efsanelere inanmalı mıyız?
2. Büyüyünce anne ve babanız için neler yapmak istersiniz?

Metnin içinde ● sembolünü gördüğünüzde durarak metnin devamı hakkında tahminde bulununuz.

HEP BÜYÜK EFSANESİ

Üzümün en bol yetiştiği bölgemiz olan Ege Bölgesi'nde anlatılan bu efsane; bir oğulun babasına vereceği üzüm salkımındaki taneleri büyük görüp, daha küçük taneler aramasını; bulamayınca da kuşa dönüşerek cezalandırılmasını konu eder; nasıl mı? ●

Üzüm yetiştiriciliğinin önemli bir geçim kaynağı olduğu bir dönemde, en iyi cins üzümleri yetiştiren bir adam varmış. Adam, üzümlerin pazara ulaştırılması ve satılması gibi işlerle daha fazla ilgilendiği için, civarda en iri üzümleri yetiştiren kişi olarak bilinirmiş. Bu adamın bir tek oğlu varmış. Adam artık yaşlanınca eskisi gibi çalışamaz olmuş ve üzüm bağlarını oğluna bırakma vakti gelmiş. ●

Delikanlı, babasından öğrendiği gibi, özel ve hassasiyetle bağa bakmış; sulamış, budamış. Mevsimi gelmiş ve salkım salkım, büyük büyük üzümler yetişmiş.

Aradan geçen zamanda babası biricik oğlunu çok özlemiş. Hem oğluyla hasret gidermeye hem de yeşil bağın içinde dinlenmeye karar verip, yola koyulmuş.

Delikanlı sevinçle karşılamış babasını, güzel güzel sohbet etmişler.

Derken babası üzümlerin tadını merak etmiş, bir salkım üzüm istemiş. Delikanlı bağa gitmiş, bir salkıma elini uzatmış, sonra vazgeçmiş; "Bu salkım büyük!" Ardından bir başka salkıma uzanmış, o da büyük. Bir diğeri de aynı şekilde. Hangi salkıma uzansa üzümler hep büyükmüş.

Baba sabırla oturduğu yerde oğlunu bekliyormuş ama aradan uzunca zaman geçince anlamış oğlunun cimriliğini, küçük bir salkım aradığını. Adam bir zamanlar sahibi olduğu üzümlerden bir tanesinin bile tadına bakamadığı için çok üzülmüş ve o anda beddua etmiş oğluna; " Kuş ol da, 'Hep büyük! Hep büyük!' diye ötüver yaz kış!" demiş.●

Delikanlı bağda üzüm aramaya devam ederken bulduğu üzüm salkımını koparmak için elini uzattığı bir anda babasının bedduası gerçeğe dönüşmüş; delikanlı kuş oluvermiş.

Ne kadar doğrudur bilinmez ama bugün hala Ege Bölgesi'nde üzüm bağları üzerinde uçan bir kuşun " Hep büyük ! Hep büyük!" diye öttüğü işitilmektedir.

Bu efsane, babasına bir salkım üzümü çok gören bir oğulu anlatırken; "**Baba oğluna bir bağ bağışlamış; oğul, babasına bir salkım üzüm vermemiş.**" atasözünü de açıklamaktadır.

Anadolu Efsaneleri

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

efsane
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bölge
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

delikanlı
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

civar
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

hasret
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Metinde geçen olay nerede yaşanmıştır?

.....

2. Üzüm yetiştiren adam, niçin en iyi üzümleri yetiştiren kişi olarak anılıyormuş?

.....

3. Yaşlı adam, işlerini neden oğluna bırakıyor?

.....

4. Delikanlının, babasına bir türlü üzüm getirememesinin sebebi nedir?

.....

5. Babası, oğlu üzüm getiremeyince ne söylemiş?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.

.....

.....

5. ETKİNLİK: Metnin görselleri kahramanların hangi özelliklerini yansıtıyor?

.....

.....

6. ETKİNLİK: Metinde baba ve oğul arasındaki sorunları tespit ederek bunlara farklı çözüm yolları öneriniz.

Sorun: .....

Çözüm: .....

.....

7. ETKİNLİK: a. Metinde geçen "Baba oğluna bir bağ bağışlamış; oğul, babasına bir salkım üzüm vermemiş." atasözü babalar çocukları için büyük fedakârlıklar yaparlar buna karşı çocukların babaları için gösterecekleri özveri sınırlıdır, anlamındadır. Siz de atasözlerinin yanına anlamını yazınız.

Babası, çocuğa "**Yavru kuş, yuvada gördüğünü yapar.**" diye nasihat ederdi.

.....

.....

b. Cümlelerde koyu yazılmış deyimleri metne kattığı anlamıyla yazınız.

Hem oğluyla **hasret gidermeye** hem de yeşil bağın içinde dinlenmeye karar verip, **yola koyulmuş.**

.....

.....

8. ETKİNLİK: Bölgenize ait bir efsaneyi anlatınız.

9. ETKİNLİK: a. Tırnak işaretinin (" ") kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Tırnak İşareti (" ")

1. Başkasının konuşmasından aktarılan sözler tırnak içine konur. ( ) Öğretmenimiz "kültür" üzerinde durdu.
2. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır. ( ) Babamın "Her zaman dürüst ol." sözünü hiç unutmam.

b. Siz de tırnak işaretinin kullanım alanına uygun bir cümleler yazınız.

1. .....
2. .....

10. ETKİNLİK: Görsellere göre Nasrettin Hoca'nın fıkrasını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. ETKİNLİK: Tekerlemeyi kendi yazı stilinize göre yazınız.

OLSA İLE BULSA

Olsa ile bulsa
Bir araya gelse
Kanatlı bir atım olsa
Aya çıkıp aylasam
Yıldızlarda sülün avlasam
Avcıların tüfeği
Tıp tıp eder yüreği
Elimde ellik
Çantamda keklik
Hey nereden nereden
Gelişi şu dereden
(...)

Hasan Lâtif SARIYÜCE

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Gölge oyunları hakkında araştırma yapınız.

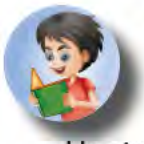

KANLI KAVAK
(Oyundan bir bölüm)

Hacivat sahneye çıkar:
"Bak Karagözüm, bu akşam Ramazanın on sekizinci gecesi. Sen davul çalmasını bilir misin?"
"Davulu çalayım da hapse mi gireyim?"
Yani Karagözüm, manicilerin çaldığı gibi"
"Haa... Onu yaparım."
"Peki davulun var mı?"
"Vaar..."
"Hah! Hemen al da gel.
Mahalle mahalle dolaşırız, ben maniler söylerim sen davul çalarsın, üç beş kuruş kazanırız böylecene..."
Karagöz davulu alıp meydana gelir. Hacivat onu bekler.
"Hadi Karagözüm gel bak şu meydanda çalmaya başla..."
Dumbede dum dumbede!
Hacivat mani söyler.
"Size geldim, size geldim.
İnci mercan dize eldim.
Benim güzel komşularım.
Arzulayıp size geldim..."
Dum dum dum dumbede!

"Yeni cami direk ister.
Söylemeye yürek ister,
benim karnım toktur amma,
arkadaşım börek ister..."
Karagöz sevinir:
"Aman ne güzel dedin Hacı cavcav. Karnım da açtı."
Dum dum dum dumbede!
Hacivat devam eder:
"Havaya attım fişeği,
döndü dolaştı köşeyi.
Arkadaşımı sorarsanız,
Paçacının kör eşeği..."
Karagöz sinirlenir. Hacivat devam eder:
"Kağıttan fener yaparım,
daracık sokaklara saparım.
Arkadaşım ayı olmuş,
burnuna halka takarım.
Karagöz'ün iyice tepesi atar:
"Sen o halkayı babanın burnuna tak kerata!"
Hacivat telaşla:
"Sen çal canım, bak herkes gülüyor, çal sen çal!..
Karagöz isyan eder:
"Daha dolaşacak mıyız böyle?
Ayaklarıma kara sular indi vallahi.."
Dum dum dum dumbede!

Hacivat:
"Az kaldı, bak bir evin önüne geldik sen çal..."
Dum dumbede! Dumbede dumbede...Dum dum dum dumbede!
Sesleri duyan Zenne evin içinden seslenir:
"Hacivat Bey biraz gelir misiniz?
Alınız şu parayı size layık değil ama..."
Hacivat parayı alır.
"Aman efendim ne zahmet ne zahmet."
Sonra Karagöz'e döner:
"Ben mani söyledim, bahşişimi aldım, sen de söyle, sen de al..."
Karagöz öylece ortada kalakalır:
"Gitti yahu bu kerata! Ben de söyleyeyim bir mani bari!..
Maniye başlar:
"Dizimde derman bitti, kargalar başıma etti,
o sahtekar Hacivat,
bana para vermeden çekti gitti."
Zenne:
"Bana bak davulcu, bu ne gürültü böyle. Güm güm de güm güm, başımız şişti. Git de davulunu başka yerde çal!"
Karagöz:
"Hacivat'a para verdiniz, bana da para verin gideyim..."
Zenne, aşçıbaşına bağırır:
"Aşçıbaşı huu, bulaşık tenceresini dök şunun kafasına da gitsin!.."
Karagöz:
"Hay iyiliğinizle yerin dibine geçin e mi? der ve perdeden çekilir.

M. Fatih DURMUŞ

1. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

mercan

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

fişek

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

zenne

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bahşiş

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

mani

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Hacivat, Karagöz'den ne yapmasını istiyor?

.....

2. Mahalle mahalle dolaşırken Hacivat ne söylüyor?

.....

3. Karagöz ile Hacivat, ne zaman davul çalıp mani söylüyorlar?

.....

4. Karagöz, Hacivat'a niçin sinirlenir?

.....

3. ETKİNLİK: a. Metnin görselleri kültürümüzle ilgili neleri çağrıştırıyor?

.....

b. Metnin görselleri kahramanların hangi özelliklerini yansıtıyor?

.....

4. ETKİNLİK: Metindeki Karagöz ve Hacivat'ın kişilik özelliklerini karşılaştırınız.

KARAGÖZ'ÜN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ	HACİVAT'IN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ
•	• .....
•	• .....
•	• .....

5. ETKİNLİK: Metinde Hacivat'ın Karagöz' le olan sorununu belirleyiniz. Bunlara farklı çözüm yolları öneriniz.

Sorun: .....

Çözüm: .....

6. ETKİNLİK: **Kısa bir Karagöz Hacivat oyununu görsellerle destekleyerek sınıfta canlandırınız.**

7. ETKİNLİK: **Cümlelerde koyu yazılmış deyimleri metne kattığı anlamıyla yazınız.**

1. Karagöz'ün iyice **tepesi atar:**

.....

2. Ayaklarıma **kara sular indi** vallahi.

.....

3. Karagöz öylece **ortada kalakalır:**

.....

4. Güm güm de güm güm, **başımız şişti.**

.....

5. Hay iyiliğinizle **yerin dibine geçin** e mi?

.....

8. ETKİNLİK: **"Hep Büyük Efsanesi" metni ile "Kanlı Kavak" metnini konuları ve karakterleri açısından karşılaştırınız.**

HEP BÜYÜK EFSANESİ	KANLI KAVAK
Konu:	Konu: .....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
Karakterler:	Karakterler: .....
.....	.....

9. ETKİNLİK: a. Eğik çizgi işaretinin (/) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Eğik Çizgi (/)

1. Şiirlerden yapılan alıntılarda, mısraların yan yana yazılması gereken durumlarda mısraları belirlemek için kullanılır.

2. Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası ve semt numarası arasına konur.

3. Dil bilgisinde eklerin farklı şekillerini göstermek için kullanılır.

- Altay Sokağı, No: 21/6
- -de/-da
- İnsanı seveceksin/ Gönlünle göreceksin

b. Siz de eğik çizgi işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....

10. ETKİNLİK: Metinde geçen manilerden birini seçerek kendi yazı stilinize göre yazınız.

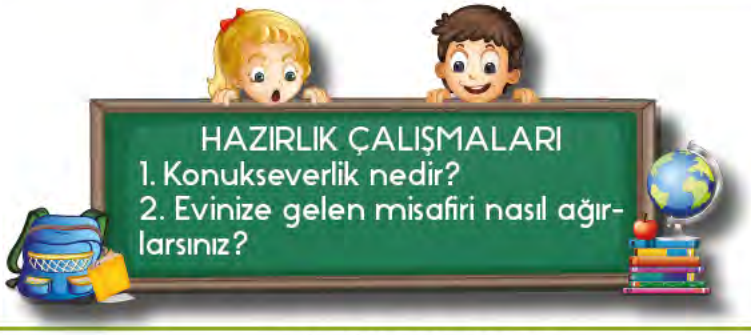

BİR FİNCAN KAHVE

Anadolu'nun geleneksel konukseverliği dillere destandır. Ne var ki, bu konukseverlik önce kahveden başlar. Sizi bir acı kahve içmeye çağıran dostunuza neden "acı kahve" diyemezsiniz. Bu acılıkta, yıllar yılı sürecek bir tatlılık, yakın bir dostluk vardır. Bu yüzden Anadolu'da "**Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır**!" sözü, her yerde, her zaman söylenir durur.

Tarihçilerin verdiği bilgilere göre, kahve ilk olarak 16'ncı yüzyılda Osmanlı Devleti'ne girmiş ve Anadolu'ya yayılmıştır. (...) Kahve, Kanuni Sultan Süleyman devrinde, Yemen'den ilkin İstanbul'a getirilmiş ve içilmiştir. Daha sonraları tüccarlar eliyle Avrupa'ya ve Anadolu'ya yayılmıştır. (...)

Kahve İstanbul'un ve Anadolu'nun günlük hayatına girmiş, ekmek gibi, su gibi ihtiyaç maddeleri arasında yer almıştır. İstanbul'da açılan yazlık ve kışlık kahvehaneler, bu kahvehanelerde kahve gelenek ve görenekleri, yerli ve yabancı pek çok yazara konu olmuştur. Gerçekten de usta ellerde özene bezene pişirilen kahvelerimizin şöhreti dünyaya yayılmış pirinç cezvelerde pişirilerek, kulpsuz "kallavi" fincanlarda içilen, sadesinden çok şekerlisine, türüm türüm kokan,

buram buram tüten kahveler "Türk kahvesi" adıyla dünyanın her yerinde aranır olmuştur.

Bugün de eş dost ziyaretinde ikramın başını çeken kahve, öyle gelişigüzel pişirilmez, pişirilirse konuğa saygısızlık sayılır. (...) Aslında kahve eş dost arkadaşın sohbetine kapı açar, daha doğrusu sohbetin önsözü olurdu. Kahvenin bir "bahane", istenilenin dostlarla sohbet etmek olduğunu ifade eden şu beyit dillerden düşmezdi:

Gönül ne kahve ister, ne kahvehane

Gönül sohbet ister, kahve bahane.

Sıkıntılı günlerinde yanına uğramayan iyi gün dostlarına bir şairin şu çağrısı ne kadar anlamlıdır:

Kahvelerim pişti gel,

Köpükleri taştı gel,

İyi günün dostları

Kötü günüm geçti gel.

İçilen bir fincan acı kahve ama kırk yıl hatırı var. İçenler, hatır saymasını, gönül almasını bilenler için...

Kahvenin yüzü kara, kim demiş ki içilmez

Gönlü ak, dili tatlı hatırından geçilmez.

Anadolu'da konukseverliğin başını kahve çeker demiştik. Gerçekten öyle. Konuk olduğunuz köy ve kasabalarda bir kahve içirmeden sizi bırakmazlar. (...) Yolunuz bu töreyi sürdüren bir Anadolu köyüne düşerse sakın ola ikramları geri çevirmeyiniz. Anadolu'nun gönlü incinir, bu gönül sizinledir.

Mehmet ÖNDER
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

konuksever

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bahane

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kallavi

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

beyit

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Anadolu'nun dillere destan özelliği nedir?

.....

.....

2. Kahve Anadolu'ya ne zaman gelmiştir?

.....

.....

3. Kahvelerim pişti gel,
Köpükleri taştı gel,
İyi günün dostları
Kötü günüm geçti gel.

Yukarıdaki dörtlükte şair kimlere sitem etmektedir?

.....

4. Eşi, dostu kahve içmeye çağırmanın asıl amacı nedir?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metnin giriş ve sonuç bölümlerinin altını çiziniz.

5. ETKİNLİK: Metnin görselleri hangi duyguları uyandırıyor?

.....

.....

6. ETKİNLİK: a. "Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır!" atasözünün metne kattığı anlamı yazınız.

.....

.....

b. Cümlelerde koyu yazılmış deyimleri metne kattığı anlamıyla yazınız.

İçenler, **hatır saymasını, gönül almasını** bilenler için...

.....

Bugün de eş dost ziyaretinde ikramın **başını çeken** kahve, öyle gelişigüzel pişirilmez, pişirilirse konuğa saygısızlık sayılır.

.....

.....

7. ETKİNLİK: Evimize misafir geldiğinde veya biz misafirliğe gittiğimizde nasıl davranmalıyız? Sınıfça konuşunuz. Konuşmalarınızda beden dilinizi etkin kullanmaya özen gösteriniz.

8. ETKİNLİK: Cümlede yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretleri koyunuz.

Sınıfta( ) Çemberimde gül oya( ) Gülmedim doya doya( ) mısralarını açıkladık( )

9. ETKİNLİK: Çanakkale yöresinden "Kobalak" adlı bir oyun yazılmıştır. Bir adet çam kozalağı ile bu oyunu düz bir zeminde oynayabilirsiniz. Siz de bir oyunun aşamalarını anlatan kitapçık hazırlayınız. Kitapçığınızı çizim ve görsellerle süsleyiniz.

Oyunun Adı: Kobalak

Oyuncu Sayısı: Beşer kişilik iki takım

Oyun Alanı: Düz bir saha

Oyunun Kuralları: On sayıya ulaşan takım galip gelir. Yenen takım "Yendik, şişirdik, dolma yaptık, pişirdik." tekerlemesini söyler.

Nasıl Oynanır? : Beşer kişilik iki takım tarafından oynanan Kobalak oyununa

başlamadan önce gönüllü iki kişi, grup lideri olur. Ardından adımlama yoluyla " Aldım, verdim, ben seni yendim." tekerlemesi söylenerek ilk olarak hangi liderin kendi elemanını seçeceği belirlenir. Bunun sonrasında da her grubun kendine ait kalesi, çizgi çekerek belirlenir. Sahanın tam ortasına kozalak konulmasıyla oyun başlar. Oyunda amaç; oyuncuların sopalarıyla ortadaki çam kozalağını kale olarak belirledikleri yerlere sokabilmeleridir. İlk önce hangi grup on sayıya ulaşırsa, o takım galip gelir. Oyunun sonunda kaybeden takıma ceza olarak yenen takım, "Yendik, şişirdik, dolma yaptık, pişirdik." tekerlemesini söyler.

M. Öcal OĞUZ/Petek ERSOY

Oyunun Adı: .....

Oyuncu Sayısı: .....

Oyun Alanı: .....

Oyunun Kuralları: .....

.....

.....

.....

Oyun Nasıl Oynanır: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK: Türküyü kendi yazı stilinize göre yazınız.

ÇEMBERİMDE GÜL OYA

Çemberimde gül oya
Gülmedim doya doya
Dertlere karıyorum
Günleri saya saya
Al beni kıyamam seni
Pembe gül idim soldum
Ak güle ibret oldum
Karşı karşı dururken
Yüzüne hasret kaldım
Al beni kıyamam seni
Avlu dibi beklerim
Vay benim emeklerim
Dümbeleği çala çala
Yoruldu bileklerim
Al beni kıyamam seni

Anonim

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Ülkemizde tanıtmak istediğiniz bir yer hakkında bilgi toplayarak bir sunum hazırlayınız.Sunumu görsellerle destekleyiniz.

1. ETKİNLİK: **Görsellerden hareketle izleyeceğiniz filmin konusunu tahmin ediniz.**

.....

2. ETKİNLİK: **Filmi izlerken hoşunuza giden cümleleri not alınız.**

.....

.....

ŞİİR ŞİİR TÜRKİYE (Dinleme/İzleme Metni)

3. ETKİNLİK: a. Film kimler için hazırlanmıştır?

.....

b. Film hangi amaçla hazırlanmıştır?

.....

4. ETKİNLİK: Filmin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.

.....

5. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

türkü

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

memleket

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

yayla

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

şafak

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

zılgıt

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

6. ETKİNLİK: Soruları filme göre cevaplayınız.

1. Şair, şiirinde vatanına nasıl hitap ediyor?

.....

2. Şair, şiirinde vatanı neye benzetmiştir?

.....

3. Şair, "Benim yüreğimde boylu boyunca memleketim var." sözüyle ne demek istemiştir?

.....

4. Filmde hangi gelenek ve göreneklerimiz tanıtılmaktadır?

.....

5. Filmde hangi ata sporumuz tanıtılmıştır?

.....

6. Filmde hangi şehirler geçiyor?

.....

7. ETKİNLİK: Filmin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

8. ETKİNLİK: Filmle ilgili görüşlerinizi ifade ediniz.

.....

.....

9. ETKİNLİK: Filmde görüntüler ve şiir birbiriyle tutarlı mı?

.....

.....

10. ETKİNLİK: **Türkiye'nin tanıtımıyla ilgili filmi izlediniz. Siz de tanıtmak istediğiniz yerle ilgili sunumunuzu yazınız.**

11. ETKİNLİK: **Cümlelerde koyu yazılı kelimelerin Türkçe karşılıklarını yazınız.**

Arkadaşına **bay bay** diyerek gitti. Hediyen için çok **mersi.**

....

12. ETKİNLİK: **Ninniyi kendi yazı stilinize göre yazınız.**

Ninniler senin olsun,
Uyku gözüne dolsun,
Kişi sözüne uysun!
Uyu yavrum ninni,
Büyü yavrum ninni!

Uyu uykun tatlı olsun,
Ninni yavruma ninni,
İyi uykular seni bulsun,
Ninni kuzuma ninni,

Ninnilerin benim olsun
Uykularım senin olsun
Akan sular ömrün olsun
Ninni yavrum, kuzum ninni.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Prospektüs nedir? Bilgi edininiz.

SERBEST OKUMA METNİ

OĞUZ KAĞAN DESTANI

(...) (Türkler, İslamiyet'ten önce de sonra da Oğuz Kağan'ı ata saymışlardır. Tarih, Hunlardan Osmanlılara kadar bütün Türklerin, Horasan, Azerbaycan, Irak, Anadolu, Balkanlar, Kırım, Ukrayna, Kuzey Afrika'da devlet kurmuş Türk topluluklarının hep aynı Hun- Oğuz birliğinin torunları olduğunu gösteriyor. Oğuz Kağan' ın annesi Ay Kağan idi. Destan, Ay Kağan'ın Oğuz'u doğurduğu günden başlıyor ve Oğuz Kağan'ın yaşlanıp büyük Türk ilini oğullarına paylaştırması ile sona eriyor. (...) Aşağıda Oğuz Kağan'ın bir canavarla mücadelesi ve yurdunu oğullarına paylaştırdığı bölümler verilmiştir.)

(...) Bu çağda Türk ülkesine yakın bir yerde ulu bir orman vardı. Ormanın içinde çok dereler, çok ırmaklar vardı. Hepsi de ihtişamla akardı. Buraya gelen avlar, uçuşan kuşlar sayısızdı. Ormanın içinde gergedana benzer bir canavar, gelene gidene acımaz, hemen yerdi. Nice cesur gözü pek avcılar, aslanları iple tutan korkusuz yiğitler, bu amansız canavarın elinde parçalanıp gitmişti. Kimse ormana girmeye, av avlamaya, kuş kuşlamaya cesaret edemez olmuştu. Canavar bununla da kalmaz, at sürülerini ve halkı yer dururdu. Bu büyük yaman canavar halkı yavaş yavaş baskıyla sindirmiş, ezmişti. Oğuz Kağan, cesur bir yiğit olduğundan bir gün canavarı avlamayı dilerdi. Günlerden bir gün kılıç, ok, kargı ve kalkanıyla ormanda tek başına ava çıktı. Avladığı bir geyiği söğüt dallarıyla ağaca bağladı ve gitti. Sabah oldu, tan yeri ağarırken tekrar geldi. Bir de ne görsün! Canavar geyiği yiyip yutmuş. Sonra bir daha ava gidip iri bir ayı yakaladı, onu da altın kuşağıyla ağaca bağlayıp gitti. Sabah olup tan ağardığında gördü ki; canavar, ayıyı da yiyip gitmiş.

Oğuz böylece ne kadar güçlü ve ne kadar acımasız bir düşmanla karşı karşıya kaldığını anladı ama hiç korkmadı. Onunla bizzat mücadele etmeye karar verdi. Bu sefer ağacın dibinde kendisi durdu. Canavar gelip başıyla Oğuz'un kalkanına vurdu. Oğuz aniden kargısıyla canavarın başına öyle şiddetle vurdu ki canavar olduğu yere yığılıp kaldı. (...)

(...) Oğuz Kağan yurdunu, oğulları arasında paylaştırdı. Son olarak şunları söyledi:

"Ey oğullarım! Ben çok yaşadım. Çok savaşlar gördüm. Yay ile çok oklar attım. Atla çok yolculuk yaptım. Düşmanlarımı ağlatıp dostlarımı güldürdüm. Sanırım Gök Tanrı' ya borcumu ödedim. Sizlere de yurdumu veriyorum. Bu yurdun kıymetini bilin, aranızda birlik olun, düşmana fırsat vermeyin. Yay gibi gergin, ok gibi doğru olmazsanız dostlarınızı çok ağlatırsınız. Size ve ulusuma iki töre bırakıyorum. Birincisi, töre konuşunca Han susar. Yani yasalar her şeyin üstündedir. İkincisi; ilinize (ülkenize, topraklarınıza), dilinize (Türkçenize), belinize (soyunuza) sahip olun!.." (...) Oğullarına ve halkına da uzun bir ömür ile diğer milletler üzerinde hâkimiyet verdi.

Bilgehan ATSIZ GÖKDAĞ/Kemal ÜÇÜNCÜ
(Kısaltılmıştır.)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

BAYRAK VE VATAN SEVGİSİ

Geleneklerimizde vatan ve bayrak büyük bir sevgiyle kucaklanır. Her millî bayramda evlerin balkonlarından, pencerelerinden bayrağımız dalgalandırılır. Askerlik görevini yapacak gençlerimiz davullarla, zurnalarla bayraklara sarılarak geçirilir. Vatan uğruna can feda, diyerek uğurlar analar evlatlarını. Vatan için savaşa gönderdiği evladına kına yakacak kadar yüreklidir analarımız. Vatanı uğruna şehit olanların tabutu bayrakla sarılır. Bayrak asla ve asla yere konulmaz, ayakaltına alınmaz. Birçok ülke, bayraklarından kıyafetler, eşyalar yaparlar. Bizde öyle büyük bir vatan ve bayrak sevgisi vardır ki onu ne olursa olsun alçaltmak, yere indirmek istemeyiz." Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!" duygusuyla bakarız, bu aşkla coşarız.

Düğünlerimizde yöresel halk oyunları oynanır. Folklor gösterileri yapılır. Bu en mutlu günde vatana millete hayırlı evlatlar getirme dualarıyla evlenenler uğurlanır.

Ülkemizin neresinde olursa olsun bir afet meydana geldiğinde her fikirden ve her yaşam tarzından insan birlik olur. Elindekileri, biriktirdiklerini konvoylarla zor durumdaki vatandaşına gönderir. Bu içinde bulunan vatan, millet sevgisindendir.

Bir ülkeyi ayakta tutan ve ilerleten vatan sevgisidir. Bunun en büyük örneği ülkemizde gösterilir.

Esma BUDAK

(1, 2, 3, 4, 5 ve 6. soruları metne göre cevaplayınız.

1. Ülkemizde bayrak sevgisini gösteren örnekler nelerdir?

.....

.....

.....

2. Geleneklerimize göre gençler nasıl askere gönderilir?

.....

.....

.....

3. Düğünlerimizde neler yapılır?

.....

.....

.....

4. Bir ülkeyi ayakta tutan ve ilerleten nedir?

.....

.....

5. Bayrağımıza hangi duyguyla bakarız ve nasıl değer veririz?

.....

.....

.....

6. Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

7. Cümleleri romen rakamlarıyla oluş sırasına göre sıralayınız.

( ) Mimar Sinan çocuğun yanına gitti:
( ) Bu sırada, minareleri seyreden bir çocuk:
( ) Halk, henüz tamamlanmamış olan Süleymaniye Camii'ni görmeye geliyordu.
( ) Herkes çocuğun işaret ettiği tarafa bakmaya başladı.
( ) A, şu minare eğri, diye bağırdı.
( ) Hangi minare yavrum, merak etme ben onu şimdi düzeltirim, dedi.

8. Atasözlerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

1. Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.
2. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
3. Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
4. Birlikten kuvvet doğar.
5. İyilik eden iyilik bulur.
6. Bin ölçüp bir biçmeli.

( ) Kişi verim beklediği şeyden istediğini alabilmek için gereken emeklerden kaçınmamalıdır.
( ) Her şeyin karşılığı mutlaka vardır.
( ) Bir arada yapılan işlerden hep kazançla çıkılır.
( ) İnsanlar en küçük şeye bile ihtiyaç duyabilir.
( ) Bilmediklerimizle ilgili bilen kişilere danışmalıyız.
( ) Yapılacak bir işin bütün yönleri önceden iyi düşünülmeli.

9. Cümlelerde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

- Amacı, milletlerarasında eğitim, bilim, kültür alanlarında işbirliği gerçekleştirmek olan ( )UNESCO( ) dünyanın her yerinde çalışmalarını sürdürüyor( )
- 233( )5 sokakta müze bulunuyor( )
- Davulcu ( )Düğün başlıyor( ) ( ) diye bağırıyordu( )
- Dünyanın sekizinci harikası ( )Nemrut( ) heykelleri ve kitabeleriyle ziyaretçileri büyülüyor( )

10. Deyimlere uygun ekler getirerek verilen cümleleri tamamlayınız.

işi sağlama bağlamak **canını dişine takmak**

günü gününe **baba ocağı** **işleri açılmak**

Bu işi başarmak için.....çalıştım.

Doğduğumdan beri.....ayrılmadım.

Her işimi ..... yaparım.

İşime başlamadan önce bütün önlemleri alır, ...

.....

Esnafın bayram sayesinde.....

.....

GİZEMLİ CANLILAR
KOCA YUSUF
ŞİFA NİYETİNE
BİR İLAÇ MASALI
(Dinleme/İzleme Metni)
MEZGİT MEHMET
(Serbest Okuma Metni)

7.
TEMA
SAĞLIK
VE
SPOR

GİZEMLİ CANLILAR

Çevremizde gördüğümüz canlı varlıkların dışında göremediğimiz canlılar da vardır. Bazı canlılar gözümüzle göremeyeceğimiz kadar miniktir. Yiyeceklerin bozulmasına, yaprakların çürümesine neden olurlar. Örneğin yarım dilim bir ekmek, ısırıp bıraktığın bir elma uzun süre dışarıda kaldığında küflenir. Sonbaharda ağaçların dökülen yaprakları bir süre sonra kurur ve çürür. Uzun süre dışarıda kalan yemekler bozulmaya ve ekşimeye başlar. Bu, gözümüzle göremediğimiz kadar küçük olan canlıların işidir. Onları çok merak ediyorsan mikroskop adı verilen aletle görebilirsin. Mikroskop aracılığıyla gözle görülemeyen nesneler büyütülerek görülebilirler. Bundan sonra annen dışarda bozulma riski olan yiyecek ve içecekleri buzdolabına koymadığında, onu uyarabilirsin.

Gözle göremediğimiz ve "mikro canlılar" olarak adlandırılan bu canlıların bazıları havuz suyu, göl gibi ortamlarda yaşamını sürdürür. Bazı çeşitleri de hayatımızın birçok alanında karşımıza çıkar. Bunlar hamurun mayalanması, sütün peynire ve yoğurda dönüşmesi gibi faydalar sağlar.

Mikroskobik canlıların bazıları hastalıklara neden olabilir. Bu tür hastalıklardan korunmak için düzenli beslenmeli, temizlik kurallarına dikkat etmeli ve sık sık ellerimizi sabunla yıkamalıyız. Hasta olduğumuzda, öksürürken veya hapşırırken mendil kullanmaya dikkat etmeliyiz. Böylece hastalığa neden olan gözle göremediğimiz canlıların, başkalarına geçerek hastalığı bulaştırmasını engellemiş oluruz.

Asena MERİÇ

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

gizemli

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

küf

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

mikroskop

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

mikro

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Gözle göremediğimiz minik canlılara ne ad verilir?

.....

2. Mikroskobik canlıları nasıl görebiliriz?

.....

3. Mikroskobik canlılar nelere sebep oluyor?

.....

4. Mikro canlıların faydaları nelerdir?

.....

5. Mikroskobik canlıların sebep olduğu hastalıklardan korunmak için neler yapmalıyız?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metinden neden-sonuç ve örneklendirme cümlesi bulunuz.

Neden-sonuç: .....

.....

Örneklendirme: .....

.....

5. ETKİNLİK: a. Kısaltmaların kullanım alanları ve getirilen eklerle ilgili bilgileri örnekleriyle eşleştiriniz.

(1) m (metre)	( ) Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır.
(2) İng. (İngilizce) Ege Mah. (Ege Mahallesi) Prof.haz. (hazırlayan)	( ) Ölçülerin kısaltması küçük harfle yazılır.
(3) T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) TDK (Türk Dil Kurumu)	( ) Kısaltılan kelime veya kelime grubu; özel ad, unvan veya rütbe ise ilk harf büyük; cins isim ise ilk harf küçük olur.
(4) THY'de, TDK'den, TRT'den	( ) Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.
(5) cm'yi, kg'dan	( ) Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde ise kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.

b. Kısaltmaların kullanım alanları ve getirilen eklerle ilgili cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

6. ETKİNLİK: Soruları görsellere göre cevaplayınız.

1. Görseldeki çocuğun davranışı nelere sebep olabilir?

.....

2. Hapşıran çocuk ne yapmalıydı?

.....

3. Kız çocuğu neden şaşırmıştır?

.....

4. Bu görselde verilmek istenen mesaj nedir?

.....

7. ETKİNLİK: Soruları prospektüse göre cevaplayınız.

İLAÇ PROSPEKTÜSÜ

Bu İlaç Ne için Kullanılır?

Grip, soğuk algınlığı gibi durumlarda ortaya çıkan; ateş, burun tıkanıklığı, kırıklık hal, genizde kaşıntı gibi semptomların tedavisinde kullanılır.

Bu İlaç Nasıl Kullanılır?

Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde aşağıdaki dozlarda kullanınız:

6-12 yaş grubu çocuklarda her 6 saatte bir 10 ml (2 ölçek)

6 yaşın altında çocuklarda kullanılmamalıdır. İlaç ağız yoluyla kullanılır. Yemekten önce veya sonra kullanabilirsiniz.

Bu İlacı Aşağıdaki Durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ.

Eğer kullanan kişide;

- Kalp ritim bozuklukları, kalp damar hastalıkları, kalp yetmezliği
- Yüksek tansiyon
- Böbrek yetmezliği bulunan kişiler

Bu gibi durumlarda doktorunuza danışın.

Olası Yan Etkileri Nelerdir?

İçeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkisi olabilir.

Aşağıdakilerden biri olursa kullanmayı durdurunuz ve derhal doktorunuza bildiriniz:

- Ciltte kızarıklık, kaşıntı, ürtiker (kurdeşen)
- Deri döküntüleri gibi alerjik cilt reaksiyonları
- Kalp atışlarında düzensizlik
- Ciltte ve göz çevresinde kan oturması

Bunların hepsi çok ciddi yan etkilerdir. Eğer bunlardan biri varsa bu ilaca karşı alerjiniz var demektir.

Bu İlacın Saklanması

Bu ilaç çocukların görmeyeceği, erişemeyeceği yerlerde ve ambalajında saklayınız. 25 derecenin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır.

1. İlacın nasıl saklanması gerekir?

.....

2. İlacı kimler dikkatli kullanmalıdır?

.....

3. İlaç nasıl kullanılmalıdır?

.....

4. İlacın yan etkileri nelerdir?

.....

8. ETKİNLİK: "Sağlıklı bir yaşam için neler yapmalıyız?" Sınıfça konuşunuz.

9. ETKİNLİK: Soruları bloğa göre cevaplayınız.

Tarhana Çorbası Tarifi

Malzemeler

1 su bardağı toz tarhana
6 su bardağı et suyu
2 yemek kaşığı tereyağı
1 tatlı kaşığı domates salçası
1 çay kaşığı pul biber
1 tatlı kaşığı nane

Yapılışı

Toz tarhanayı 1 su bardağı et suyu ile karıştırarak bekletin.
Tereyağını derin bir tencerede kızdırın. Domates salçasını ekleyin ve 2-3 dakika kavurun.Tarhanayı ve kalan et suyunu ekleyin. Sürekli karıştırarak çorbanın kıvam almasını sağlayın.Kaynayan çorbayı bekletmeden sıcak olarak servis edin.Sevdiklerinizle paylaşın.

1. Blog kimlere hitap etmektedir?

.....

2. Blog yazarı yemek konusuna ilgi duymaktadır ve bizimle yemek tariflerini paylaşmaktadır. Siz de ilgi duyduğunuz ve herkesle paylaşmak istediğiniz bir konuda blog hesabı açınız.

.....

.....

10. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

SAĞLIKLIYIM

Her yemeği yerim ben,
Meyveyi çok severim
Her sabah kahvaltıda
Sütümü de içerim.

Spor yapar, oynarım
Düzenli yıkanırım.
Uyurum mışıl mışıl
Bu yüzden sağlıklıyım.

Aziz SİVASLIOĞLU

GELECEK DERSE HAZIRLIK

İlgi duyduğunuz bir spor dalı hakkında araştırma yapınız.

1. ETKİNLİK: Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağınız metnin konusunu tahmin ediniz.

.....

İLK GÜREŞÇİMİZ KOCA YUSUF VE BAŞARISININ SIRRI

Koca Yusuf, birçok kişi tarafından dünyanın gelmiş geçmiş en güçlü insanı olarak kabul edilmiştir. Yenildiği güreşlerden biri olan Mümin Pehlivan'la yaptığı güreşi ise, Mümin'in ustası, Yolcu Mehmet Pehlivan bana şöyle anlatıyor:

"Ben Mümin'in ustası olduğum için elbette onun kazanması beni sevindirdi. Ama Allah'tan da korkarım. Mümin asla Yusuf'u yenmiş değildir."

Koca Yusuf, Avrupa'da güreştiği zaman başlıca rakiplerinden biri olan ünlü Rus güreşçi Hakimşmit, Koca Yusuf'un ölümünden sonra şöyle demişti:

"Dünyada onun sırtını yere getirebilecek birinin bulunabileceğini hiç sanmıyorum. Buna imkân yoktur. Hatta onun Atlantik Denizi'nin derinliklerinde de sırtüstü değil fakat yüzükoyun yattığına yemin edebilirim."

Koca Yusuf'un bu başarısının iki büyük sırrı vardır: Gücünü korumak için beslenmesine çok dikkat ederek sürekli çalışması ve güreşirken hiçbir zaman sinirlenmemesi. Güreşe başladığındaki ilk ustası Dursun Pehlivan babasına: "Dana yer boğa olur, çocuk yer pehlivan olur." demiş ve beslenmesine çok dikkat etmesi gerektiğini söylemişti. Koca Yusuf bu öğüdü yaşamının sonuna kadar tuttu.

Süha ÜNSAL

2. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

pehlivan

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

rakip

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

imkan

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

3. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Koca Yusuf, nasıl bir insan olarak kabul edilmiştir?

.....

2. Mümin'in ustası Yolcu Mehmet Pehlivan, Koca Yusuf'la ilgili neler söylüyor?

.....

3. Rus Güreşçi Hakimşmit, Koca Yusuf'un ölümünden sonra Koca Yusuf'la ilgili ne söylemiştir?

.....

4. Koca Yusuf'un başarısının sırrı nedir?

.....

.....

4. ETKİNLİK: **Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.**

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. ETKİNLİK: **"Koca Yusuf, birçok kişi tarafından dünyanın gelmiş geçmiş en güçlü insanı olarak kabul edilmiştir." cümlesinde Koca Yusuf kimlerle ve hangi yönüyle karşılaştırılmaktadır?**

.....

6. ETKİNLİK: **Bir sporcu için beslenmenin önemi nedir? Sınıfça konuşunuz.**

7. ETKİNLİK: **a. Cümlelerde koyu yazılmış kelimelerin Türkçelerini kullanarak kurduğunuz cümleleri aşağıya yazınız.**

- Sporla ilgili bütün soruları **fulledim.**
- Oyuna bir türlü **adapte** olamadı.
- İnternetten bir sürü güreş videosu **download** ettim.
- Spor ve beslenme ile ilgili bir sürü **doküman** bulabilirsiniz.

b. Koyu yazılı kelimelerin Türkçe karşılıklarını cümle içinde kullanınız.

- .....
- .....
- .....
- .....

8. ETKİNLİK: Cümleleri büyük harf ve noktalama işaretlerine dikkat ederek düzenleyiniz.

güreş tarihteki en eski sporlarından biri

.....

Metehan başar grekoromen stilde 85 kg da dünya şampiyonu oldu

.....

Yunanlılar Japonlar mısırlılar sümerler tarafından yapıldığı biliniyor

.....

Pehlivan müsabakalarının yapıldığı alana ise Er Meydanı deniyor

.....

Mesela hayri ağabey ile ben farklı sıkletleriz

.....

9. ETKİNLİK: Görsellerden yararlanarak "Spor" konulu bir şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

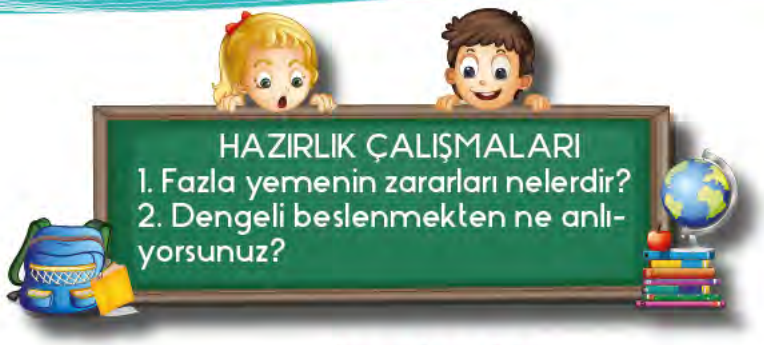

ŞİFA NİYETİNE

Nasrettin Hoca, bir ara hastalanır. Doktor bir müddet perhiz yapmasını, ağır ve acılı yemekler yememesini söyler. İlaçlarını verir.

Hoca, doktorun dediğini birkaç gün uygular. Kendinde iyileşme hisseder. Canı acılı dolmalı yemekler ister.

Bir gün Hoca'nın karısı dolma yapar. Hoca'nın ısrarına dayanamayarak bir tanesini "Şifa niyetine" yedirir.

Karısı başka bir yere gidince kızına yalvarır. Kızı da bu yalvarmalara dayanamaz. Bir tane "Şifa niyetine" dolmayı da o yedirir. Kızın da işi çıkar. Hoca'nın yanından ayrılır. Hoca dolmanın tadına doyamaz. Bu sefer küçük oğlunu kandırır. "Şifa niyetine" bir dolmayı da onun elinden yer.

Az sonra, Hoca'da sancılar başlar. Acıdan kıvranmaya başlar. Karısını çağırır.

Karısı, Hoca'nın bu ani hastalanışı karşısında telaşlanır. Koşarak doktoru çağırır.

Doktor, Hoca'yı kıvranır halde görünce:

– Hocam, iyileştiğini duymuştum. Nedir bu halin?

Hoca hem kıvranır, hem de doktora şöyle der:

– Ne olacak Doktor; "Şifa niyetine" ölüyoruz.

Mürşide UYSAL

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

şifa
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

perhiz
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

niyet
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

müddet
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Doktor, Nasrettin Hoca'dan niçin perhiz yapmasını ister?

.....

2. Nasrettin Hoca iyileşince canı ne yemek ister?

.....

3. Nasrettin Hoca dolma yemek için nasıl bir yol izler?

.....

.....

4. Nasrettin Hoca'da ne zaman sancılar başlar?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metindeki sorunu tespit ederek bunlara farklı çözüm yolları öneriniz.

Sorun: .....

.....

.....

.....

Çözüm: .....

.....

.....

.....

5. ETKİNLİK: Besinlerin insan vücuduna yararlarını araştırınız. Yazdıklarınızı görsellerle zenginleştirerek arkadaşlarınızla paylaşınız.

6. ETKİNLİK: Uzun yaşamak, sağlıklı kalabilmek için nasıl beslenmeliyiz? Sınıfça konuşunuz.

7. ETKİNLİK: Metinlere uygun birer başlık belirleyiniz. İki metni türleri açısından karşılaştırınız.

.....

Spor yaparken kimi zaman bazı malzemelere gerek duyarız. Kayak için kayaklarımız, futbol için topumuz ya da tenis için raketimiz olmazsa bu sporları yapamayız. Ancak tüm bu malzemelere sahip olsak bile yeterli enerjimiz yoksa spor yapmamız olanaksızdır. Tıpkı bir otomobilin ya da bir makinenin çalışabilmesi için yakıta gereksinim duyması gibi, vücudumuz da kendisi için gerekli olan enerjiyi besinlerden alır. Özellikle spor yaparken daha fazla hareket ettiğimiz için, daha fazla enerjiye gerek duyarız. Bu nedenle de bir sporcu için doğru beslenme çok önemlidir.

Bilim Çocuk Dergisi

Metin türü:.....

.....

Bir an önce uykusunun gelmesini istiyordu. Çünkü uykuya dalınca Zeytin Nine gelecek ve onu can ikizlerinden alıp Zeytin Kız olarak Çiçekler Ülkesi'ne götürecekti. Ama uyuyamıyordu bir türlü. Sağa sola döndüğünü görünce aklına annesinin sözünü ettiği papatya çayı geldi. Kalktı, annesinin yanına gitti. "Anneciğim, uyumak istiyorum ama uykum gelmiyor. Babam için hazırladığın papatya çayından biraz içebilir miyim? Uyku verici olduğunu söylemiştin ya!" dedi.

Suat ÇAĞLAYAN

Metin türü:.....

8. ETKİNLİK: Cümlelerde "de" ve "ki" bağlaçlarının yazımı hatalı olanları düzeltiniz.

- Atlar ayaktada uyuyabilirler.

  .....

- İnsanlarda 4 farklı kan grubu bulunurken atlardaki bu sayı 8 tanedir. Demekki bizim iki katımız kadar kan grupları var.

  .....

- Karadaki tüm hayvanlardada en büyük göze sahip olan attır.

  .....

- Atların koku ve duyma yetileri insanlara göre de daha gelişmiştir.

  .....

9. ETKİNLİK: Görselle ilgili soruyu cevaplayınız.

1. Güven Usta çocuğun nasıl oturmasını istiyor?

.....

.....

2. Güven Usta'nın önerisi gelecekte sağlığımız açısından bize ne gibi fayda sağlar?

.....

.....

10. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

ATOM KARINCA
Oynarken, yemek yerken
Büyürüm, güçlenirim.
Sağlığım yerinde ya,

Kendime güvenirim.
Atom Karıncayım ben,
Her güçlüğü yenerim.
Aziz SİVASLIOĞLU

1. ETKİNLİK: Görselden hareketle dinleyeceğiniz metnin konusunu tahmin ediniz.

.....

BİR İLAÇ MASALI (Dinleme/İzleme Metni)

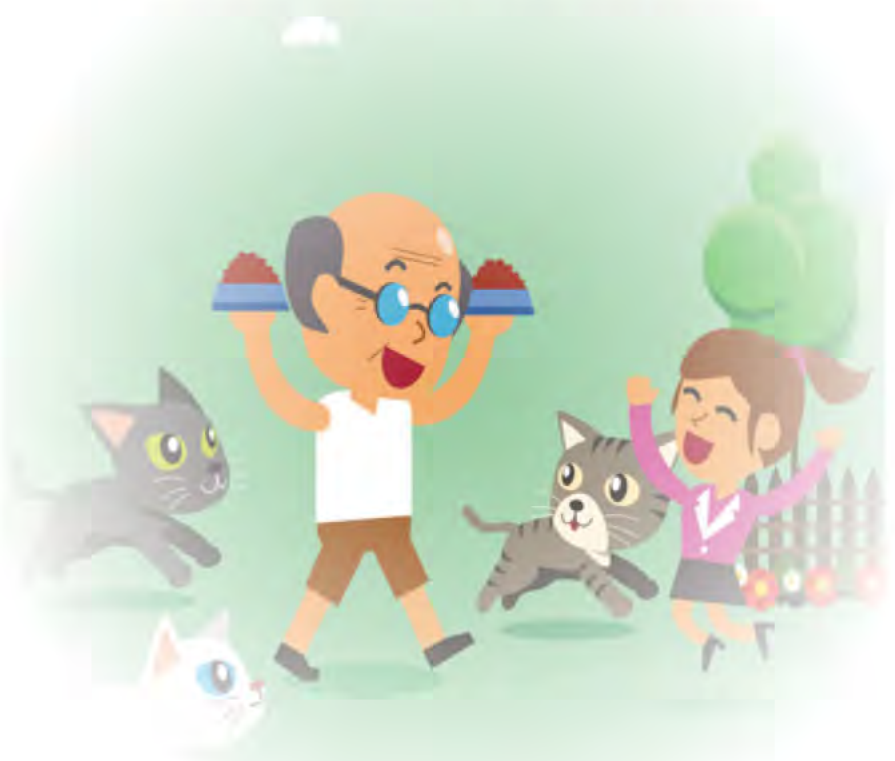

2. ETKİNLİK: **Metni dinleme sırasında sorulan soruları cevaplayınız.**

1.soruya verdiğim cevap

.....

.....

2.soruya verdiğim cevap

.....

.....

3.soruya verdiğim cevap

.....

.....

3. ETKİNLİK: **Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.**

iltihap

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

anjin

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kimyasal

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

4. ETKİNLİK: **Soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.**

1. Doktor, Elif'in hastalığına ne teşhis koydu?

.....

2. Bilim insanları, ilaçları bulmak için neler yaparlar?

.....

.....

3. İlaçları kullanırken nelere dikkat gerekir?

.....

4. İlaçlar, insana hangi durumlarda zarar verebilirler?

.....

5. ETKİNLİK: **Metni ana hatlarıyla anlatınız.**

6. ETKİNLİK: **Metinde geçen olayları sınıfınızda canlandırınız.**

7. ETKİNLİK: **Metnin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.**

KONU	ANA DUYGU
.....	.....
.....	.....
.....	.....

8. ETKİNLİK: **İlaç kullanımı konusunda nelere dikkat etmeliyiz? Sınıfça konuşunuz.**

9. ETKİNLİK: Formu yönergelerine uygun doldurunuz.

Sağlığımdan Ben Sorumluyum

İLAÇ BİLGİLERİM

Kişisel Bilgilerim

Adı Soyadı :.....

Doğum Tarihi :.....

Tel :.....

Acil Durumlarda İletişim

Adı :.....

Yakınlık :.....

Tel :.....

Doktorum Hakkında

Adı :.....

Adres :.....

Tel :.....

Eczacım Hakkında

Adı :.....

Adres :.....

Tel :.....

Alerjik Olduğum Durumlar/İlaçlar

.....

.....(bir besine, ilaca, temizlik malzemesine, mevsime alerjiniz varsa bu bölüme yazınız.)

Sağlık Durumun ve Geçirdiğin Ameliyatlar

.....

.....

.....

(Astım, diyabet, kalp rahatsızlığı, yüksek kan basıncı veya sık sık tekrarlayan bir hastalığınız varsa belirtiniz.)

Sürekli Kullandığım İlaçlar

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK: Cümlelerdeki yanlış kullanılan noktalama işaretlerini düzelterek yeniden yazınız.

1. Bana ilaçların içinde ne var anlatır mısın?

.....

2. 20-01-1993'te İzmir'de doğdum.

.....

3. Bu akşam maç 19-00 'da başlayacakmış.

.....

4. Doktor Elif'i muayene etti. ateşini ölçtü. boğazına baktı. sırtını dinledi.

.....

5. "Uyku verici olduğunu söylemiştin ya?" dedi.

.....

11. ETKİNLİK: Görseldeki çocuğun bulunduğu yerden hastaneye gidiş yolunu tarif ediniz . Yazdıklarınızı dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol ediniz.

.....

.....

. .....

12. ETKİNLİK: **Sağlıkla ilgili atasözlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.**

- Güneş girmeyen eve doktor girer.
- Can boğazdan gelir.
- Hasta olmayan, sağlığın kadrini bilmez.
- Sağlık varlıktan yeğdir.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Sevdiğiniz bir sanat dalı ile ilgili araştırma yapınız.

SERBEST OKUMA METNİ

MEZGİT MEHMET

Yüzme kursu, her zaman olduğu gibi, havuzda yüzme antrenmanı yapan çocukların eğlence çığlıklarıyla doluydu. Çocuklar yüzme tahtalarına tutunmuş, "git gel" alıştırmasını yapıyorlardı.

Mehmet, havuzun kenarında mayosu üzerinde sandalyesine oturmuş bilgisayar oyunu oynuyordu. Mehmet'in engelli sandalyesinin yanında oturan annesi ise gazete okuyarak yüzme sırasının Mehmet'e gelmesini bekliyordu. Diğer çocukların yüzme antrenmanı bitince Mehmet girecekti havuza. Mehmet'i, geçirdiği trafik kazası sandalyeye bağlamıştı. Bacaklarını oynatamıyordu ama suda yüzmeyi gayet güzel öğrenmişti.

Çocukların antrenmanı bitmişti ki hocaları: "On beş gün sonraki yarış için takım kurma zamanımız geldi. Bayrak yarışı için her kategoride[1] sizi kendi aranızda yarıştıracağım. En iyi yüzenlerinizi takıma alacağım. Önce sırtüstü yarışacakları seçelim. Hadi bakalım erkek takımından başlayalım." dedi.

Sırtüstü yüzmede Levent bütün arkadaşlarını geçti. Kelebeklemede[2] ise Bülent her zamanki gibi en önde gitti. Kurbağalamada[3] iyi yüzebilenler daha çoktu. Sonunda Melih seçildi takıma. Sıra serbest yüzmeye gelmişti. Aralarında yapacakları yarış için çocuklar yerlerini aldılar.

Mehmet serbest yüzmeyi iyi becerdiğinden bu yarışa daha çok ilgi duydu. Bilgisayarını annesine verdi. Yarışı izlemek üzere sandalyesini havuza doğru sürdü. Bu yarıştan sonra sıra kız takımını seçmeye gelecekti. Mehmet kız kardeşi Ayşe'nin de takımda yer almasını gönülden istiyordu.

Düdük çaldığında yüzücüler hep birlikte suya atladılar. O sırada heyecanla yerinde zıplayan Ayşe'nin ayağı kaydı ve Mehmet'in sandalyesine çarptı. Sandalye havuza doğru gitmeye başladı. Mehmet'in annesi yerinden fırladığı gibi

sandalyeyi yakaladı. Mehmet o hızla sandalyeden fırladı ve şap diye havuza düştü. Can havliyle yüzmeye başlayan Mehmet yarışa katılanlarla birlikte havuzdan çıktı. Semavi Hoca Mehmet'in yüzüş stilini görünce şaşırdı. "Mehmet, ben senin bu kadar iyi yüzdüğünü bilmiyordum. Bundan sonra antrenmanlara sen de katıl. Kendini geliştirebilirsen takıma seni almayı düşünebilirim. O zaman serbest stilde seni yüzdürürüm." dedi. Mehmet sevinçle daha iyi yüzebilmek için neler yapması gerektiğini sordu: "Antrenmanları kaçırmamalısın. Uykuna ve yiyeceklerine dikkat etmelisin. Neler yemen gerektiğini sana yazar veririm." dedi hocası.

Mehmet artık her gün annesiyle erkenden havuza gidip önce kendi kendine yüzüyordu. Sonra da arkadaşları geldiğinde, hocanın gözetiminde çalışıyordu. Takıma girmeyi öyle çok istiyordu ki! Yüzücülerin hayatlarına dair kitaplar okuyor, internetten araştırma yapıyor, bu konuda bilgisi olanlara ulaşmaya çalışıyordu. Balıkların nasıl hızlı yüzebildiklerini inceliyordu. Semavi Hoca'nın bir gün "İstavrit gibi yüzmeyi bırak yunus gibi yüzmeye bak artık." dediğini duydu.

"İstavrit nasıl yüzüyor, yunus nasıl yüzüyor bilmiyorum ki."

"Hayır Mehmet onu sana söylemedim. İstavritler de yunuslar da kuyruklarını vurarak hız alırlar. Yani bacaklarını güzel kullan, dedim arkadaşına. (...) "Mehmet sen bacaklarını kullanamıyorsun ama kollarını son zamanlarda çok güçlendirdin. Farkındaysan takımın en iyi serbest yüzücüsü oldun. Bu büyük bir başarı..."

"Yani hocam beni takıma alıyor musunuz?"

"Elbette, sen takımın bel kemiğisin, yani takımı taşıyansın. Kendi bacaklarını kullanamıyorsun ama takım senin bacaklarınla ayakta duracak! Hem sen istavrit değil mezgit gibi yüzüyorsun. İnce uzun bedenli mezgit balığını tanıyor musun? Tanımıyorsan bir an önce tanışmalısın kendisiyle. O zaman ne demek istediğimi daha iyi anlayacaksın."

Doğal olarak Mehmet'in ilk işi mezgit balığını araştırmak oldu.

Nuran TURAN
(Kısaltılmıştır.)

1. **Kategori:** Aralarında herhangi bir bakımdan ilgi veya benzerlik bulunan şeylerin tamamı, grup.
2. **Kelebekleme:** İki kolun aynı anda hareket ettirmesi ile gerçekleştirilen yüzme stilidir.
3. **Kurbağalama:** Yüzücünün ayaklarının ve ellerinin daireler çizerek ilerlediği bir yüzme stilidir.

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

BİNİCİLİK

Biniciliği diğer spor dallarından ayıran en büyük özellik insanın başka bir canlıyla ortaklaşa yaptığı tek spor olması. Binicilik aynı zamanda kadın ve erkeklerin bir arada yarıştığı tek olimpik spor. Binicilik bir ekip işi. Ekip üyeleri binici, at, antrenör, atın bakıcısı, seyis ve nalbanttan oluşuyor. Binicilik karşılıklı güvene dayalı bir spor. Atın biniciye güvenip onu sırtında taşıması için binicinin de ata güven ve sevgi duyması gerekiyor.

Binlerce yıl önce evcilleştirilen at, avlarda ve savaşlarda kullanıldı; pek çok kültürde sevilen bir hizmet hayvanı oldu. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra bir savaş aracı ve günlük yaşamın bir parçası olmaktan çıkan atlar, günümüzde çoğunlukla sportif amaçlarla yetiştiriliyor.

Binicilik disiplin, sabır, sadakat, ve sorumluluk isteyen bir spor. Ne de olsa bu işte ilgilenmen gereken bir yol arkadaşın var. Binicilik sporuna ilgi duyuyorsan seni bazı görevler bekliyor.

- Atınla (ekip arkadaşınla) sıkça ilgilenmeli onu tımar etmeli, kuyruğunu ve yelesini fırçalayarak temizlemeli, atını rahatlatmalısın.

• Yorucu bir antrenmanın ardından onu güzelce doyurman gerekir. Atlar ot, yulaf, saman ve kepekle beslenir.

• Atına ara sıra vereceğin elma ya da havuç gibi ödüller onu çok mutlu eder.

• Sabırlı ve disiplinli olmayı unutma. Düzenli çalışırsan binicilik becerilerin zamanla gelişecektir.

M. Banu AKSOY

(1, 2, 3 ve 4. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Biniciliği diğer sporlardan ayıran en büyük özellik nedir?

.....

2. Binicilik sporunun ekip üyelerini yazınız.

.....

3. Günümüzde atlar genellikle ne amaçla yetiştiriliyor?

.....

4. Atlar ne ile beslenirler?

.....

5. Cümleleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.

1 neden-sonuç

2 benzetme

3 örneklendirme

4 karşılaştırma

- ( ) Bilim adamları önce hastalığın nedenini araştırırlar: virüs, alerji gibi
- ( ) Her ilaç her hastalıkta kullanılmaz.
- ( ) Elif, Arda Amca'ya verdiği bilgiler için çok teşekkür etti.
- ( ) Elif hastalandığında küçük çocuklar gibi huysuzlaşırdı.
- ( ) Çinideki lale desenleri tabağı bir sarmaşık gibi sarmıştı.

6. Cümlelerde "de" ve "ki" bağlaçlarının yazımı doğru ise (D) yanlış ise (Y) yazınız.

( ) Biz de içinde hangi vitamin olduğunu bilmeye çalışıyorduk.

( ) Demekki bundanmış.

( ) E vitaminide yediğimiz yemeklerdeki ay çiçek ve yer fıstığı gibi gıdalarda bulunur.

( ) Ne ilginç, birde K vitamini varmış.

( ) Spor yap ki sağlıklı kal.

7. Cümleleri romen rakamlarıyla oluş sırasına göre sıralayınız.

( ) Bu mevsimlerde havanın değişken olmasından ne giyeceğime karar veremiyorum.

( ) İlkbahar ve sonbahar mevsimi benim için hastalık mevsimleridir.

( ) Halbuki herkes kış mevsiminin hastalık mevsimi olduğuna inanır.

( ) Ama kış mevsiminde yiyeceklerime ve giyinmeme dikkat ederek hasta olmuyorum.

8. Kısaltmalara uygun ekler getiriniz.

TEMA'..... doğa için yaptığı çalışmalar yararlı.

LÖSEV'..... destek veriyorum.

9. Paragraf hangi çıkarıma örnektir?

Okul dönemindeki çocukların bir kısmında beslenme bozukluklarına rastlandığını öğrenmiştik. Bunlar, fazla kilo; aşırı beslenme şeklinde olduğu gibi iştahsızlık, zayıflama, bazı hastalıklara yakalanma şeklinde de ortaya çıkıyormuş.

a. neden- sonuç b. örneklendirme c. karşılaştırma d. benzetme

10. Cümlelerin hangisinde kısaltmalara gelen ekler yanlış yazılmıştır?

a. Arabanın hızı 100 km'yi geçince hepimiz korktuk.

b. Dün TV'da geleneklerimizle ilgili program izledim.

c. Okulumuzdan bir arkadaşımız ilginç projesiyle TÜBİTAK'tan ödül aldı.

d. Hale İng.'yi çok iyi konuşuyor.

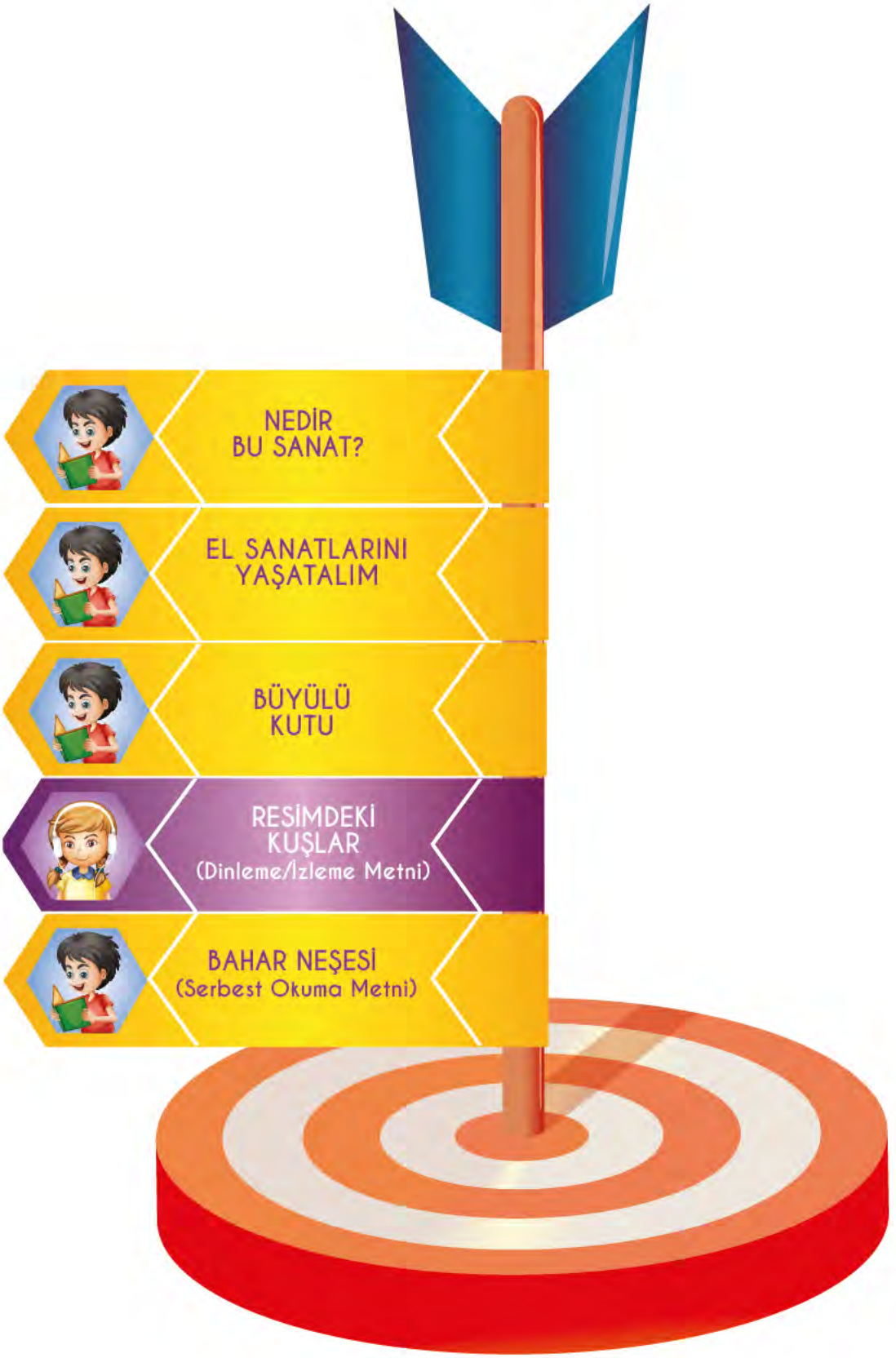
NEDİR
BU SANAT?
EL SANATLARINI
YAŞATALIM
BÜYÜLÜ
KUTU
RESİMDEKİ
KUŞLAR
(Dinleme/İzleme Metni)
BAHAR NEŞESİ
(Serbest Okuma Metni)

8.
TEMA
SANAT

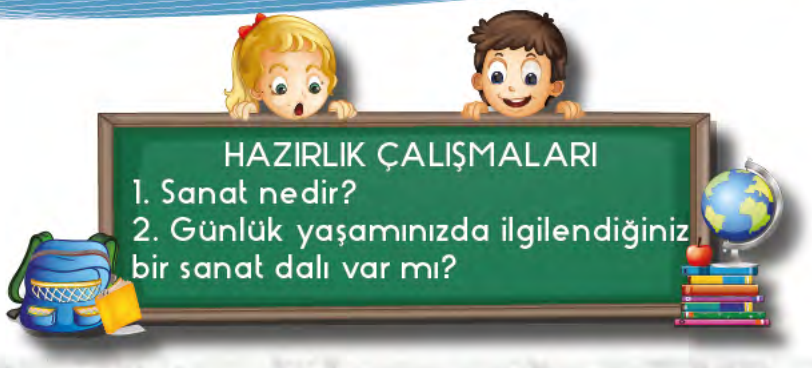

NEDİR BU SANAT?

Okulla bazen müzelere, sergilere, tiyatroya gidiyoruz. Hepimiz bu gezileri çok seviyoruz. (...) Aslında bu gezilerin amacı sanata daha yakından bakmakmış, öğretmen öyle söylüyor.

Ne zaman sanata yakından baksam, kafam karışıyor. Sözlüğe göre sa - nat insanın kendini ifade etme yollarından biriymiş ve mutlaka bir biçim verme isteği taşırmış. Ama her sanatın malzemesi farklıymış. Mesela heykeltıraş çamura, taşa, metale biçim verirken, gitarist notalara, yazar ise sözcüklere biçim verirmiş.

Bu durumda yazın Ada'yla can sıkıntısından yaptığımız oyun hamurundan robotlar, geçen hafta yazdığım trafik kuralları konulu kompozisyon ödevi ve flütle çaldığımız parçalar da sanattan sayılıyor mu?

İsteyen herkes sanatçı olabiliyor mu? "Orada dur bakalım!" dedi dayım. Sırf şekil vermekle, malzemeyi yan yana getirmekle sanat olmaz. Sanatçının anlatmak istediği önemli bir konu, dikkat çekmek istediği bir gerçek, yaşatmak istediği bir duygu olması lazım yaptığının sanat olması için. Sanatçı bir şeyleri

kalbinde hisseder ve başkaları da bunu hissetsin ister.

Peki ama sanatın sanat olduğunu nasıl belirliyoruz? Sadece hislerimizle mi? Ya bazı sanat eserleri bende hoşuma gitmeyen hisler uyandırıyorsa?

"Sanat lunaparka gitmek gibi bir şey değil ki!" diyor dayım. "Ondan ille de güzellik, keyif ve mutluluk beklemek haksızlık olur. Sanata bir iletişim aracı gibi bakmayı dene. Başkalarını anlamak, kendini onların yerine koymak, senin hayatında olmayanları olmuş gibi hissetmek her zaman eğlenceli değildir. Ama çoğu kez heyecan vericidir."

Peki ya bende hiçbir heyecan uyandırmasa bile müzelerde özel alarm sistemleriyle korunan tablolar, alınıp satılması çok büyük paralara mal olan heykeller, sanatla hiç ilgisi olmayan insanların bile adını bildiği eserler? (...) O eserlerin önemli ve değerli olduğuna kim karar veriyor?

"Çoğumuz havalı olduğu için sanatsever görünüyoruz," diyor dayım. "Sanatla ilgili kendi beğenilerimize güvenmek yerine, sanatı daha iyi bildiğini zannettiğimiz insanlara bel bağladıkça gücümüzü onlara devrediyoruz. O yüzden sanat eseri hakkında bir karara varmadan önce kendini dinle. Belki o gün canın sıkkın. O zaman o sıkıntıyı susturmalısın. Belki çok neşelisin, ama o neşeye de biraz sakin olmasını söylemelisin. Sanatın sana neler söylediğini duymak için diğer tüm sesleri kısmayı dene."

Sanatı duymak için önce sessizlik gerekiyor sanırım.

Ege ERİM
(Kısaltılmıştır.)

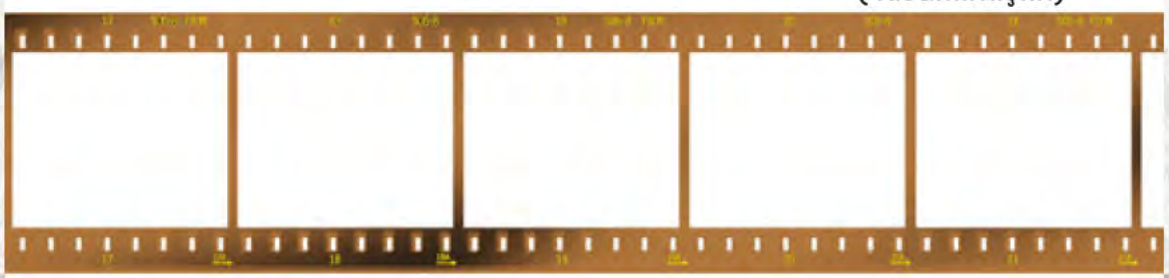

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

sanat

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

sergi

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

sanatçı

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Okulla müze, sergi, tiyatro vb. yerlere yapılan gezilerin amacı nedir?

.....

2. Bir kişinin yaptığının sanat olması için ne gereklidir?

.....

3. Sanata nasıl bakmak gerekir?

.....

4. Sanatın bize neler söylediğini duymak için ne yapılmalıdır?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metnin görselleri size neler çağrıştırıyor?

5. ETKİNLİK: Metinden birer örneklendirme, karşılaştırma ve neden-sonuç cümlesi bulunuz.

örneklendirme:

.....

karşılaştırma:

.....

neden-sonuç:

.....

6. ETKİNLİK: Soruları görsellere göre cevaplayınız.

1

2

3

4

5

6

1. Görsellerin ilgili olduğu sanat dalları nelerdir?

.....

.....

2. Üçüncü görseldeki sanatçı hangi müzik aletini çalıyor?

.....

3. Birinci görseldeki fotoğrafçı neyi fotoğraflıyor?

.....

4. Beşinci fotoğraftaki yerde hangi sanatlar yapılır?

.....

7. ETKİNLİK: a. Yay ayraç işareti ( ) ile ilgili kuralları örnekleriyle eşleştiriniz.

Yay ayraç ( )

1. Özel veya cins isme ait ek, ayraçtan önce yazılır.
2. Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime ve bölümlerin yeri ne üç nokta yay ayraç içine alınabilir.
3. Bir yazının maddelerini gösteren sayı ve harflerden sonra kapama ayracı konur.
4. Tiyatro eserlerinde konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak için kullanılır.

( ) (...) O eserlerin önemli ve değerli olduğuna kim karar veriyor?

( ) Bu eser, Mustafa Kemal Atatürk'ün (1881-1938) hayatını anlatıyor.

( ) İhtiyar – (Yavaş yavaş Kaymakam'a yaklaşır.) Ne oluyor beyefendi? Allah rızası için bana da anlatın...
(Reşat Nuri Güntekin)

( ) II), A), 1)

b. Siz de yay ayraç işaretinin kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

8. ETKİNLİK: Sınıfınızla veya ailenizle gittiğiniz bir gezide (sinema, tiyatro, müze, sergi vb.) yaşadığınız deneyimlerinizi ve izlenimlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız. Konuşmalarınızda kullandığınız kelimelerin anlamlarına uygun olmasına özen gösteriniz.

9. ETKİNLİK: Cümleleri oluş sırasına göre dizerek harfleri şifre kutusuna taşıyınız.

M- Uçurtma elinden kaçmak üzereymiş ki çocuk birden uyanmış.
A- Yatağının etrafına bakmış uçurtmayı göremeyince çok üzülmüş.
E- Uçurtma gökyüzüne yükseldikçe küçülüyormuş.
İ- Çocuk düşünde bir uçurtma görmüş.
N- Uçurtmanın uzun kuyruğu gökyüzünde dalgalanıyormuş.
S- O gece çocuk erkenden yatağına gitmiş ve hemen uykuya dalmış.

10. ETKİNLİK: Sanatla ilgili atasözlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.

Sanatı ustadan görmeyen (öğrenmeyen) öğrenmez.
Sanat altın bileziktir.
Atanın sanatı oğla mirastır.

1. ETKİNLİK: Metni okurken zihninizde oluşan soruları yazınız. Soruları arkadaşlarınıza sorunuz.

.....

.....

.....

EL SANATLARINI YAŞATALIM

Aydın Belediyesinin açtığı "El İşi Sanatlarımızı Yaşatalım" adlı sergi, ustaları tarafından çalışmalar anlatılarak gösterime açılmıştır. Anneleriyle sergiyi gezmeye gelen Hakan ve Gökhan aletlerini büyük bir ustalıkla kullanan sanatçılara hayranlıkla bakarlar. Gaziantepli Sedef Ustası, taşları ne güzel işliyordur takı kutusunun üzerine.

Gökhan:

– Zor mu bu yaptığınız iş, diye sorar.

Sedef Ustası çekici ile iş yapmaya devam ederken başını kaldırır ve cevap verir:

– Öğrendiğin hiçbir iş insana zor gelmez. Hele yaptığın eser de birileri tarafından beğenilirse yorgunluk falan kalmaz.

Sergide Trabzon hasırından, iğne oyaları ve işlemelere, kukla yapımından, keçe ve şile bezinin tezgahta dokunmasına, gümüş, bakır işçiliğine, çömlek yapımına, camın sanatla buluşmasına kadar pek çok el sanatının tanıtımı yapılmaktadır. (...)

Hakan ve Gökhan'ın en çok dikkatini, camları elindeki bir maşa ile tutarak ısıtan, sonra da onlara değişik şekil veren, içine renkler karıştırarak ışıltılı hale getiren cam ustasının çalışmaları çekmiştir.

Cam ustası ziyaretçilere yaptıkları işi uygulamalı olarak anlatıyordur:

— Bir demir çubuk yardımı ile fırında erimiş halde bulunan camı toplamak için döndürme hareketi yaparız. Cam demir çubuktan ayrılınca da ocak dışında soğutma ve şekillendirme çalışmaları yaparız. Biraz daha soğumasını beklediğimiz camı, cam çubukları da kullanarak hazırladığımız kaba koyarız. Ardından da üfleme yaparak çubuklara yapışmasını sağlarız. Kalıp içinde elle döndürme hareketiyle de ürüne son şekli veririz. (...)

Yan tezgahtaki Ebru Sanatı ustası elinde bir çubuk, resmine son şeklini vermek üzeredir.

Birbirinin içine geçmiş, ama karışmamış, ancak bakışlarla ayırt edilebilecek biçimde duran renk ve şekiller ne güzel görünüyordur.

İzlendiğini fark eden usta konuşarak işine devam eder:

— Su üzerine serpiştirdiğim sıvı boyanın rastgele bezendiği kağıt üzerinde, istediğim figürleri şekillendirdim. Sonucunda da gördüğün gibi kırmızı bir lale resmi elde ettim.

Hakan tezgah üzerindeki boyalardan birini eline alarak incelemeye başlar.

Ebru Ustası:

— Ebru yapımında toprak boya kullanılır. Bir ebru bir defa da yapılır, sözünün ardından genişçe bir kap içinde boyanın kağıda iyice işlenmesini bekleyerek resmi çıkarır. Temiz ve rüzgârsız bir ortamda kurumaya bırakır.

Ebru ustasının yanından ayrılarak "Trabzon Hasırı'nın" yani "Telkârinin" yapıldığı yere gelirler. Kadın usta büyük bir titizlikle gümüş telleri ilmek ilmek örmek için kaynağıyla tek tek birleştiriyordur. İstenilen kalınlıkta ve şekilde yapılan bileklikler kolyeler, kemerler, süs eşyaları büyük ilgi görmüş, sergiye gelenler almak için pazarlığa bile girmişlerdir. (...) Anneleri öğrendiklerini anlatmaya başlar:

— Çocuklar! Şile bezinin özü pamuk ipliği imiş. Eskiden gördüğünüz şu tezgahlarda dokunurken artık şimdilerde fabrikalarda dokunuyor.

— Sergi yerinde biraz daha ilerleyince karşıda bir çocuk grubu görürler. Merakla o tarafa doğru yönelirler. "Hacivat ve Karagöz" oyununun beyaz bir perde üzerinde başlamak üzere olduğunu öğrenirler. (...)

— Gün boyunca çocuklar çok eğlenmişlerdir. Büyük ustalara el sallayarak:

— Yine gelin, yaşatalım el sanatlarını! Sizler çok yaşayın!diyerek sergi yerinden ayrılırlar.

Songül OKTAYLAR
(Kısaltılmıştır.)

2. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

keçe
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

çömlek
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kasnak
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

figür
Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

3. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Sergide hangi el sanatları tanıtılmaktadır?

.....

2. Cama nasıl şekil verilmektedir?

.....

3. Telkâri nasıl yapılmaktadır?

.....

4. Şile bezinin özü nedir?

.....

4. ETKİNLİK: **Metinle ilgili iki soru yazıp cevaplayınız.**

Soru:.....

Cevap:.....

Soru:.....

Cevap: .....

5. ETKİNLİK: **Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.**

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: **El sanatlarıyla uğraşmak insanlar için neden önemlidir? Sınıfça konuşunuz.**

7. ETKİNLİK: **Metinde yazım yanlışı yapılan kelimelerin altını çizerek yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.**

YEMENİCİLİK

Yemeni( ) cilalanmış deriden el emeğiyle yapılan sağlıklı ayakkabıdır( ) osmanlı'da zengin bir ayakkabı kültürü vardır( ) İnce işçilikle süslenmiş saray için yapılmış pabuçlar( ) bugün topkapı Sarayı pabuç Hazinesi( )nde bulunmaktadır( ) Saray içierisinde yumuşak yemeniler giyilirken, dışarıda sarı deriden yapılmış işlemelerle bezenmiş yemeniler tercih edilmiştir( )

Yemeniye uygulanan modeller ile yemeni farklı isimler alır. Tokalı Osmanlı Yemenisi( ) Saray Yemenisi( ) Postal gibi isimleri vardır( )

Hafsa BOYNUKALIN

8. ETKİNLİK: Soruları sosyal medya mesajına göre cevaplayınız.

1. Mesaj kim tarafından yazılmıştır?

.....

2. Mesaj kime yazılmıştır?

.....

3. Mesajın yazılma amacı nedir?

.....

9. ETKİNLİK: "El Sanatları" konulu bir şiir yazınız. Yazdıklarınızı sınıf içinde okuyabilir, okul veya sınıf panosunda sergileyebilirsiniz. Yazdığınız şiirlerle şiir yarışmalarına katılabilirsiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK: Türküyü kendi yazı stilinize göre yazınız.

ATA BARI

Bahçası var, bağı var
Ayvası var, narı var
Atamızdan yadigar
Biz de ata barı var

Uzun uzun kamışlar
Ucunu budamışlar
Benim ela gözlümü
Askere yollamışlar
(...)

Yöre: Artvin

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI
1. Hangi sinema sanatçılarını biliyorsunuz?
2. Ne tür filmler izlemekten hoşlanırsınız?

BÜYÜLÜ KUTU

"Sinemacı geldi, sinemacıı!"

Sokakları önce bu ses dolaşırdı. Çocuklar büyük bir heyecanla hem koşarlar hem bağırırlardı. Her sokağın başında başka çocuklara geçerdi bu ses. Bir çeşit bayrak yarışı gibi.

" Sinemacı geldi, sinemacıı!"

Sesin arkasında, telaşsız adımlarla yürüyen bir adam olurdu. Yüzüvegiysileribelleğimdecanlanmıyor.Amaonungörüntüsünde önemli olanlar zaten bunlar değildi. Unutamadığımız, çocukluk günlerimizle birlikte sürekli anımsadığımız, omzunda taşıdığı o büyülü kutuydu. Ağır olduğunu, taşıyanı zorladığını sanmıyorum. Çünkü adamda hiçbir yorgunluk belirtisi olmazdı. Durduğu zaman da yorulduğu için değil, sesin arkasında koşuşan çocukların sayısı arttığı için dururdu.

" Sinemacı geldi, sinemacıı!"

Ses bizim sokağa girer girmez, hepimiz elimizde o an ne varsa bırakır, kulak kesilirdik. Uykuda olanlar, derin uyusalar bile hemen gözlerini açarlardı. Ev içindeysek pencere önüne koşardık. Sokaktaysak, doğru duyup duymadığımızı anlamak için sesin yinelenmesini beklerdik.

"Sinemacı geldi, sinemacıı!"

Yanlış duymamışsak, gelen gerçekten sinemacı ise, yüreğimiz kuş gibi çırpınmaya başlardı. Ya fiyatı arttıysa? Ya yeterli paramız yoksa? Ellerimiz hemen harçlıkları koyduğumuz cepleri ya da sakladığımız çekmeceleri, yastık altlarını yoklardı. Eksik olduğunu görürsek, ne yapacağımızı kafamızdan şimşek gibi geçirirdik. Annemize gidip biraz daha para istemek mi, yoksa bir arkadaştan borç almak mı? İkisini de olanaksız görenler, pişmanlık içinde kıvranırdı. Ah, niye simit aldım? Niye o cam bilyelere dayanamadım? Sakız çiğnemesem olmaz mıydı sanki!

"Sinemacı geldi, sinemacıı!"

Elde yeterli para olmasa bile vakit yitirmemek gerekirdi. Sokağın başından öbür başına kadardı şansımız. Sesin arkasından koşanlar, çoğalmamış olursa, sinemacı durmazdı o sokakta, geçip giderdi.(...)

Sesin arkasından koşanlar belli bir sayıya ulaştı mı, telaşsız adımlarla yürüyen sinemacı dururdu. Çocukların sevinç çığlıkları arasında, çevresine şöyle bir göz gezdirir, uygun bir yer arardı. (...) Her sokakta içini ot bürümüş birkaç arsa ya da dalların duvarlardan dışarı sarktığı ağaç dolu birkaç bahçe bulunurdu. Sinemacı, genellikle bu tür arsayı ya da bahçe önünü seçerdi. Seçimini yaptıktan sonra, omzundaki büyülü kutuyu indirir, alt yanındaki ayakları gererek kutuyu üstüne oturturdu.

" Sinema başlıyor, sinemaaa!"

Sokak boyunca koşturan ses, o anda değişmiş olurdu. Sesin arkasına takılanlar, büyülü kutunun çevresinde toplanırdı. Büyülü kutunun geniş yüzlerinden birinde, çevirmeye yarayan bir kol, dar yüzlerinden birinde ise kapaklı bir mercek vardı. Adam, mercek kapağını usulca açar, kolun bulunduğu yanda yerini alırdı.

"Sinema başlıyor, sinemaaa!"

Mercek açıldıktan sonra, sıra ilk seyirciye gelirdi. Parasını adamın avucuna sayan, hafifçe eğilip gözünü merceğe uydurma hakkını elde etmiş olurdu. İşte o zaman, ortalık birden sessizleşir ve büyülü kutu, adamın ağzından konuşmaya başlardı. (...) Büyülü kutunun merceğine gözünü uyduran biri, bambaşka bir dünyaya adım atardı. (...) Sanki depremdeki evler gerçekten birbiri üstüne yığılır, yerliler oradan oraya koşuşur, dev ağaçların yaprakları kıpırdar, denizkızlarının kuyrukları kalkıp iner, kaval çalan Hintlinin karşısında yılanların başları sağa sola gidip gelirdi. (...)

Zaten sinemanın büyüsü de burada değil miydi? Resimlerle yüz yüze olduğumuzu bildiğimiz halde, onlar bir kez hareket etmeye başladılar mı, hem resim olduklarını hem de nerede bulunduğumuzu unutur, görüntülerin ardına takılıp başka ülkelere, başka zamanlara, başka insanların arasına doğru heyecanlı bir yolculuğa çıkardık. (...)

Kemal ÖZER
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz..

mercek

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

bellek

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

kaval

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Sinemacı, çocukları nasıl davet ediyor?

.....

2. Çocuklar, sinemacının geldiğini duyunca neler yapıyor?

.....

.....

3. Sinemacı büyülü kutuyu nereye kuruyor?

.....

.....

4. Sinema, insanları nasıl etkiliyor?

.....

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

KONU	ANA FİKİR
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4. ETKİNLİK: Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar belirleyiniz.

.....

5. ETKİNLİK: 1. Karikatüristin bu karikatürde vermek istediği mesaj ne olabilir?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Verilen karikatürlerin konusundan hareketle uygun sözler yazarak kahramanları konuşturunuz.

.....
.....
.....
.....
.....

6. ETKİNLİK: **Büyüyünce kendinizi nerede görmeyi hayal ediyorsunuz?**

7. ETKİNLİK: **Metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı kelimeleri belirleyerek birer cümle kurunuz.**

Gerçek Anlamlı Kelimeler: .....

Cümlem: .....

Mecaz Anlamlı Kelimeler: .....

Cümlem: .....

Terim Anlamlı Kelimeler: .....

Cümlem: .....

8. ETKİNLİK: **Kelimelerin karşılarına eş ve zıt anlamlılarını yazınız.**

EŞ ANLAMLI KELİMELER		ZIT ANLAMLI KELİMELER	
şair	.....	yalan	.....
hız	.....	farklı	.....
siyah	.....	çok	.....
güç	.....	üzülmek	.....
demek	.....	var	.....
beyaz	.....	kötülük	.....
kelime	.....	vermek	.....

9. ETKİNLİK: **Verilen boşluğu dizeleri okuduktan sonra doldurunuz.**

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilal!

Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celal?

Millî şairimiz Mehmet Âkif Ersoy (1873-1936) "İstiklâl Marşı" nın bu dizelerinde (mısra) .....sesleniyor.

10. ETKİNLİK: Şiiri kendi yazı stilinize göre yazınız.

ŞİİR SANDIĞI

Çınar ağacının gölgesinde
Çocuklar
Heyecanla kazmışlar toprağı
Bir de bakmışlar ki
O da nesi?

Oy oy oy bakın hele
Işıl ışıl
Bir define
Mini mini bir sandık
İçinde bir şiir kuşu
Bir avuç da çiçek tohumu

Şiirleri
Sevinçle bırakmışlar göğe
Pır pır uçuvermiş
O güzelim şiirler
Tohumları emek emek
Yeryüzüne serpmişler

Böylece define defineye
Masal masala karışmış
İyilik iyiliğe
Güzellik güzelliğe...

Ayşegül Sözen DAĞ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Resim sanatı hakkında ne düşünüyorsunuz?
2. Hiç resim sergisi gezdiniz mi, neler gördünüz? Sizce ressam ve şairlerin ortak noktaları nedir?

RESİMDEKİ KUŞLAR (Dinleme/İzleme Metni)

1. ETKİNLİK: Şiiri dinlerken aşağıda şiirin boş bırakılan yerlerini doldurunuz.

.....çiziyor annem
Resimlerinde,
Bakışları ..... serçeler,
Su içen ..... çiziyor.
Kuşlar çiziyor annem,
.....
Göç eden .....,

Geniş kanatlı martılar .....
.....açıyor annem,
Kuşlar, ... resimlerinde.
Annemse gülümsüyor,
Yaptıkları beğenildikçe.
Elimde ..... simidimle
Kuşları beklesem de...
Çıkıp çerçevelerden,
.....elime.

2. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ediniz. Kelimelerle birer cümle kurunuz. Kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

ürkek

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

sergi

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

çerçeve

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

göç

Tahminim: .....
Anlamı :.....
Cümlem: .....

3. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Resim yapan kimdir?

.....

2. Resimlerde hangi varlıklar çizilmiştir?

.....

3. Kuşlar resimde nasıl çizilmiştir?

.....

4. Anne, niçin gülümsüyor?

.....

5. Çocuk, resimlere bakarak ne olmasını hayal ediyor?

.....

4. ETKİNLİK: **Metne uygun farklı başlıklar belirleyiniz.**

.....

5. ETKİNLİK: **Metnin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.**

KONU	ANA DUYGU
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6. ETKİNLİK: **İmza örneklerini inceleyiniz. Siz de kendinize has bir imza belirleyiniz.**

Bir kimsenin, bir yazının altına bu yazıyı onayladığını belirtmek için her zaman aynı biçimde yazdığı ad veya işarete **imza** denir. İmza yazılarak atılmalıdır. İmza da yazılması gereken ise ön ad ile soyadıdır. Bu, ön adın baş harfi, soyadın tamamı yazılarak olabilir. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün imzası uygun bir imza örneğidir.

7. ETKİNLİK: Görsel, metinde aktarılan anlama nasıl katkı sağlamaktadır?

Kaplumbağa Terbiyecisi (1906)

Osman Hamdi, Pera Müzesi

(...) Aslında Kaplumbağa Terbiyecisi İsmi, çok sonradan konmuş bir isim. Tablonun ilk çıktığı andaki adı "Kaplumbağalar ve Adam"dı.

Derviş kıyafeti giymiş bir adam. Başında sarığı, boynunda maşası, elinde neyi, ayaklarında çarığıyla kaplumbağaları izleyen sakallı bir ihtiyar. Sırtında eskilerin fakir tası adını verdiği, kaplumbağa sırtına benzeyen bir kap. Yerde beş adet kaplumbağa. Sol dipte, çatı penceresine benzer bir pencere. Sıvası dökülmüş duvarlar, fayansla kaplı zemin...

Peki bu adam? Burası neresi? Ya da adam tam olarak ne yapıyor? Kaplumbağa Terbiyecisi, Osman Hamdi'nin ışığı ve renkleri en iyi kullandığı tablosu.

Durmuş AKBULUT

.....

.....

8. ETKİNLİK: **"Sanat altın bileziktir" atasözünü açıklayınız. Konuşmalarınızda kullandığınız kelimelerin anlamlarına uygun olmasına özen gösteriniz.**

9. ETKİNLİK: **Görsellerle ilgili düşüncelerinizi yazınız.**

Cumhurbaşkanı Atatürk, Adana İsmet Paşa Kız Enstitüsünde el sanatı çalışmalarını izlerken (19 Kasım 1937)

Cumhurbaşkanı Atatürk, Dolmabahçe Sarayı'nda açılan resim ve heykel sergisine gelirken (20 Eylül 1937)

.....

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK: Atatürk'ün sözlerini kendi yazı stilinize göre yazınız.

- Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.
- Sanatkâr, toplumda uzun çaba ve çalışmalardan sonra alnında ışığı ilk duyan insandır.
- Bir milletin yenileşmesinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir.

SERBEST OKUMA METNİ

BAHAR NEŞESİ

Meyva, meyva üstüne
Dolar vatan bahçesi
Meyva, meyva üstüne
Gelir bahar neşesi
Cilve konar yüzüne

Ah, ah cilve üstüne
Ah, ah meyva üstüne

Açar nice çiçekler
Çiçek çiçek üstüne
Dolar nice gömeçler
Petek, petek üstüne

Ah, ah çiçek üstüne
Ah, ah petek üstüne

Sürüm olur tarlada
Toprak, toprak üstüne
Açar güller bahçede
Yaprak, yaprak üstüne
Ah, ah toprak üstüne
Ah, ah yaprak üstüne

İşler kalbe türküler
Kalpler sevgi üstüne
Dolar güzel anılar
Emek, emek üstüne

Ah, ah sevgi üstüne
Ah, ah emek üstüne

Derleyen: Şahabettin RAHİM

(Balkan Türküsü)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

ÇİNİCİLİK

Çini, Osmanlı'dan günümüze kadar gelmiş geleneksel Türk sanatlarındandır. İç ve dış mimari süslemelerinde sıklıkla kullanılmıştır. Mimaride kullanılan çiniye "Kaşi"; tabak, kase gibi çini eşyalara da "Evani" adı verilmiştir. Osmanlı saraylarında Çin porselenlerinin beğenilmesinden dolayı Türklerin ürettiği Kaşi'ye "Çini" ismi verilmiştir.

Seramik hamuruna şekil verildikten sonra kurutularak astarlanır. Yüksek derecedeki fırında pişirilen objeler, zımpara ile pürüzsüz hale getirilir. Desen, kömür tozu yardımıyla çini yüzeyine aktarılır, boyanarak renklendirilir. Parlak olması için sır denilen maddeyle kaplanır. Fırında ikinci kez pişirilmesiyle hazır hale gelir. Camilerin süslemelerinde, köşk ve sarayların dış ve iç cephelerinde sıklıkla kullanılan çini sanatı ince detaylarla işlenerek Osmanlı tarihinin en gözde sanat dalı olmuştur. Değerlerinden bir şey kaybetmeden günümüze kadar gelmiştir.Mimar Sinan'ın inşa ettiği Rüstem Paşa Camii, Osmanlı çiniciliğinin en üst eseri ve en çok çini kullanılan yapısıdır.

Hafsa BOYNUKALIN

(1, 2, 3, 4 ve 5. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. **Çini nedir?**

.....

2. **Çini sıklıkla nerelerde kullanılır?**

.....

3. **Çini nasıl yapılır?**

.....

.....

4. **Çini sanatının Osmanlı tarihindeki yeri nedir ?**

.....

5. **Ülkemizde çinicilik bakımından en üst eser hangisidir?**

.....

6. **Cümleleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.**

(1) neden-sonuç (2) benzetme (3) örneklendirme

( ) "Mimaride kullanılan çiniye "Kaşi"; tabak, kase gibi çini eşyalara da "Evani" adı verilmiştir.

( ) Osmanlı saraylarında Çin porselenlerinin beğenilmesinden dolayı Türklerin ürettiği "Kaşi'ye 'Çini' ismi verilmiştir.

( ) Osmanlı tarihinin en gözde sanat dalı olmuştur.

( ) Sinan'ın inşa ettiği Rüstem Paşa Camii, Osmanlı çiniciliğinin en üst eseri ve en çok çini kullanılan yapısıdır.

( ) Çinideki lale desenleri tabağı bir sarmaşık gibi sarmıştı.

7. Cümlelerde yay ayraç ( ) içlerine uygun noktalama işaretleri koyunuz.

Orhan Veli ( )1914( )1950( ) en önemli şairlerimizdendir( )

Zıt ( )karşıt( )anlamlı kelimeleri bulduk( )

Hanife ( )Odaya girerek( ) ( ) Kızım ( ) Hanım kızım( )

8. Şiirden hangi çıkarıma ulaşılabilir?

Gökler gibi gürledim, yeller gibi inledim,

Sular gibi çağladım, aktım bir dağ içinde.

Yunus Emre

a. Karşılaştırma b. Neden-sonuç c. Benzetme d. Örneklendirme

9. Altı çizili kelimelerden hangisi gerçek anlamda değildir?

a. Eve geç kaldığım için annem bana kırıldı.

b. Dün kaybettiği saatini kütüphanede bulmuş.

c. Biraz sonra toprak bir yola girdik.

d. Yemekleri elektrikli ocakta pişiriyorlardı.

10. "Derin" kelimesi cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

a. Derin denizlerde yüzebiliyorum.

b. Öğle saatlerinde derin bir uykuya daldı.

c. Derin vadiler keşfedilmeyi bekliyor.

d. Çorba koymak için derin bir tabak aldık.

11. Cümlelerin hangisinde terim anlamında kullanılan bir kelime yoktur?

a. Sahnenin dekoru hazırlanmıştı.

b. Oyun iki perdelikmiş.

c. Elinde küçük ölçekli bir Türkiye Haritası vardı.

d. O, benimle konuşunca kalbim yumuşadı.

KAYNAKÇA

Akal, A. ve Yener, M. (2008). *Denizin büyüsü*-2. İstanbul: Uçanbalık Yayınları.

Akbulut, D. (2011). *Çocuklara ressamlar Osman Hamdi*. İstanbul: Etik Yayınları.

Akoğlu, A. (2014). Renkler ışıkta gizli. *Bilim Çocuk Dergisi*. Ankara: Tübitak Yayınları. Sayı: 196. s. 10-11.

Aksoy, M. B. (2015). Binicilik. *Dünyalı Dergisi*. Ankara: Tudem Yayınları. Sayı: 12. s. 18-19.

Amicis, E.D. (1996). *Çocuk kalbi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Anonim, Atabarı. *Türkülerden Seçmeler*. (Haz. : İ. Bilgili). İstanbul: Akvaryum Yayınevi.

Anonim, (2004). Bahar Neşesi. *Bulgaristan Türkleri'nin Rumeli Türküleri*. (Haz. : H. Rasim Güler). Der: Ş. Rahim. İstanbul: Bay Yayınları.

Anonim, (2009). Çemberimde gül oya. *Türkülerden seçmeler*. (Haz. : İ. Bilgili). İstanbul: Akvaryum Yayınevi.

Anonim, Ninni. (2008). *Türk Ninnilerinden Seçmeler*. (Haz. : E. Çakıcıoğlu). İstanbul: Akvaryum Yayınevi.

Apaydın.T. (2012). *Dağdaki kaynak*. İstanbul: Özyürek Yayıncılık.

Araştırmacı Çocuk Dergisi. (2015). Teleskoplar: Ankara: Araştırmacı Çocuk Merkezi Eğitim ve Danışmanlık Yayınları. s. 10.

Arışahin, T. (2015). *Fatih'in İstanbul rüyası*. İstanbul: Damla Yayınevi.

Atçakarlar, N. (2017). İbni Sina. *TRT Çocuk Dergisi*. İstanbul: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. Sayı: 84. s. 46-49.

Beksaç, Z. (1997). *Gökkuşağında salınan çocuk*. Kültür Bakanlığı. Ankara: Ümit Yayıncılık.

Bengi G.T. (1998). *Atatürk'ten Cumhuriyet'e*. İstanbul: Say Yayınları.

Beyhan, N. (2013). *Kelile ile Dimne' den karakter eğitimi masalları*. Ankara: Semerkand Yayıncılık.

Boynukalın, H. (2017). Çinicilik. *Diyanet Çocuk Dergisi*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınları. Sayı: 439. s. 10-11.

Boynukalın, H. (2017). Yemenicilik. *Diyanet Çocuk Dergisi*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınları. Sayı: 444. s. 10.

Budak, E. (2014). *Sevgi*, Danışman Aydın. M. Z. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Can, T. (2017). Yazma becerinizi geliştirmek ister misiniz?. *Bilim Çocuk Dergisi*. Ankara: Tübitak Yayınları. Sayı: 231. s. 54-55.

Çağlayan, S. (2014). *Zeytin Kız ile Zeytin Nine Çiçekler Ülkesi'nde*. İzmir: Yakın Kitabevi Yayınları.

Çakıcıoğlu. E. (2009). *Nasrettin Hoca hikâyeleri*. İstanbul: Akvaryum Yayınevi.

Dağıstanlı, M. (2008). *Yaşamdan öyküler*. İstanbul: Söğüt Yayınları.

Dervişoğlu, E. (2014). *Bulutlu bahçe*. İzmir: Nezih Er Yayınları.

Dolapçı, E. (2016). *Küçük Nezahat*. Millî Mücadele'de Kahraman Kadınlar, İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi, 68-71.

Durmuş, F. M. (2013). *Türk masalları ve hikâyeleri*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Durucan, M. (2014). *Özel günler*. İstanbul: Dahi Yayıncılık.

Duysak, Ü. (2009). *Çocukluk güzel*. İstanbul: Küçük Ev Yayınları.

Ekiz, K. A. (2015). *Kuşları dökülmesin ağaçların çocuk şiirleri*. Antalya: Baygenç Ajans Yayınları.

Erdoğan, A. (2017). *Akif'ten gençliğe*. İstanbul: Çınaraltı Yayınları.

Erim, E. (2016). Nedir bu sanat. *Dünyalı Dergisi*. Ankara: Tudem Yayınları. Sayı: 21. s. 34-35.

Ezop,T. (2014). *Ezop masalları*. (Haz.. : D. Bayraktar Uçman) İstanbul: Nar Yayınları.

Glenn, S. (2014). *Her hikâye bir hayattır*. (Haz. : M. Salih Altınsu). İstanbul: Paradoks Yayınları.

Gökdağ, A. B. ve Üçüncü K. (2015). *Başlangıcından günümüze Türk destanları*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Gür, K. (2017). Robotların Efendisi Cezeri. *Bilge Çocuk Dergisi*. İstanbul: Turkuaz Haberleşme ve Yayıncılık. Sayı: 10. s. 56-58.

İzgü, M. (2007). *Atatürk'ü gördüm*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Koçak, S. ve S. (2014). *Atatürk nasıl büyük insan oldu*. İstanbul: Kaynak Yayınları.

Kurbanoğlu, S. Yazılı kaynakların güvenilirliği. WWW Bilgi kaynaklarının değerlendirilmesi, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt:19. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları. Sayı:1. s. 15-18.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2013). *Anadolu efsaneleri*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Manço, B, (2004) Pala .İ. *İki dirhem bir* çekirdek. İstanbul: Kapı Yayınları.

MEB, (2018). Türkçe Dersi Öğretim Programı Ankara. (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar).

Meriç, A, (2015). *Bitkiler hava tahmini yapabilir mi?*. İstanbul: Yediveren Yayınevi.

Mevlana. (2015). *Mevlana Mesnevi'den seçmeler.* (Haz. : Prof. Dr. A. Karaismailoğlu) Ankara: Akçağ Yayınları.
Mevlana. (2009). *Mevlana Mesnevisinden seçmeler.* (Haz. : O. Erbaş, Ş. Kaya, E. Armağan). Ankara: Küresel Yayınevi.
Oğuz M. Ö.ve Ersoy. (2007). *Yaşayan geleneksel çocuk oyunları.* Ankara: Gazi Üni. THBMER Yayını.
Oktar. N, (2005). *Nevin Abla'nın masalları.* İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
Oktaylar, S. (2010). *Okuma gezegenine yolculuk.* Ankara:Yargı Yayınevi.
Onur, R. (2014). Bir ilaç masalı. *Eğlenceli Bilim Dergisi.* Ankara: Atılım Üniversitesi. Sayı:14. s. 21-23.
Önder, M. (2007). *Aldı sözü Anadolu.* Ankara: Elips Kitap.
Özer, K. (2010). *Sinemayı seven çocuk.* İzmir: Tudem Yayınları.
Özder, G. (2017). *İcat Nasıl Yapılır?. TRT* Çocuk *Dergisi.* İstanbul: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. Sayı:86. s. 36-39.
Özkoca, M. (2013). *Çocuklar için şiirler ve tiyatro oyunları.* İstanbul: Akademi Yayınları.
Sarıyüce, H. L. (2007). *Eveleme develeme.* İstanbul: Nar Yayınları.
Seyfettin, Ö. (2012). *Ömer Seyfettin Hikâyeler,* İstanbul: Araf Yayınları.
Sivaslıoğlu, A. (2006). *Belirli gün ve haftalar.* (Haz. : B. Konat, A. Sivaslıoğlu). İstanbul: Duru Yayınları.
Sözen. D. A. (2017). Şiir sandığı. *Beyaz Bulut Her Yaştan Çocuklara Edebiyat Dergisi.* Konya. Sayı: 25. s. 18.
Şahin, A. (2017) Kar tanesi adam. *Bilge Çocuk Dergisi,* İstanbul :Turkuaz Haberleşme ve Yayıncılık. Sayı: 6. s. 50.
Tan, N. (2007). *Tüm yönleriyle Atatürk.* İstanbul: Özyürek Yayınevi.
Teke, K. M. (2014). *Atatürk ve çocuk. Ankara:* Anıtkabir Komutanlığı Yayınları.
Terzi, Ş. (2008). *Tomurcuk belirli gün ve haftalarla ilgili şiirler.* Ankara: Özlem Yayınevi.
Turan, N. (2012). Mezgit Mehmet. *TRT Çocuk Dergisi.* İstanbul: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. Sayı:27. s. 42-43.
Turgut, S. (2016). *Adam Olmuş Çocuklar Vecihi Hürkuş.* İstanbul: Güneşyolu Yayın Yapım.
Türkiye Çocuk Dergisi. (2017). Kütüphaneci Mustafa. İstanbul: İhlas Gazetecilik A.Ş. Sayı: 1080. s. 26-27.
Uçak, E. A. ve Uçak O. (2013). *Kumbara.* Ankara: Kanguru Yayınları.
Uçurum, M. (2014). *Çocuklar çocukluğunu bilsin.* İstanbul: Hepsi Çocuk Yayınları.
Uslu, T. (2010). *Şu acayip gökyüzü,* İstanbul: Uğurböceği Yayınları.
Uysal, M. (2010). *Hikâyeleriyle atasözleri ve deyimler.* İstanbul: Uysal Yayınevi.
Ünsal, S. (2006). *Türk yüzler sporcular. İ*stanbul: Bileşim Yayınevi.
Yalanız, T. (2005). *Enfes öyküler.* İstanbul: Hayat Yayıncılık.
Yanardağ, S. (2015). *Evini arayan ardıç tohumu*: İstanbul: Çekül, Doğan ve Egmont Yayıncılık.
Yurtseven, A. Ş. (2006). *Konuşan kitap,* İstanbul: Şule Yayınları.

İNTERNET KAYNAKÇASI

"*Akıllı* İşaretler", https://www.rtuk.gov.tr/(Erişim Tarihi 05.10.2017)
"Şiir Şiir *Türkiye*" Türkiye Filmi, https://www.basin.kulturturizm.gov.tr TC Kültür ve Turizm Bakanlığı (Erişim Tarihi:29.11.2017)
TRT Çocuk/*nane limon/kütüphane-Çizgi Film* www.trtcocuk.net.tr (ErişimTarihi:28.11.2017)
"*Engelli Hayvanlar* İçin *Protez Bacak*", www.hurriyet.com.tr/(Erişim Tarihi:25.01.2018)

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aşağıda kullanılan görseller **2 Ekim 2017- 23 Şubat 2018** tarihleri arasında ilgili adreslerden alınmıştır.

İğne oyası: http://oyalarimiz.com/3966-trabzon-yeni-igne-oyalari.html/trabzon-igne-oyalari-2

Çinicilik: https://www.muze.gov.tr/tr/muzeler/cini-muzesi

İzmir tanıtım broşürü: http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/Eklenti/9646,izmirtrpdf.pdf?0

Çanakkale: http://vektorelcizim.net/canakkale-sehir-silueti-vektorel

Fotoğraf Çanakkale: http://catab.kulturturizm.gov.tr/TR,176908/fotograflarla-canakkale-savaslari.html

Karikatür sanat: http://www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=9730813c625735f1b4d0da7585d94b-5528844ba89e038 Kitap: http://www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=7781813c625735f1b4d0da7585d94b-5528844ba89e041 (ışıklı)

Manyas: https://www.atlasdergisi.com/wp-content/uploads/2015/01/1198.jpg https://www.atlasdergisi.com/kesfet/doga-cografya/cennetin-kanatlari.htmlMehmet Akif görseli: http://giresunmehmetakifersoy.meb.k12.tr/icerikler/mehmet-akif-ersoyun-vefatinin-81-yili-dolayisiyla-duzenledigimiz-anma-toreni_4209713.html

Yazı yazan kız ve çocuk: http://erolaltaca.k12.tr/okullarimiz/69-topic/529-2015-teog-burs-oranlarimizAtatürk kitap okurken: https://www.google.com.tr/search?q=atat%C3%BCrk+kitap+okurken&hl= tr&tbm=isch&source=lnt&tbs=isz:l&sa=X&ved=0ahUKEwiburG0_7HYAhVFJFAKHUCaDfEQpwUIHw&biw=1536&bih=710&dpr=1.25#imgrc=lDBw6p4DW7IgaM:

Yörük Ali Efe grubu: https://www.onemforum.org/ders-notlari/327661-en-az20-fotograftan-olusan-kurtlus-savasi-album-hazirlama.html

Yörük Ali Efe: http://www.forumgercek.com/turkulerimizin-hikayesi/75001-hey-gidinin-efesi-yoruk-ali-turkuSunun-hikayesi.html

Küçük Nezahat: https://www.mehmetcik.org.tr/site/assets/files/1368/30-yil-ozel-yayini.pdf https://destekhizmetleri.ibb.istanbul/uploads/2017/03/canakkale.jpg; https://www.trthaber.com/haber/kultur-sanat/milli-mucadelede-kadinlar-fotograf-sergisi-354311.html

Kurtuluş Savaşı: http://www.hanaklilardernegi.com/2018/01/01/kurtulusumuz-ve-sanli-bayragimiza-kavusma-23-subat-1923/

Mevlânâ: https://www.google.com.tr/search?sa=G&hl=tr&q=mevlana+hayat%C4%B1+k%C4%B1saca+%C3%B6zeti&tbm=isch&tbs=simg:CAQSlQEJZARTuN2Q3VgaiQELEKjU2AQaAggVDAsQsIynCBpiCmAIAxIo1AnAD6gR6BGyHOsRww_1BD5Qd-BGyI4Auvjq_1Oq8j-i20LPcttTr0NxowgRPWyLz1yhdOsTB9elNw-qyPOVR0wr_1DcalLHDsJDzPKhIM0RZcU7If5dMuazhvqIAQMCxCOrv4IGgoKCAgBEgRcAZ6aDA&ved=0ahUKEwiTy8OIkbLYAhWQZ1AKHZW6D-8Qwg4IJCgA&biw=1536&bih=710#imgrc=klpPhw81DuXdDM:

Cezeri: http://elcezeri.net/eserleri

Sen de haklısın: https://www.masaloku.net/o-zaman-baska-fikrasi:

Kaşağı görselleri: http://www.idefix.com/Kitap/Kasagi/Omer-Seyfettin/Cocuk-ve-Genclik/Okul-Cagi-6-10-Yas/Cocuk-Klasik/urunno=0000000519397, http://www.nesilyayinlari.com/kitap.php?uid=101

Cami görseli: http://ugurludag.bel.tr/hosgeldin-ya-sehri-ramazan/hosgeldin-ya-sehri-ramazan-facebook-anlamli/

Koca Yusuf: http://www.tgf.gov.tr/tr/index.php/kurtdereli-yagli-gureslerinde-36-randevu/

Çorba tarifi: http://hayatevde.com/2016/01/31/taze-tarhana-corbasi/

Yemeni: http://yemenizi.com/tarih/yemeni-tarihi/

İğne oyası: http://oyalarimiz.com/3966-trabzon-yeni-igne-oyalari.html/trabzon-igne-oyalari-2

Osman Hamdi: https://www.peramuzesi.org.tr/Eser/Kaplumbaga-Terbiyecisi/40/1

Resim yapan kadın: "https://www.freepik.com/free-photo/happy-young-woman-paints-on-canvas_1469666.htm"

Karagöz-Hacivat: http://www.masaloku.com/wp-content/uploads/2016/01/hacivat-karagoz.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5b/Karagoez-davul-Hacivat-zurna.jpg

Denizin büyüsü: https://www.freepik.com/index.php?goto=74&idfoto=712537

Kartpostal: https://www.freepik.com/free-vector/floral-post-card_780659.htm

Oğuz Kağan destanı: http://spriggans-den.com/wp-content/uploads/2017/12/10-interesting-facts-teutonic-knights_2.jpg, https://lh5.googleusercontent.com/-foeyZV4XDSc/TWpjxa1lacI/AAAAAAAABYc/YptIjN92v-4/w1200-h630-p-k-no-nu/Battle+of+Manzikert+-+Great+Byzantine+defeats+-+Part+IV+-+Battle+of+Manzikert.jpg

Çınar ağacı: https://www.cicekal.net/blog/wp-content/uploads/2017/09/cinar-agaci-neden-kurur.jpg

Ardıç ağacı: https://www.makaleler.com/ardic-agaci-nedir-ozellikleri-ve-faydalari-nelerdir, https://i.pinimg.com/736x/6a/39/f3/6a39f36c6bc7ff76fae0895cc5162d4a--old-water-pumps-bird-paintings.jpg

Kurtuluş Savaşı'nda Kağnı Çeken Kadınlar: http://www.tcdd.gov.tr/muzeler/M%C4%B0LL%C4%B0%20M%C3%9CCADELEDE%20ATAT%C3%9CRK%20KONUTU%20VE%20DEM%C4%B0RYOLLARI%20M%C3%9CZES%C4%B0/3

Suyun İnanılmaz Öyküsü: https://esatis.tubitak.gov.tr/books/16674 28.01.2018

Grip Aşılarının Geliştirilmesi: https://esatis.tubitak.gov.tr/books/13357 28.01.2018

Wilson Alwyn Bentley: http://automobil.basketballshoesukshop.com/wilson-a-bentley/ 23.01.2018

Vecihi Hürkuş: https://tarihnedio.com/yilmayan-turk-pilot-vecihi-hurkus/ 29.12.2017

İçindekiler, Kahkahacı Sınıf, Muzaffer İzgü

Aşağıda kullanılan görseller **10 Şubat 2019 - 18 Şubat 2019** tarihleri arasında ilgili adreslerden alınmıştır.

Atatürk'ün metotlu çalışması: http://www.kultur.gov.tr/TR-96582/siyah-beyaz-fotograflarla-ataturk-galerisi--4.html 17.02.2019

Büyülü kutu: https://www.freepik.com/free-vector/hand-drawn-retro-movie-camera_2783001.htm, https://br.freepik.com/vetores-gratis/apartamento-siga-nos-fundo_3784473.htm, https://tr.123rf.com/photo_101799585_vector-illustration-of-kids-playing.html?downloaded

Çocuk kalbi: https://www.gettyimages.com/detail/illustration/the-headmaster-from-heart-by-edmondo-de-amicis-drawing-stock-graphic/102077418

Kaybolan cennet: http://kuscenneti.tabiat.gov.tr/

Nedir bu sanat: http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR-91580/zeybek-halk-oyunlari.html

Sayfa 235 6.etkinlik : https://www.kulturportali.gov.tr/medya/fotograf/fotodokuman/1183

Sevgi Çuvalı: https://www.freepik.com/free-vector/vector-illustration-rural-summer-landscape_1215629.htm, https://www.freepik.com/free-vector/farmer-peasant-illustration-man-with-beard-spade-farmland_3264816.htm

Ders Kitabı'nda kullanılan diğer görseller **(2 Kasım 2017- 2 Şubat 2018)** tarihleri arasında www.123rf.com adresinden telif ücreti ödenerek satın alınmıştır.